

SÉANCE DU JEUDI 13 MARS 1997

VERGADERING VAN DONDERDAG 13 MAART 1997

SOMMAIRE :

EXCUSÉS :

Page 2589.

MESSAGES :

Page 2589.

Chambre des représentants.

COMMUNICATIONS :

Page 2590.

1. Transmission d'arrêtés royaux.
2. Cour d'arbitrage.
3. Parlement européen.
4. Entreprises publiques économiques.

NON-ÉVOCATION :

Page 2591.

PROJETS DE LOI (Dépôt) :

Page 2592.

Projet de loi prévoyant l'apposition de certaines mentions sur la carte d'identité visée à l'article 6, § 1er, de la loi du 19 juillet 1991 relative aux registres de la population et aux cartes d'identité et modifiant la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques, et réglant l'emploi des langues pour ces mentions.

Projet de loi portant assentiment aux Actes internationaux suivants :

1. Protocole d'adhésion du Gouvernement de la République Hellénique à l'Accord entre les Gouvernements des États de l'Union Économique Benelux, de la République Fédérale d'Allemagne et de la République Française relatif à la suppression graduelle des contrôles aux frontières communes, signé à Schengen le 14 juin 1985, tel qu'amendé par le Protocole d'adhésion du Gouvernement de la République Italienne, signé à Paris le 27 novembre 1990 et des Gouvernements du Royaume d'Espagne et de la République Portugaise, signés à Bonn le 25 juin 1991, Déclaration commune et Annexe, signés à Madrid le 6 novembre 1992;

INHOUDSOPGAVE :

VERONTSCHULDIGD :

Bladzijde 2589.

BOODSCHAPPEN :

Bladzijde 2589.

Kamer van volksvertegenwoordigers.

MEDEDELINGEN :

Bladzijde 2590.

1. Overzending van koninklijke besluiten.
2. Arbitragehof.
3. Europees Parlement.
4. Economische overheidsbedrijven.

NON-EVOCATIE :

Bladzijde 2591.

WETSONTWERPEN (Indiening) :

Bladzijde 2592.

Wetsontwerp tot bepaling van het aanbrengen van sommige vermeldingen op de identiteitskaart bedoeld in artikel 6, § 1, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, en tot regeling van het taalgebruik voor deze vermeldingen.

Wetsontwerp houdende instemming met de volgende Internationale Akten :

1. Protocol betreffende de toetreding van de Regering van de Helleense Republiek tot het Akkoord tussen de Regeringen van de Staten van de Benelux Economische Unie, van de Bondsrepubliek Duitsland en van de Franse Republiek betreffende de geleidelijke afschaffing van de controles aan de gemeenschappelijke grenzen, ondertekend te Schengen op 14 juni 1985, zoals gewijzigd bij het op 27 november 1990 te Parijs ondertekende Protocol betreffende de toetreding van de Regering van de Italiaanse Republiek en bij de op 25 juni 1991 te Bonn ondertekende protocollen betreffende de toetreding van de Regeringen van het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek, Gemeenschappelijke Verklaring en Bijlage, ondertekend te Madrid op 6 november 1992;

2. Accord d'adhésion de la République Hellénique à la Convention d'application de l'Accord de Schengen du 14 juin 1985 entre les Gouvernements des États de l'Union Économique Benelux, de la République Fédérale d'Allemagne et de la République Française relatif à la suppression graduelle des contrôles aux frontières communes, signée à Schengen le 19 juin 1990, à laquelle ont adhéré la République Italienne par l'Accord, signé à Paris le 27 novembre 1990 et le Royaume d'Espagne et la République Portugaise par les Accords, signés à Bonn le 25 juin 1991, Annexes, Acte final et Déclaration commune, signés à Madrid le 6 novembre 1992.

PROPOSITIONS (Dépôt):

Page 2592.

Mme Delcourt-Pêtre:

- a) Proposition de loi instituant le droit de vote et d'éligibilité des ressortissants des États membres de l'Union européenne aux élections communales;
- b) Proposition de loi instituant le droit de vote et d'éligibilité des ressortissants de pays autres que les États membres de l'Union européenne aux élections communales.

M. Erdman. — Proposition de loi modifiant l'article 867 du Code judiciaire.

M. Vandenberghe. — Proposition de loi modifiant l'article 620 du Code judiciaire.

Mme Delcourt-Pêtre. — Proposition portant révision de l'article 8 de la Constitution.

M. Jonckheer. — Proposition portant révision de l'article 8 de la Constitution.

DEMANDES D'EXPLICATIONS (Dépôt):

Page 2593.

M. Mahoux au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «la préparation du nouvel arrêté royal relatif aux O.N.G.».

Mme Willame-Boonen au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «le nouvel arrêté royal relatif aux O.N.G.».

M. Anciaux au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «l'E.I.C.D. (l'équipe d'inspection à la coopération au développement)».

M. Jonckheer au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «la crise dans la région de l'est du Zaïre».

Mme Leduc au ministre de l'Emploi et du Travail et au ministre de l'Agriculture et des Petites et Moyennes Entreprises sur «la situation dans la fructiculture».

M. Coene au ministre de la Santé publique et des Pensions sur «le protocole d'accord entre le gouvernement fédéral et les communautés et régions sur la politique de la santé et plus spécialement sur la rationalisation du nombre des lits d'hôpitaux».

Mme Lizin au ministre des Affaires étrangères sur «la politique belge à l'égard des événements qui se déroulent au Zaïre ainsi que nos relations avec l'Ouganda et le Rwanda».

Mme Lizin au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «la politique belge à l'égard des événements qui se déroulent au Zaïre ainsi que nos relations avec l'Ouganda et le Rwanda».

2. Overeenkomst betreffende de toetreding van de Helleense Republiek tot de Overeenkomst ter uitvoering van het tussen de Regeringen van de Staten van de Benelux Economische Unie, van de Bondsrepubliek Duitsland en van de Franse Republiek op 14 juni 1985 te Schengen gesloten Akkoord betreffende de geleidelijke afschaffing van de controles aan de gemeenschappelijke grenzen, ondertekend te Schengen op 19 juni 1990 waartoe de Italiaanse Republiek bij de op 27 november 1990 te Parijs ondertekende Overeenkomst en het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek bij de op 25 juni 1991 te Bonn ondertekende Overeenkomsten zijn toegetreden, Bijlagen, Slotakte en Gemeenschappelijke Verklaring, ondertekend te Madrid op 6 november 1992.

VOORSTELLEN (Indiening):

Bladzijde 2592.

Mevrouw Delcourt-Pêtre:

- a) Wetsvoorstel tot instelling van het actief en passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen voor de onderdanen van de Lid-Staten van de Europese Unie;
- b) Wetsvoorstel tot instelling van het actief en passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen voor de onderdanen uit landen die geen lid zijn van de Europese Unie.

De heer Erdman. — Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 867 van het Gerechtelijk Wetboek.

De heer Vandenberghe. — Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 620 van het Gerechtelijk Wetboek.

Mevrouw Delcourt-Pêtre. — Voorstel tot wijziging van artikel 8 van de Grondwet.

De heer Jonckheer. — Voorstel tot wijziging van artikel 8 van de Grondwet.

VRAGEN OM UITLEG (Indiening):

Bladzijde 2593.

De heer Mahoux aan de staatssecretaris voor Ontwikkelings-samenwerking over «de voorbereiding van een nieuw koninklijk besluit betreffende de NGO's».

Mevrouw Willame-Boonen aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «het nieuwe koninklijk besluit betreffende de NGO's».

De heer Anciaux aan de staatssecretaris voor Ontwikkelings-samenwerking over «het OSI-team (het ontwikkelings-samenwerkinginspectieteam)».

De heer Jonckheer aan de staatssecretaris voor Ontwikkelings-samenwerking over «de crisis in Oost-Zaïre».

Mevrouw Leduc aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid en aan de minister van Landbouw en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen over «de toestand in de fruitteelt».

De heer Coene aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen over «het protocolakkoord tussen de federale regering en de gewesten en gemeenschappen over het gezondheidsbeleid en meer bepaald over de rationalisatie van het aantal ziekenhuisbedden».

Mevrouw Lizin aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de Belgische politiek ten aanzien van de gebeurtenissen in Zaïre en onze betrekkingen met Oeganda en Rwanda».

Mevrouw Lizin aan de staatssecretaris voor Ontwikkelings-samenwerking over «de Belgische politiek ten aanzien van de gebeurtenissen in Zaïre en onze betrekkingen met Oeganda en Rwanda».

PROPOSITIONS DE LOI (Prise en considération):

Pages 2593 et 2618.

M. Santkin. — Proposition de loi modifiant la loi du 12 juin 1991 relative au crédit à la consommation.

M. Weyts. — Proposition de loi visant à renforcer l'économie belge et à réduire la dette publique.

Mme Delcourt-Pêtre. — Proposition de loi modifiant la loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence en vue d'y insérer un complément logement.

M. Erdman et consorts. — Proposition de loi modifiant l'article 867 du Code judiciaire.

DÉCÈS D'UN ANCIEN SÉNATEUR:

Page 2593.

QUESTIONS ORALES (Discussion):

Question orale de M. Hatry au Premier ministre sur « la responsabilité gouvernementale dans l'échec de la mission de l'O.B.C.E. au Brésil ».

Orateurs: **M. Hatry, M. Dehaene**, Premier ministre, p. 2594.

Question orale de M. Verreycken au ministre de la Défense nationale sur « l'octroi du grade de colonel à la princesse Astrid ».

Orateurs: **M. Verreycken, M. Poncelet**, ministre de la Défense nationale, p. 2594.

Question orale de M. Goovaerts au vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur sur « la Loterie nationale ».

Orateurs: **M. Goovaerts, M. Poncelet**, ministre de la Défense nationale, p. 2595.

Question orale de M. Devolder au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur « la sécurité des pharmaciens ».

Orateurs: **M. Devolder, M. Vande Lanotte**, vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur, p. 2596.

Question orale de M. Hostekint au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur « la commande de 205 voitures Renault pour la gendarmerie ».

Orateurs: **M. Hostekint, M. Vande Lanotte**, vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur, p. 2596.

Question orale de M. Vandebroek au ministre de la Santé publique et des Pensions sur « le vieillissement de la population et la réforme des pensions ».

Orateurs: **M. Vandebroek, M. Peeters**, secrétaire d'État à la Sécurité et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement, p. 2597.

Question orale de M. Desmedt au ministre de la Justice sur « la mise en œuvre du programme de 'Recherche scientifique en appui à la politique judiciaire' ».

Orateurs: **M. Desmedt, M. De Clerck**, ministre de la Justice, p. 2598.

Question orale de M. Weyts au ministre des Affaires étrangères sur « les relations tendues entre l'Inde et le Pakistan ».

Orateurs: **M. Weyts, M. Peeters**, secrétaire d'État à la Sécurité et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement, p. 2599.

WETSVOORSTELLEN (Inoverwegingneming):

Bladzijden 2593 en 2618.

De heer Santkin. — Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet.

De heer Weyts. — Wetsvoorstel ter consolidatie van de Belgische economie en ter vermindering van de openbare schuld.

Mevrouw Delcourt-Pêtre. — Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum door invoeging van een huisvestingsbijslag.

De heer Erdman c.s. — Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 867 van het Gerechtelijk Wetboek.

OVERLIJDEN VAN EEN OUD-SENATOR:

Bladzijde 2593.

MONDELINGE VRAGEN (Bespreking):

Mondelinge vraag van de heer Hatry aan de eerste minister over « de verantwoordelijkheid van de regering in het mislukken van de zending van de BDBH naar Brazilië ».

Sprekers: **de heer Hatry, de heer Dehaene**, eerste minister, blz. 2594.

Mondelinge vraag van de heer Verreycken aan de minister van Landsverdediging over « de toekenning van de graad van kolonel aan prinses Astrid ».

Sprekers: **de heer Verreycken, de heer Poncelet**, minister van Landsverdediging, blz. 2594.

Mondelinge vraag van de heer Goovaerts aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel over « de Nationale Loterij ».

Sprekers: **de heer Goovaerts, de heer Poncelet**, minister van Landsverdediging, blz. 2595.

Mondelinge vraag van de heer Devolder aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over « de veiligheid van apothekers ».

Sprekers: **de heer Devolder, de heer Vande Lanotte**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, blz. 2596.

Mondelinge vraag van de heer Hostekint aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over « de bestelling van 205 Renault-wagens voor de rijkswacht ».

Sprekers: **de heer Hostekint, de heer Vande Lanotte**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, blz. 2596.

Mondelinge vraag van de heer Vandebroek aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen over « de vergrijzing van de bevolking en de hervorming van de pensioenen ».

Sprekers: **de heer Vandebroek, de heer Peeters**, staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, blz. 2597.

Mondelinge vraag van de heer Desmedt aan de minister van Justitie over « de uitvoering van het programma 'Wetenschappelijk onderzoek ter ondersteuning van het justitieel beleid' ».

Sprekers: **de heer Desmedt, de heer De Clerck**, minister van Justitie, blz. 2598.

Mondelinge vraag van de heer Weyts aan de minister van Buitenlandse Zaken over « de gespannen relatie tussen India en Pakistan ».

Sprekers: **de heer Weyts, de heer Peeters**, staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, blz. 2599.

Question orale de Mme Lizin au ministre des Affaires étrangères sur « un prisonnier politique en Albanie ».

Orateurs: **Mme Lizin, M. Peeters**, secrétaire d'État à la Sécurité et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement, p. 2600.

Question orale de M. Weyts au secrétaire d'État à la Sécurité et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement sur « les files sur les autoroutes ».

Orateurs: **M. Weyts, M. Peeters**, secrétaire d'État à la Sécurité et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement, p. 2601.

PROJET DE LOI (Discussion):

Projet de loi modifiant les lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973.

Discussion générale. — *Orateurs*: **MM. Mouton**, rapporteur, **Vergote, Mme Cornet d'Elzjus, M. Caluwé, Mmes Van der Wildt, Milquet, MM. Buelens, Boutmans, Loones, M. Vande Lanotte**, vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur, p. 2602.

Discussion et vote d'articles et d'amendements. — *Orateur*: **M. Vande Lanotte**, vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur, p. 2606.

ORDRE DES TRAVAUX:

Pages 2610 et 2615.

PROPOSITION DE RÉSOLUTION (Discussion):

Proposition de résolution relative à la délocalisation et à la perte d'emplois à l'intérieur de l'Union européenne, plus particulièrement dans l'Affaire Renault-Vilvorde.

Discussion. — *Orateurs*: **Mme Cantillon**, rapporteuse, **M. Hazette, Mme Merchiers, M. Buelens, Mmes Dardenne, Lizin, MM. Boutmans, Jonckheer, Loones, Foret, Mme Delcourt-Pêtre, M. Coene**, p. 2610.

PRÉSENTATION DE CANDIDATS À LA COUR DE CASSATION:

Page 2615.

Résultat du scrutin, p. 2618.

PROJET DE LOI (Votes réservés):

Projet de loi modifiant les lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, p. 2616.

PROPOSITION DE RÉSOLUTION (Vote):

Proposition de résolution consécutive à la fermeture de Renault-Vilvorde, p. 2618.

Mondelinge vraag van mevrouw Lizin aan de minister van Buitenlandse Zaken over « een politiek gevangene in Albanië ».

Sprekers: **mevrouw Lizin, de heer Peeters**, staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, blz. 2600.

Mondelinge vraag van de heer Weyts aan de staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu over « de files op de autosnelwegen ».

Sprekers: **de heer Weyts, de heer Peeters**, staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, blz. 2601.

WETSONTWERP (Bespreking):

Wetsontwerp tot wijziging van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Algemene bespreking. — *Sprekers*: **de heren Mouton**, rapporteur, **Vergote, mevrouw Cornet d'Elzjus, de heer Caluwé, de dames Van der Wildt, Milquet, de heren Buelens, Boutmans, Loones, de heer Vande Lanotte**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, blz. 2602.

Bespreking en stemming over artikelen en amendementen. — *Spreker*: **de heer Vande Lanotte**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, blz. 2606.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN:

Bladzijden 2610 en 2615.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE (Bespreking):

Voorstel van resolutie betreffende de delokalisatie en het verlies aan banen binnen de Europese Unie, meer bepaald inzake Renault Vilvorde.

Bespreking. — *Sprekers*: **mevrouw Cantillon**, rapporteur, **de heer Hazette, mevrouw Merchiers, de heer Buelens, de dames Dardenne, Lizin, de heren Boutmans, Jonckheer, Loones, Foret, mevrouw Delcourt-Pêtre, de heer Coene**, blz. 2610.

VOORDRACHT VAN KANDIDATEN VOOR HET HOF VAN CASSATIE:

Bladzijde 2615.

Uitslag van de geheime stemming, blz. 2618.

WETSONTWERP (Aangehouden stemmen):

Wetsontwerp tot wijziging van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, blz. 2616.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE (Stemming):

Voorstel van resolutie naar aanleiding van de sluiting van Renault Vilvorde, blz. 2618.

PRÉSIDENCE DE M. MOENS, VICE-PRÉSIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER MOENS, ONDERVOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 h 05.

De vergadering wordt geopend om 15.05 uur.

EXCUSÉS — VERONTSCHULDIGD

MM. Anciaux, pour devoirs professionnels, et Urbain, en mission à l'étranger, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Anciaux, wegens ambtsplichten, en Urbain, met opdracht in het buitenland.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

MESSAGES

Chambre des représentants

BOODSCHAPPEN

Kamer van volksvertegenwoordigers

M. le président. — Par messages du 6 mars 1997, reçus le 7 mars 1997, la Chambre des représentants a transmis au Sénat, tels qu'ils ont été adoptés en sa séance du 6 mars 1997:

1° le projet de loi relative aux clauses abusives dans les contrats conclus avec leurs clients par les titulaires de professions libérales;

2° le projet de loi portant diverses dispositions fiscales;

3° le projet de loi modifiant l'article 67 de la nouvelle loi communale;

4° le projet de loi portant diverses mesures en matière de fonction publique.

Ces projets de loi règlent des matières visées à l'article 78 de la Constitution. La date limite pour l'évocation est le lundi 24 mars 1997.

Bij boodschappen van 6 maart 1997, ontvangen op 7 maart 1997, heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat overgezonden, zoals ze ter vergadering van 6 maart 1997 werden aangenomen:

1° het wetsontwerp betreffende oneerlijke bedingen in overeenkomsten gesloten tussen titularissen van vrije beroepen en hun cliënten;

2° het wetsontwerp houdende diverse fiscale bepalingen;

3° het wetsontwerp tot wijziging van artikel 67 van de nieuwe gemeentewet;

4° het wetsontwerp houdende diverse maatregelen inzake ambtenarenzaken.

Deze wetsontwerpen regelen aangelegenheden als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet. De uiterste datum voor evocatie is maandag 24 maart 1997.

En outre, par messages du 6 mars 1997, la Chambre des représentants a fait connaître au Sénat qu'elle a adopté, tels qu'ils lui ont été transmis par le Sénat:

1° le projet de loi portant assentiment à la Convention entre les États parties au Traité de l'Atlantique Nord et les autres États participant au Partenariat pour la Paix sur le statut de leurs forces et au Protocole, faits à Bruxelles le 19 juin 1995;

2° le projet de loi portant assentiment à l'Accord européen établissant une association entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et la République de Lituanie, d'autre part, Annexes I à XX, Protocoles 1 à 5, et Acte final, faits à Luxembourg le 12 juin 1995;

3° le projet de loi portant assentiment à l'Accord européen établissant une association entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et la République de Lettonie, d'autre part, Annexes I à XVIII, Protocoles 1 à 5, et Acte final, faits à Luxembourg le 12 juin 1995;

4° le projet de loi portant assentiment à l'Accord européen établissant une association entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et la République d'Estonie, d'autre part, Annexes I à X, Protocoles 1 à 5, et Acte final, faits à Luxembourg le 12 juin 1995;

5° le projet de loi modifiant l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice de l'art de guérir, de l'art infirmier, des professions paramédicales et aux commissions médicales, en vue de l'exercice de la biologie clinique.

Bovendien heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers, bij boodschappen van 6 maart 1997, aan de Senaat laten weten dat zij heeft aangenomen, zoals ze haar door de Senaat werden overgezonden:

1° het wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Staten die partij zijn bij het Noord-Atlantisch Verdrag en de andere Staten die toetreden tot het Partnerschap voor de Vrede inzake het statuut van hun strijdkrachten en met het Protocol, gedaan te Brussel op 19 juni 1995;

2° het wetsontwerp houdende instemming met de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Statens, enerzijds, en de Republiek Litouwen, anderzijds, Bijlagen I tot XX, Protocolen 1 tot 5, en Slotakte, gedaan te Luxemburg op 12 juni 1995;

3° het wetsontwerp houdende instemming met de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Statens, enerzijds, en de Republiek Letland, anderzijds, Bijlagen I tot XVIII, Protocolen 1 tot 5, en Slotakte, gedaan te Luxemburg op 12 juni 1995;

4° het wetsontwerp houdende instemming met de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Statens, enerzijds, en de Republiek Estland, anderzijds, Bijlagen I tot X, Protocolen 1 tot 5, en Slotakte, gedaan te Luxemburg op 12 juni 1995;

5° het wetsontwerp tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies, met het oog op de uitoefening van de klinische biologie.

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

COMMUNICATIONS

Transmission d'arrêtés royaux

MEDEDELINGEN

Overzending van koninklijke besluiten

M. le président. — En vertu de l'article 3bis des lois coordonnées sur le Conseil d'État, le ministre de l'Emploi et du Travail transmet, avant sa publication au *Moniteur belge*, l'arrêté royal modifiant l'article 1410, § 4, du Code judiciaire, en application des articles 2 et 3, § 1er, 3° et 4°, et § 2, de la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne.

Avec cet arrêté royal sont également transmis, l'avis du Conseil d'État, le rapport au Roi ainsi que le texte du projet d'arrêté qui ont été soumis à l'avis de la section de législation du Conseil d'État.

Met toepassing van artikel 3bis van de gecoördineerde wetten op de Raad van State zendt de minister van Tewerkstelling en Arbeid over, vóór de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*, het koninklijk besluit tot wijziging van artikel 1410, § 4, van het Gerechtelijk Wetboek, met toepassing van de artikelen 2 en 3, § 1, 3° en 4°, en § 2, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie.

Met dit koninklijk besluit worden tevens overgezonden, het advies van de Raad van State, het verslag aan de Koning alsmede de tekst van het ontwerpbesluit die voor advies aan de afdeling wetgeving van de Raad van State werden voorgelegd.

En vertu de l'article 3bis des lois coordonnées sur le Conseil d'État, le ministre des Affaires sociales transmet, avant sa publication au *Moniteur belge*, l'arrêté royal du 21 février 1997 portant modification de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités coordonnée le 14 juillet 1994, en application de l'article 3, § 1er, 1° et 4°, de la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne.

Avec cet arrêté royal sont également transmis, le rapport au Roi ainsi que le texte du projet d'arrêté qui ont été soumis à l'avis de la section de législation du Conseil d'État.

Met toepassing van artikel 3bis van de gecoördineerde wetten op de Raad van State zendt de minister van Sociale Zaken over, vóór de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*, het koninklijk besluit van 21 februari 1997 tot wijziging van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, met toepassing van artikel 3, § 1, 1° en 4°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie.

Met dit koninklijk besluit worden tevens overgezonden, het verslag aan de Koning alsmede de tekst van het ontwerpbesluit die voor advies aan de afdeling wetgeving van de Raad van State werden voorgelegd.

— Distribution.

Ronddeling.

Cour d'arbitrage — Arbitragehof

M. le président. — En application de l'article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

1. les recours en annulation :

a) du décret de la Communauté flamande du 24 juillet 1996 sanctionnant les objectifs finaux et les objectifs de développement du premier degré de l'enseignement secondaire ordinaire;

b) des articles 3, 4 et 6 du décret de la Communauté flamande du 24 juillet 1996 remplaçant les articles 6 à 6ter inclus de la loi du 29 mai 1959 modifiant certaines dispositions de la législation de l'enseignement, abrogeant l'article 6quater de la même loi et modifiant l'article 5 du décret du 17 juillet 1991 relatif à l'inspection et aux services d'encadrement pédagogique (numéros du rôle 1051, 1052 et 1053, affaires jointes);

2. la demande de suspension totale ou partielle du décret de la Communauté flamande du 24 juillet 1996 fixant le statut du sportif amateur, introduit par l'A.S.B.L. Union royale belge des sociétés de Football-Association et l'A.S.B.L. «Koninklijke Sportclub Tongeren» (numéro du rôle 1059).

Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de voorzitter van de Senaat van :

1. de beroepen tot vernietiging :

a) van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 24 juli 1996 tot bekrachtiging van de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen van de eerste graad van het gewoon secundair onderwijs;

b) van de artikelen 3, 4 en 6 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 24 juli 1996 tot vervanging van de artikelen 6 tot en met 6ter van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, tot opheffing van artikel 6quater van dezelfde wet en tot wijziging van artikel 5 van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten (rolnummers 1051, 1052 en 1053, samengevoegde zaken);

2. de vordering tot gehele of gedeeltelijke schorsing van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 24 juli 1996 tot vaststelling van het statuut van de niet-professionele sportbeoefenaar, ingesteld door de VZW Koninklijke Belgische Voetbalbond en de VZW Koninklijke Sportclub Tongeren (rolnummer 1059).

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

En application de l'article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

1. les questions préjudicielles concernant :

a) l'article 317 du décret de la Communauté flamande du 13 juillet 1994 relatif aux instituts supérieurs en Communauté flamande, tel qu'il a été complété par l'article 133 du décret de la Communauté flamande du 8 juillet 1996 relatif à l'enseignement VII;

b) les articles 133 et 148, 5°, du décret précité de la Communauté flamande du 8 juillet 1996;

c) l'article 323, § 2, du décret précité de la Communauté flamande du 13 juillet 1994, posées par le Conseil d'État (numéro du rôle 1057);

2. la question préjudicielle relative à l'article 4, alinéa 1er, de la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail, posée par le Tribunal du travail de Bruxelles (numéro du rôle 1058).

Met toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de voorzitter van de Senaat van:

1. de prejudiciële vragen over:

a) artikel 317 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, zoals aangevuld bij artikel 133 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 8 juli 1996 betreffende het onderwijs VII;

b) de artikelen 133 en 148, 5°, van het voormeld decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 8 juli 1996;

c) artikel 323, § 2, van het voormeld decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 13 juli 1994, gesteld door de Raad van State (rolnummer 1057);

2. de prejudiciële vraag over artikel 4, eerste lid, van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Brussel (rolnummer 1058).

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

En application de l'article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat:

1. l'arrêt n° 9/97, rendu le 5 mars 1997, en cause des questions préjudicielles relatives à l'article 84 du Code wallon de l'aménagement du territoire, de l'urbanisme et du patrimoine, posées par le président du Tribunal de première instance de Liège (numéro du rôle 929);

2. l'arrêt n° 10/97, rendu le 5 mars 1997, en cause des questions préjudicielles concernant l'article 58, alinéa 2, de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, posées par la Cour d'appel de Gand et le Tribunal de la jeunesse de Liège (numéros du rôle 943 et 955);

3. l'arrêt n° 11/97, rendu le 5 mars 1997, en cause de la question préjudicielle concernant l'article 208, § 1er, 1°, du Code des impôts sur les revenus (article 300, § 1er, 1°, du C.I.R. 92), posée par la Cour de cassation (numéro du rôle 962).

Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de voorzitter van de Senaat van:

1. het arrest nr. 9/97, uitgesproken op 5 maart 1997, in zake de prejudiciële vragen betreffende artikel 84 van het Waalse Wetboek van Ruimtelijke Ordening, Stedebouw en Patrimonium, gesteld door de voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Luik (rolnummer 929);

2. het arrest nr. 10/97, uitgesproken op 5 maart 1997, in zake de prejudiciële vragen over artikel 58, tweede lid, van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, gesteld door het Hof van Beroep te Gent en de Jeugdrechtbank te Luik (rolnummers 943 en 955);

3. het arrest nr. 11/97, uitgesproken op 5 maart 1997, in zake de prejudiciële vraag betreffende artikel 208, § 1, 1°, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen (artikel 300, § 1, 1°, van het WIB 92), gesteld door het Hof van Cassatie (rolnummer 962).

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

Parlement européen — Europees Parlement

M. le président. — Par lettre du 5 mars 1997, le président du Parlement européen a transmis au Sénat:

a) une décision sur la proposition de décision du Conseil et de la Commission concernant la conclusion par les Communautés européennes du traité sur la Charte de l'énergie et du protocole de la Charte de l'énergie sur l'efficacité énergétique et les aspects environnementaux connexes;

b) une résolution sur les conclusions de la commission temporaire d'enquête sur l'E.S.B.;

c) une résolution sur l'Iran;

d) une résolution sur la situation des conjoints aidants des travailleurs indépendants;

e) une résolution sur les pièges à machoires,

adoptées au cours de la période de session du 17 au 21 février 1997.

Bij brief van 5 maart 1997 heeft de voorzitter van het Europees Parlement aan de Senaat overgezonden:

a) een besluit inzake het voorstel voor een besluit van de Raad en de Commissie betreffende de sluiting door de Europese Gemeenschappen van het Verdrag inzake het Energiehandvest en het Protocol bij het Energiehandvestverdrag betreffende energie-efficiëntie en daarmee samenhangende milieu-aspecten;

b) een resolutie over de conclusies van de tijdelijke enquêtecommissie inzake BSE;

c) een resolutie over Iran;

d) een resolutie over de situatie van medewerkende echtgenoten van zelfstandigen;

e) een resolutie over wildklemmen,

aangenomen tijdens de vergaderperiode van 17 tot en met 21 februari 1997.

— Envoi à la commission des Affaires étrangères.

Verzending naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

Entreprises publiques économiques

Economische overheidsbedrijven

M. le président. — En application de l'article 46 de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques, le Service Médiation de La Poste a transmis au président du Sénat, le rapport annuel pour l'exercice 1996.

Met toepassing van artikel 46 van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, heeft de Dienst Ombudsman van De Post aan de voorzitter van de Senaat overgezonden, het jaarverslag voor het werkingsjaar 1996.

— Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

Verzending naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

NON-ÉVOCATION — NON-EVOCATIE

M. le président. — Par message du 11 mars 1997, le Sénat a retourné à la Chambre des représentants, en vue de la sanction royale, le projet de loi non évoqué modifiant la loi du 15 juillet 1985 relative à l'utilisation de substances à effet hormonal, à effet antihormonal, à effet beta-adrénérgique ou à effet stimulateur de production chez les animaux.

Bij boodschap van 11 maart 1997 heeft de Senaat aan de Kamer van volksvertegenwoordigers terugbezorgd, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, het niet-geëvoceerde wetsontwerp tot

wijziging van de wet van 15 juli 1985 betreffende het gebruik bij dieren van stoffen met hormonale, antihormonale, beta-adrenergische of productiestimulerende werking.

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

PROJETS DE LOI — WETSONTWERPEN

Dépôt — Indiening

M. le président. — Le gouvernement a déposé les projets de loi ci-après :

1° prévoyant l'apposition de certaines mentions sur la carte d'identité visée à l'article 6, § 1er, de la loi du 19 juillet 1991 relative aux registres de la population et aux cartes d'identité et modifiant la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques, et réglant l'emploi des langues pour ces mentions;

De regering heeft volgende wetsontwerpen ingediend :

1° tot bepaling van het aanbrengen van sommige vermeldingen op de identiteitskaart bedoeld in artikel 6, § 1, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, en tot regeling van het taalgebruik voor deze vermeldingen;

Ce projet de loi sera imprimé et distribué.

Dit wetsontwerp zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Il est envoyé à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

Het wordt verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden.

2° portant assentiment aux Actes internationaux suivants :

1. Protocole d'adhésion du Gouvernement de la République Hellénique à l'Accord entre les Gouvernements des États de l'Union Économique Benelux, de la République Fédérale d'Allemagne et de la République Française relatif à la suppression graduelle des contrôles aux frontières communes, signé à Schengen le 14 juin 1985, tel qu'amendé par le Protocole d'adhésion du Gouvernement de la République Italienne, signé à Paris le 27 novembre 1990 et des Gouvernements du Royaume d'Espagne et de la République Portugaise, signés à Bonn le 25 juin 1991, Déclaration commune et Annexe, signés à Madrid le 6 novembre 1992;

2. Accord d'adhésion de la République Hellénique à la Convention d'application de l'Accord de Schengen du 14 juin 1985 entre les Gouvernements des États de l'Union Économique Benelux, de la République Fédérale d'Allemagne et de la République Française relatif à la suppression graduelle des contrôles aux frontières communes, signée à Schengen le 19 juin 1990, à laquelle ont adhéré la République Italienne par l'Accord, signé à Paris le 27 novembre 1990 et le Royaume d'Espagne et la République Portugaise par les Accords, signés à Bonn le 25 juin 1991, Annexes, Acte final et Déclaration commune, signés à Madrid le 6 novembre 1992.

2° houdende instemming met de volgende Internationale Akten :

1. Protocol betreffende de toetreding van de Regering van de Helleense Republiek tot het Akkoord tussen de Regeringen van de Staten van de Benelux Economische Unie, van de Bondsrepubliek Duitsland en van de Franse Republiek betreffende de geleidelijke afschaffing van de controles aan de gemeenschappelijke grenzen, ondertekend te Schengen op 14 juni 1985, zoals gewijzigd bij het op 27 november 1990 te Parijs ondertekende Protocol betreffende de toetreding van de Regering van de Italiaanse Republiek en bij de op 25 juni 1991 te Bonn ondertekende protocollen betreffende

de toetreding van de Regeringen van het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek, Gemeenschappelijke Verklaring en Bijlage, ondertekend te Madrid op 6 november 1992;

2. Overeenkomst betreffende de toetreding van de Helleense Republiek tot de Overeenkomst ter uitvoering van het tussen de Regeringen van de Staten van de Benelux Economische Unie, van de Bondsrepubliek Duitsland en van de Franse Republiek op 14 juni 1985 te Schengen gesloten Akkoord betreffende de geleidelijke afschaffing van de controles aan de gemeenschappelijke grenzen, ondertekend te Schengen op 19 juni 1990 waartoe de Italiaanse Republiek bij de op 27 november 1990 te Parijs ondertekende Overeenkomst en het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek bij de op 25 juni 1991 te Bonn ondertekende Overeenkomsten zijn toegetreden, Bijlagen, Slotakte en Gemeenschappelijke Verklaring, ondertekend te Madrid op 6 november 1992.

Ce projet de loi sera également imprimé et distribué.

Dit wetsontwerp zal eveneens worden gedrukt en rondgedeeld.

Il est envoyé à la commission des Affaires étrangères.

Het wordt verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

PROPOSITIONS — VOORSTELLEN

Dépôt — Indiening

M. le président. — Les propositions de loi ci-après ont été déposées :

1° par Mme Delcourt-Pêtre, instituant le droit de vote et d'éligibilité des ressortissants des États membres de l'Union européenne aux élections communales;

2° par Mme Delcourt-Pêtre, instituant le droit de vote et d'éligibilité des ressortissants de pays autres que les États membres de l'Union européenne aux élections communales;

3° par M. Erdman, modifiant l'article 867 du Code judiciaire;

4° par M. Vandenberghe, modifiant l'article 620 du Code judiciaire.

De volgende wetsvoorstellen werden ingediend :

1° door mevrouw Delcourt-Pêtre, tot instelling van het actief en passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen voor de onderdanen van de Lid-Staten van de Europese Unie;

2° door mevrouw Delcourt-Pêtre, tot instelling van het actief en passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen voor de onderdanen uit landen die geen lid zijn van de Europese Unie;

3° door de heer Erdman, tot wijziging van artikel 867 van het Gerechtelijk Wetboek;

4° door de heer Vandenberghe, tot wijziging van artikel 620 van het Gerechtelijk Wetboek.

Ces propositions seront traduites, imprimées et distribuées.

Deze voorstellen zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

En outre, Mme Delcourt-Pêtre a déposé une proposition portant révision de l'article 8 de la Constitution.

Finalemment, M. Jonckheer a également déposé une proposition portant révision de l'article 8 de la Constitution.

Bovendien heeft mevrouw Delcourt-Pêtre een voorstel tot wijziging van artikel 8 van de Grondwet ingediend.

Ten slotte heeft de heer Jonckheer eveneens een voorstel tot wijziging van artikel 8 van de Grondwet ingediend.

Ces propositions seront également traduites, imprimées et distribuées.

Deze voorstellen zullen eveneens worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Elles sont envoyées à la commission des Affaires institutionnelles.

Ze worden verzonden naar de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden.

DEMANDES D'EXPLICATIONS — VRAGEN OM UITLEG

Dépôt — Indiening

M. le président. — Le bureau a été saisi des demandes d'explications suivantes :

1. de M. Mahoux au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «la préparation du nouvel arrêté royal relatif aux O.N.G.»;

— Renvoi à la commission des Affaires étrangères.

2. de Mme Willame-Boonen au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «le nouvel arrêté royal relatif aux O.N.G.»;

— Renvoi à la commission des Affaires étrangères.

3. de M. Anciaux au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «l'E.I.C.D. (l'équipe d'inspection à la coopération au développement)»;

— Renvoi à la commission des Affaires étrangères.

4. de M. Jonckheer au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «la crise dans la région de l'est du Zaïre»;

— Envoi à la séance plénière.

5. de Mme Leduc au ministre de l'Emploi et du Travail et au ministre de l'Agriculture et des Petites et Moyennes Entreprises sur «la situation dans la fruiticulture»;

— Envoi à la commission des Affaires sociales.

6. de M. Coene au ministre de la Santé publique et des Pensions sur «le protocole d'accord entre le gouvernement fédéral et les communautés et régions sur la politique de la santé et plus spécialement sur la rationalisation du nombre des lits d'hôpitaux»;

— Envoi à la commission des Affaires sociales.

7. de Mme Lizin au ministre des Affaires étrangères sur «la politique belge à l'égard des événements qui se déroulent au Zaïre ainsi que nos relations avec l'Ouganda et le Rwanda»;

— Envoi à la séance plénière.

8. de Mme Lizin au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «la politique belge à l'égard des événements qui se déroulent au Zaïre ainsi que nos relations avec l'Ouganda et le Rwanda».

— Envoi à la séance plénière.

Het bureau heeft volgende vragen om uitleg ontvangen :

1. van de heer Mahoux aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de voorbereiding van een nieuw koninklijk besluit betreffende de NGO's»;

— Opnieuw verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

2. van mevrouw Willame-Boonen aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «het nieuwe koninklijk besluit betreffende de NGO's»;

— Opnieuw verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1996-1997
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1996-1997

3. van de heer Anciaux aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «het OSI-team (het ontwikkelings-samenwerkingsinspectieteam)»;

— Opnieuw verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

4. van de heer Jonckheer aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de crisis in Oost-Zaïre»;

— Verzending naar de plenaire vergadering.

5. van mevrouw Leduc aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid en aan de minister van Landbouw en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen over «de toestand in de fruitteelt»;

— Verzending naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

6. van de heer Coene aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen over «het protocolakkoord tussen de federale regering en de gewesten en gemeenschappen over het gezondheidsbeleid en meer bepaald over de rationalisatie van het aantal ziekenhuisbedden»;

— Verzending naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

7. van mevrouw Lizin aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de Belgische politiek ten aanzien van de gebeurtenissen in Zaïre en onze betrekkingen met Oeganda en Rwanda»;

— Verzending naar de plenaire vergadering.

8. van mevrouw Lizin aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de Belgische politiek ten aanzien van de gebeurtenissen in Zaïre en onze betrekkingen met Oeganda en Rwanda».

— Verzending naar de plenaire vergadering.

WETSVOORSTELLEN — PROPOSITIONS DE LOI

Inoverwegingneming — Prise en considération

De voorzitter. — Aan de orde is thans de bespreking over de inoverwegingneming van wetsvoorstellen.

L'ordre du jour appelle la discussion sur la prise en considération de propositions de loi.

U hebt de lijst ontvangen van de verschillende in overweging te nemen wetsvoorstellen met opgave van de commissies waarnaar het bureau van plan is ze te verwijzen.

Vous avez reçu la liste des différentes propositions de loi à prendre en considération, avec indication des commissions auxquelles le bureau envisage de les renvoyer.

Leden die opmerkingen mochten hebben, gelieven mij die vóór het einde van de vergadering te doen kennen.

Je prie les membres qui auraient des observations à formuler, de me les faire connaître avant la fin de la séance.

Tenzij er afwijkende suggesties zijn, zal ik beschouwen dat die wetsvoorstellen in overweging zijn genomen en verwezen naar de commissies die door het bureau zijn aangeduid.

Sauf suggestions divergentes, je considérerai les propositions de loi comme prises en considération et renvoyées aux commissions indiquées par le bureau.

OVERLIJDEN VAN EEN OUD-SENATOR

DÉCÈS D'UN ANCIEN SÉNATEUR

De voorzitter. — De Senaat heeft met groot leedwezen kennis gekregen van het overlijden van de heer Hendrik Steps, gewezen provinciaal senator voor Brabant.

Uw voorzitter betuigt het rouwbeklag van de vergadering aan de familie van ons betreurd gewezen medelid.

Le Sénat a appris avec un vif regret le décès de M. Hendrik Steps, ancien sénateur provincial du Brabant.

Votre président adresse les condoléances de l'assemblée à la famille de notre regretté ancien collègue.

QUESTION ORALE DE M. HATRY AU PREMIER MINISTRE SUR «LA RESPONSABILITÉ GOUVERNEMENTALE DANS L'ÉCHEC DE LA MISSION DE L'O.B.C.E. AU BRÉSIL»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER HATRY AAN DE EERSTE MINISTER OVER «DE VERANTWOORDELIIKHEID VAN DE REGERING IN HET MISLUKKEN VAN DE ZENDING VAN DE BDBH NAAR BRAZILIË»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Hatry au Premier ministre sur «la responsabilité gouvernementale dans l'échec de la mission de l'O.B.C.E. au Brésil».

La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, je viens de recevoir la revue de l'O.B.C.E. de février 1997, que voici, et dont le cahier central consacre ses éléments essentiels à l'économie du Brésil. Manifestement, il est bon à mettre au pilon (*L'orateur présente la revue.*)

Cela étant, les journaux ont annoncé que les autorités brésiliennes refusaient tout contact avec la mission commerciale devant être conduite dans ce pays par Son Altesse royale le Prince Philippe et le ministre du Commerce extérieur, entre le 4 et le 9 mai 1997. Ce refus s'expliquerait par l'attribution par la Fondation Roi Baudouin, le 19 mars prochain au Palais royal de Bruxelles et en présence de Sa Majesté le Roi, de son prix international bisannuel au Mouvement des Paysans sans Terre, lequel utiliserait des méthodes terroristes et des formes d'occupation violente de terres dans 22 États brésiliens. L'autonomie de la Fondation Roi Baudouin apparaît aux yeux des gouvernements étrangers contestable en raison du fait que la fondation est alimentée par des fonds publics à plus de 90 %, mais aussi en raison du nom qu'elle porte en mémoire de notre regretté souverain disparu et du lieu de remise de ce prix.

Je me permets de demander quel ministre porte la responsabilité du camouflet infligé à la Belgique par les autorités brésiliennes à ce stade d'avancement de la mission qui doit avoir lieu dans moins de trois mois. L'ensemble des entreprises et l'O.B.C.E. lui-même en seront victimes. Ils ont, en effet, consenti un effort considérable de prospection au Brésil et force est de constater qu'aujourd'hui, leurs espoirs sont réduits à néant.

M. le président. — La parole est au Premier ministre.

M. Dehaene, Premier ministre. — Monsieur le président, je rappelle à l'honorable membre que la Fondation Roi Baudouin a été créée par arrêté royal du 27 décembre 1975, qu'il s'agit d'un établissement d'utilité publique et d'un organisme de droit privé.

Le règlement organique du Prix Roi Baudouin établit clairement l'indépendance complète du jury.

Le dernier jouit donc d'une entière indépendance politique en ce qui concerne le choix du lauréat. Dans ce contexte, la Fondation Roi Baudouin remettra le prix 1997 à l'organisation non gouvernementale brésilienne Mouvement des Paysans sans Terre.

Le gouvernement brésilien a marqué sa désapprobation à propos du choix de cette O.N.G. Les autorités brésiliennes ne sont pas satisfaites des explications données par notre ambassadeur à Brasilia quant à l'indépendance et l'autonomie de la fondation en la matière. Elles continuent à considérer erronément que l'octroi de ce prix engage le gouvernement belge. En outre, les autorités brésiliennes ont indiqué leur refus de tout contact officiel à l'occasion de la mission économique. Dans ces conditions, il a été jugé opportun de ne pas envoyer celle-ci à la date prévue. Nous évaluerons ultérieurement la situation.

M. le président. — La parole est à M. Hatry pour une réplique.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, je ne m'attendais pas à une autre réponse de la part du Premier ministre. J'ajouterai simplement que nos interlocuteurs étrangers ne perçoivent pas toujours clairement la distinction entre la Fondation Roi Baudouin et un organisme officiel belge à caractère public. Dès lors, il me semble qu'il conviendrait de coordonner les activités de la fondation et la défense de nos intérêts, notamment économiques, sur le plan international. Une certaine coordination permettrait d'harmoniser les points de vue de façon à éviter la répétition de ce genre d'incident regrettable. Je suis d'ailleurs persuadé que le Premier ministre déplore autant que moi ce qui vient de se produire.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VERREYCKEN AAN DE MINISTER VAN LANDSVERDEDIGING OVER «DE TOEKENNING VAN DE GRAAD VAN KOLONEL AAN PRINSES ASTRID»

QUESTION ORALE DE M. VERREYCKEN AU MINISTRE DE LA DÉFENSE NATIONALE SUR «L'OCTROI DU GRADE DE COLONEL À LA PRINCESSE ASTRID»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Verreycken aan de minister van Landsverdediging over «de toekenning van de graad van kolonel aan prinses Astrid».

Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (VI. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, wij vernemen dat aan prinses Astrid de graad van kolonel zal worden geschonken. Indien in deze hoogsteerbiedwaardige Senaat een glimlach mocht zijn toegestaan, zou ik durven vragen of hiermee voorbereidingen worden getroffen voor de instelling van een kolonelsregime. Mijn bewuste verwisseling tussen de graden van kolonel en luitenant-kolonel was trouwens bedoeld als inleiding tot deze louter rethorische vraag.

In het verleden werd reeds meermaals aangeklaagd dat ook de officiersgraad van prins Filip en zelfs het brevet van piloot dat hem werd toegekend, helemaal niet zouden stroken met de capaciteiten die voor dergelijke graden zijn vereist.

Meent de minister dat een militaire graad of rang moet worden toegekend op basis van afstamming en niet op basis van bewezen capaciteiten? Maakt de aanvechtbare toewijzing van graden aan sommigen geen lachertje van de jarenlange opleiding en zeer strenge selectieproeven waaraan officieren worden onderworpen?

De voorzitter. — Het woord is aan minister Poncelet.

De heer Poncelet, minister van Landsverdediging. — Mijnheer de voorzitter, de benoeming van Hare Koninklijke Hoogheid prinses Astrid tot de graad van luitenant-kolonel wordt als een eer beschouwd door alle leden van de krijgsmacht. De prinses zal worden benoemd na een informatieperiode binnen de krijgsmacht en nadat zij een specifieke opleiding zal hebben genoten bij de medische dienst.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken voor een repliek.

De heer Verreycken (VI. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, dit uitgebreide antwoord is uitermate toonaangevend voor de wijze waarop in dit land met graden en rangen wordt omgesprongen en vooral voor de wijze waarop de proeven, de examens en zelfs de toewijzing van diploma's worden gedevalueerd indien de afkomst van de vrager van de graad maar belangrijk genoeg is.

Dit is onaanvaardbaar ten opzichte van degenen die jaren moeten studeren om een diploma, rang of graad te bereiken, vooral omdat uit het bezit van de graad het nodige gezag wordt afgeleid. Gezag moet gestoeld zijn op aanwijsbare capaciteiten en vaardigheden en niet op de afstamming. Dit is een aanfluiting van alle democratische principes.

Wat het tweede deel van mijn vraag betreft met betrekking tot het toekennen van het brevet van piloot aan prins Filip, beschik ik over informatie waaruit blijkt dat de hele klas waaraan dit brevet werd toegekend geen enkel vliegtuig afzonderlijk heeft gepresteerd omdat één van de leerlingen van deze klas niet capabel zou zijn geweest om afzonderlijk te vliegen.

Dit is bedroevend. Het bevestigt de devaluatie van de diploma's, wat treurig is voor degenen die wel voor hun diploma hebben gewerkt en die wel respect hebben voor de inhoud van een graad en van een rang.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER GOOVAERTS AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN FINANCIËN EN BUITENLANDSE HANDEL OVER «DE NATIONALE LOTERIJ»

QUESTION ORALE DE M. GOOVAERTS AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES FINANCES ET DU COMMERCE EXTÉRIEUR SUR «LA LOTERIE NATIONALE»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Goovaerts aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel over «de Nationale Loterij».

Minister Poncelet antwoordt namens zijn collega.

Het woord is aan de heer Goovaerts.

De heer Goovaerts (VLD). — Mijnheer de voorzitter, met alle respect voor de minister van Landsverdediging en voor zijn onderlegdheid inzake financiën, moet ik toch betreuren dat de minister van Financiën niet zelf op deze niet-onbelangrijke vraag kan antwoorden, temeer daar hij persoonlijk betrokken was bij de privatisering van een aantal overheidsbedrijven.

In 1994 werd de Nationale Loterij verplicht vijftien miljard frank aan de Schatkist te betalen om het monopolie van de openbare loterij tot in 2001 te behouden alsook een jaarlijkse monopolierente van 2,5 miljard frank. Om deze vijftien miljard te kunnen ophoesten, werd een lening aangegaan bij de Belgische banken voor een bedrag van veertien miljard frank terugbetaalbaar in 2001 met een jaarlijkse interestlast van één miljard zeventig miljoen frank.

De nettowinst van de Nationale Loterij moet worden verdeeld over projecten van algemeen nut. Voor de terugbetaling van de lening dienen reserves te worden aangelegd. Om meer geld op te halen, dient de Nationale Loterij steeds nieuwe producten te lanceren om de speelzucht van het publiek aan te wakkeren.

In dit verband zou ik van de minister willen vernemen welke de rentevoorzwaarden zijn voor de lening van veertien miljard frank, hoe de Nationale Loterij het kapitaal schikt terug te betalen en of er daartoe reserves werden aangelegd. Verder wilde ik ook vernemen wie de projecten van algemeen nut bepaalt, of dat op jaarbasis gebeurt en of er verplichte projecten zijn die jaarlijks recht hebben op een deel van de winst. Zo ja, over welke projecten gaat het hier dan en hoeveel ontvangen zij?

Ten slotte zou ik willen weten of de minister het ethisch verantwoord vindt dat het publiek wordt aangezet tot spelen om de staatskas te spijzen.

De voorzitter. — Het woord is aan minister Poncelet.

De heer Poncelet, minister van Landsverdediging. — Mijnheer de voorzitter, aangezien vice-eerste minister Maystadt als minister van Buitenlandse Handel verplichtingen in het buitenland dient na te komen, zal ik zijn antwoord voorlezen.

Met betrekking tot de rentevoorzwaarden van de lening van veertien miljard, stel ik voor een kopie met de cijfergegevens van de heer Maystadt aan de vraagsteller te overhandigen. Ik denk dat het voorlezen van tabellen in openbare vergadering niet nuttig is.

De Nationale Loterij zal het ontleende kapitaal op de vermelde vervaldagen terugbetalen. Het bedrag van vijftien miljard frank bestaat uit een lening van veertien miljard en één miljard frank aan eigen middelen, immaterieel vast activum-concessie, en wordt tussen 1995 en 2001 volgens een vastgelegd schema afgeschreven. Ook van dit schema zal ik een kopie aan de vraagsteller overhandigen.

De tegenwaarde van de afschrijvingen wordt telkenjare gevoegd bij de beleggingsportefeuilles van de Nationale Loterij, actief beheerd door de ASLK-Bank en het Gemeentekrediet van België. De portefeuilles in kwestie werden samengesteld met het oog op de creatie van voldoende financiële reserves voor de terugbetaling van de ontleende kapitalen.

Op de vraag wie instaat voor het bepalen van de projecten van algemeen nut en welke bedragen hiervoor worden uitgetrokken, kan ik antwoorden dat de bestemming van de winsten van de Nationale Loterij wordt geregeld door de artikelen 15 tot 18ter van de wet van 22 juli 1991 betreffende de Nationale Loterij.

Er kan tevens worden verwezen naar het antwoord van de minister van Financiën op de parlementaire vraag nummer 721 van 21 januari 1997 van mevrouw Van de Castele, lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers, en op de parlementaire vraag nummer 515 van 6 mei 1996 van de heer Wauters, eveneens lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers. In deze antwoorden wordt gedetailleerd uiteengezet op welke wijze en volgens welke criteria de winsten van de Nationale Loterij worden verdeeld. Ik zal de heer Goovaerts ook een kopie van deze antwoorden bezorgen.

De laatste vraag van de heer Goovaerts betrof de ethische aspecten van het organiseren van loterijen in het algemeen. Dit thema is niet nieuw en heeft overigens reeds aanleiding gegeven tot discussies in het Parlement tijdens de bespreking van de wet van 31 december 1851 op de loterijen en van de wetten van 5 juli 1964 en 22 juli 1991 betreffende de Nationale Loterij. De wetgever was steeds van oordeel dat een algemeen verbod op loterijen onvermijdelijk clandestiene loterijen zou doen ontstaan. Daarom vond hij het opportuun de organisatie van een openbare loterij toe te vertrouwen aan een openbare instelling zoals de Nationale Loterij. Door haar lange ervaring kan deze instelling bevestigen dat de verschillende vormen van loterijen met biljetten die zij organiseert, nooit aanleiding hebben gegeven tot afhankelijkheid die een marginale groep personen zou kunnen aanzetten tot het stellen van onverantwoorde daden. Men moet zich er overigens van bewust zijn dat de sfeer die in een boekhandel heerst helemaal niet te vergelijken is met de sfeer in een zaal die uitsluitend bestemd is voor spelen of in drankgelegenheden waar spelautomaten staan. De morele en ethische aspecten kunnen overigens aanleiding geven tot eindeloze discussies.

Mijnheer de voorzitter, tot zover het antwoord van vice-eerste minister Maystadt. Ik zal de heer Goovaerts een kopie van de tabellen en de cijfers bezorgen.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Goovaerts voor een repliek.

De heer Goovaerts (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord en maak er graag twee opmerkingen bij. Als er inderdaad meer dan een eeuw geleden, en ook een dertigtal jaar geleden, reeds werd gediscussieerd over spelen en loterijen en de filosofie van de wetgever was dat loterijen moeten worden georganiseerd om te verhinderen dat er illegale kansspelen worden ingericht, dan moeten wij dit waarderen. Mijns inziens is de Nationale Loterij de jongste jaren toch wel over deze grens gegaan en is zij een onderneming geworden die het spel eigenlijk exploiteert om economische redenen en niet langer om sociale en andere problemen te voorkomen. Men begrijpt wel wat ik bedoel.

Ik verwacht dan ook dat de regering ervoor zal zorgen dat in ons land geen verdere spelinfrastructuur, zoals casino's, wordt uitgebouwd. Casino's zijn immers volledig gericht op het exploiteren van de speelzucht van de mensen.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Weyts.

De heer Weyts (CVP). — Mijnheer de voorzitter, is het mogelijk de cijfers te laten opnemen in de *Parlementaire Handelingen*, zodat ook de andere senatoren erover kunnen beschikken?

De voorzitter. — De cijfers werden niet geciteerd. Dat is dus onmogelijk. De heer Goovaerts kan u natuurlijk een kopie geven van de lijst.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DEVOLDER AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER «DE VEILIGHEID VAN APOTHEKERS»

QUESTION ORALE DE M. DEVOLDER AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR SUR «LA SÉCURITÉ DES PHARMACIENS»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Devolder aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «de veiligheid van apothekers».

Het woord is aan de heer Devolder.

De heer Devolder (VLD). — Mijnheer de voorzitter, de dienstverlenende aard van het beroep van apotheker en de noodzaak om soms de klok rond beschikbaar te zijn houden specifieke gevaren in. Vooral 's nachts kan de veiligheid van de apotheker in het gedrang komen. Niettegenstaande een reeks veiligheidsmaatregelen die de apothekers aan hun infrastructuur aanbrachten is een verhoogde waakzaamheid van de overheid noodzakelijk.

Recente overvallen van apothekers in Brussel beklemtonen de problematiek. Wat in Brussel gebeurt, gebeurt ook in vele andere Belgische steden en als er niet wordt ingegrepen zal dit een structureel probleem worden.

Sommige gemeenten namen reeds een reeks maatregelen om hun apothekers te beschermen. Er zijn onder meer de rechtstreekse lijn naar de politie of de rijkswacht en de verplichting om na 22 uur contact op te nemen met politie of rijkswacht om de naam en het adres van de dichtstbijzijnde apotheek van dienst te kennen. Hierbij moet de vrager zijn naam opgeven, zodat de politie of rijkswacht de apotheker kan verwittigen van de komst van de betrokken persoon.

Zal de vice-eerste minister deze veiligheidsmaatregelen coördineren of zal hij het initiatief aan de gemeentebesturen laten? In het kader van de veiligheidscontracten lijkt het mij aangewezen coördinerend op te treden.

De voorzitter. — Het woord is aan de vice-eerste minister Vande Lanotte.

De heer Vande Lanotte, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mijnheer de voorzitter, de veiligheid rond de apothekersofficina is een zaak die ook mij bekommert. Toch wil ik een en ander relativeren. De heer Devolder is zelf goed geplaatst om te weten dat het onveiligheidsgevoel vaak groter is dan het werkelijke risico. Op basis van statistieken van de voorbije drie jaar schat men het risico gemiddeld op 8,5%. Het is echter geconcentreerd in enkele steden waaronder Charleroi, Luik, Antwerpen en vooral Brussel.

Ik heb er geen enkel probleem mee om in het kader van de veiligheidscontracten de mogelijkheid uit te werken, die reeds in een aantal gemeenten bestaat en waarbij men, zonder zijn naam kenbaar te maken, de politie opbelt om te vragen in welke apotheek men terecht kan. Dit moet mensen met oneerbare bedoelingen enigszins afschrikken. Deze regeling kan echter alleen op vraag van de apotheker zelf, aangezien sommigen daar om allerlei redenen niet van willen weten.

Wanneer een apothekersbond van een streek hierom verzoekt — ik stel voor dat hij mij steeds een kopie van deze aanvraag bezorgt — dan zullen wij in het kader van de veiligheidscontracten de nodige maatregelen uitwerken. Dat kost ons overigens niets, aangezien de telefoonlijnen daarvoor reeds voorhanden zijn. Ik ben alleszins bereid daaraan mee te werken.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Devolder voor een repliek.

De heer Devolder (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik dank de vice-eerste minister voor zijn bereidheid om tegemoet te komen aan de verzuchtingen van het apothekerskorps.

Toch wijs ik hem erop dat de onveiligheid zich niet alleen situeert in de door hem geciteerde steden en dat wij meer en meer ook worden geconfronteerd met een seizoensverschijnsel. De vice-eerste minister is zelf van de kuststreek afkomstig en dus weet hij wellicht dat onveiligheid zich ook daar voordoet tijdens de zomerperiode.

Toch ben ik verheugd over zijn antwoord dat ik zo spoedig mogelijk zal doorgeven aan de betrokken beroepsorganisatie, zodat deze een globale aanvraag kan doen.

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Vande Lanotte.

De heer Vande Lanotte, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mijnheer de voorzitter, de bijkomende vraag van de heer Devolder past volledig in het actieplan omtrent de kustcriminaliteit waarmee wij op het ogenblik bezig zijn. Ik zal hem de documenten daarover bezorgen.

Ik dring er toch op aan dat men een dergelijke aanvraag streek per streek indient. Mijn departement zal daar dan zeker op inspelen.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER HOSTEKINT AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER «DE BESTELLING VAN 205 RENAULT-WAGENS VOOR DE RIJKSWACHT»

QUESTION ORALE DE M. HOSTEKINT AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR SUR «LA COMMANDE DE 205 VOITURES RENAULT POUR LA GENDARMERIE»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Hostekint aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «de bestelling van 205 Renault-wagens voor de rijkswacht».

Het woord is aan de heer Hostekint.

De heer Hostekint (SP). — Mijnheer de voorzitter, in december 1996 heeft de minister van Binnenlandse Zaken het dossier goedgekeurd voor de aankoop van nieuwe voertuigen bestemd voor de districten en brigades van de rijkswacht. Na aanbesteding werd bij Renault een bestelling geplaatst van 205 nieuwe voertuigen, waarvan 55 wagens van het type Clio en 150 personenauto's van het type Mégane. Dit laatste model wordt exclusief in de fabriek van Vilvoorde geassembleerd.

De drastische, brutale en eigenlijk laffe beslissing van de Franse Renault-directie van eind februari om de assemblage in Vilvoorde tegen eind juli stop te zetten heeft in het hele land een golf van verontwaardiging en onbegrip ontketend. In syndicale en politieke kringen werd hierop zeer heftig gereageerd. Verscheidene manifestaties vonden reeds plaats en ook volgende zondag wordt er opnieuw betoogd. Onmiddellijk werden op diverse niveaus stappen gedaan om de beslissing van Renault aan te vechten en aldus de meer dan 3 000 arbeidsplaatsen te vrijwaren.

Ik wil vice-eerste minister Vande Lanotte drie reeksen vragen stellen.

Eerst en vooral zou ik willen weten hoe het staat met het dossier van de overheidsbestelling van 205 wagens bij Renault? Werden er economische voorwaarden gekoppeld aan deze overheidsbestelling? Welke clausules bevat het contract omtrent de opzegging of mogelijke wanprestaties?

Ten tweede vraag ik mij af of er juridisch stappen kunnen worden gedaan om de overheidsbestelling te annuleren en of er al initiatieven werden genomen op dat vlak.

Ten derde vraag ik mij af of er precedentes bestaan voor de annulering van overheidsbestellingen uit opportuïteitsoverwegingen.

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Vande Lanotte.

De heer Vande Lanotte, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mijnheer de voorzitter, er waren met Renault twee overeenkomsten. De eerste overeenkomst, nummer 53, betreft de aankoop van 300 Renaults Mégane. Voor de eerste 150 voertuigen van deze overeenkomst werden op 3 februari 1997 een definitief contract gesloten ter waarde van 62 506 132 frank, BTW inbegrepen. Een tweede schijf van 150 voertuigen moest in 1997 of 1998 nog worden bevestigd. De tweede overeenkomst, nummer 52, betreft de aankoop van 150 Renaults Clio met ABS-systeem. 50 voertuigen, voor een bedrag van 18 902 415 frank BTW inbegrepen, werden op 23 december 1996 definitief besteld. Vijftig voertuigen dienen nog te worden besteld in 1997 en nog vijftig andere in 1998. Er werden geen economische voorwaarden aan de overheidsbestelling gekoppeld, aangezien de EG-wetgeving dit verbiedt.

Het bestek van deze overeenkomsten vermeldt dat het contract jaarlijks opzegbaar is en voorziet in voorwaardelijke schijven. Voor het eerste contract, nummer 53, werd hierop een beroep gedaan voor het tweede gedeelte van de aankoop, dat nog moest worden bevestigd. Er werd opdracht gegeven het tweede deel van de aankoop niet te laten doorgaan. Wat het tweede contract, nummer 52, betreft, kon de aankoop van de laatste 100 voertuigen nog ongedaan worden gemaakt. De aankoop van de eerste vijftig voertuigen lag juridisch al vast, maar Renault liet weten dat er een probleem was met de levering door een misverstand in de documentatie en dat de firma geen auto's met ABS-systeem kan leveren zoals vastgelegd was in het contract. In uitvoering van artikel 66 van de algemene aannemingsvoorwaarden hebben wij dan ook dat deel van het contract verbroken en zullen ook die vijftig Renaults niet worden geleverd. Dit betekent dat geen enkele van de 150 wagens van overeenkomst 52 zullen worden geleverd.

Wij kunnen contracten niet om opportuïteitsredenen verbreken, maar wij zijn erin geslaagd de bestaande juridische mogelijkheden toch zo creatief mogelijk te benutten. Voor 150 voertuigen konden wij er niet onderuit, maar de overige 300 worden niet geleverd.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Hostekint voor een repliek.

De heer Hostekint (SP). — Mijnheer de voorzitter, ik feliciteer de vice-eerste minister met zijn beslissing, die ik beschouw als een represaille tegenover de beslissing van Renault.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VANDENBROEKE AAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID EN PENSOENEN OVER «DE VERGRIJZING VAN DE BEVOLKING EN DE HERVORMING VAN DE PENSOENEN»

QUESTION ORALE DE M. VANDENBROEKE AU MINISTRE DE LA SANTÉ PUBLIQUE ET DES PENSIONS SUR «LE VIEILLISSEMENT DE LA POPULATION ET LA RÉFORME DES PENSIONS»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Vandenbroeke aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen over «de vergrijzing van de bevolking en de hervorming van de pensioenen».

Staatssecretaris Peeters antwoord namens zijn collega.

Het woord is aan de heer Vandenbroeke.

De heer Vandenbroeke (VU). — Mijnheer de voorzitter, dat de problemen van de vergrijzing van de bevolking voorbij de eeuwwisseling zwaar zullen wegen op het stelsel van de sociale zekerheid is voldoende bekend. Teneinde het huidige stelsel betaalbaar te houden wordt er trouwens tegen 1 juli 1997 een hervorming van de pensioenen van kracht.

De algemeen gangbare kritiek als zouden de effecten van de veroudering onvoldoende in rekening gebracht worden, werd tot op heden door de minister weggewuïfd. Echt overtuigende argumenten daarvoor werden echter zelden aangebracht.

Het Planbureau doet dit thans wel, ook al heeft de gehanteerde argumentatie veel weg van *wishfull thinking*. Zo wordt er onder meer vooropgesteld dat de demografische ontwikkeling veel gunstiger zal verlopen dan in het verleden het geval was, meer bepaald omdat het geboortecijfer opnieuw zal stijgen. Dit is, op zijn zachtst gezegd, een erg bevreedende premisse omdat men weet dat ons land nu reeds een kwarteeuw lang een te lage vruchtbaarheid kent. De meest causale en directe factor van de vergrijzing, de «ontgroening», neemt immers van jaar tot jaar toe, met alle gevolgen vandien.

Vandaar een paar kritische vragen, die de al te optimistische prognoses van de minister sterk kunnen hypothekeren. Waarop baseert men zich om te concluderen dat de vruchtbaarheid opnieuw zal stijgen? Heeft men in het gehanteerde econometrische model dat onlangs door het Planbureau is gepubliceerd, niet opzettelijk bepaalde parameters positiever ingebracht dan aanvaardbaar is teneinde een extra geflatteerde beeldvorming te bekomen? Ik meen dat deze vragen erg belangrijk zijn.

Ik vrees immers dat men hier aan *window dressing* doet.

De voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Peeters.

De heer Peeters, staatssecretaris voor Veiligheid, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Volksgezondheid. — Mijnheer de voorzitter, het demografisch scenario dat nu gebruikt wordt, is het centraal scenario van het NIS en het federaal Planbureau. Dit scenario wordt uitvoerig beschreven in *Bevolkingsvooruitzichten 1995-2050*, een document dat verkrijgbaar is bij het NIS. Het toepassen van de hypothesen en de verwerkingen gebeurden onder het toezicht van een begeleidingscomité, opgedeeld in verschillende werkgroepen bestaande uit medewerkers van het NIS en het Planbureau en wetenschappers van diverse universiteiten en wetenschappelijke instellingen.

Even een technische toelichting. De vruchtbaarheidscoëfficiënt kan op twee manieren worden berekend, longitudinaal en transversaal. De transversale berekening is de meest gebruikte en vergelijkt het aantal geboorten in een bepaald jaar met het aantal vruchtbare vrouwen in datzelfde jaar. Die transversale coëfficiënt is nu ongeveer 1,55. De longitudinale berekening neemt het aantal kinderen die een bepaalde generatie vrouwen, bijvoorbeeld vrouwen geboren in 1955, krijgt. Die coëfficiënt is nu ongeveer 1,85.

Het verschil tussen beide coëfficiënten is te wijten aan het later krijgen van kinderen. In het demografisch scenario ten tijde van de ronde-tafel over de pensioenen werd ervan uitgegaan dat de longitudinale coëfficiënt van 1,85 op lange termijn zou worden gehaald. De wetenschappers gaan er nu tevens van uit dat er van uitstel ook afstel komt, zodat op lange termijn een coëfficiënt van 1,75 wordt verwacht. Dit is nog altijd heel wat lager dan de vervangingscoëfficiënt van 2,1, maar wel wat hoger dan de coëfficiënt van 1,55 in de geobserveerde transversale benadering.

De minister heeft ten slotte nog twee opmerkingen.

Ten eerste stelt hij dat hoe hoger het aantal geboorten is, hoe hoger de kosten voor de sociale zekerheid en de overheidsfinanciën zijn, althans in de eerste twintig tot vijftig jaar. Er zijn kosten voor kindergeld, onderwijs en, eventueel, werkloosheidsvergoedingen. De eerste fase van extra kosten duurt ten minste twintig jaar, maar om een significant positief effect op de overheidsfinanciën vast te stellen moet men rekening houden met een overgangperiode van 40 tot 50 jaar. Een kleiner aantal kinderen dan in het vroegere centrale scenario betekent dus in de eerste fase lagere uitgaven in de sociale zekerheid en de overheidsfinanciën.

Ten tweede houdt het positieve demografische scenario voor het grootste deel verband met de migratie. De migranten komen in vergelijking met de oude vooruitzichten op jongere leeftijd het land binnen en gaan dus minder snel op pensioen. Bijgevolg zijn er in de eerste fase minder pensioenuitgaven noodzakelijk.

Op het Maltesemodel, dat werd gebruikt voor de berekening van de socialezekerheidsuitgaven en waarvan het wijd verspreide scenario in het Parlement reeds werd besproken bij de rondetafelbesprekingen over de pensioenen, werden twee simulaties gedaan, die reeds in de kamercommissie voor de Sociale Aangelegenheden aan bod kwamen. Een eerste simulatie hield het invoeren van de nieuwe demografische vooruitzichten in, een tweede het invoeren van de pensioenhervorming voor de werknemers. De resultaten werden in verschil met het basisscenario gegeven. Variaties bij andere parameters zijn dan niet terzake en werden dan ook niet aangepast.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Vandembroeke voor een repliek.

De heer Vandembroeke (VU). — Mijnheer de voorzitter, ik wil in de eerste plaats de staatssecretaris danken omdat hij hier de visie van de minister uiteenzet. Tevens wil ik hem danken voor zijn heel korte academische inleiding, waaraan ik echter geen boodschap had. Of de totale vruchtbaarheidscijfers met een transversale of een longitudinale analyse worden berekend, interesseert me minder dan de realiteit. Die realiteit leert mij dat de vruchtbaarheidscoefficiënt de jongste jaren 1,5 bedraagt, terwijl dat 2,1 zou moeten zijn om aan een vervangende vruchtbaarheid te komen. Dit betekent dat er een tekort is van maar liefst 25 %, meer dan genoeg om zich zorgen te maken voor de toekomst. Ik hoor de staatssecretaris zeggen dat hij denkt, meent of hoopt dat de coëfficiënt zal stijgen tot 1,85, wat nog steeds 10 tot 20 % onder de vervangingscoëfficiënt ligt. Ik vraag mij trouwens af hoe hij aan deze cijfers komt. Prognoses zijn meestal vooruitberekeningen, maar ik heb in dit geval de indruk dat het om een zuivere voorspelling gaat.

Ik vraag als wetenschapper en geëngageerd politicus aan de staatssecretaris of hij aan de heer Colla wil meedelen dat in 1996 een absoluut en historisch laagterecord in de vruchtbaarheid werd bereikt.

Wat Maltese of andere rapporten ook mogen beweren, ik heb onlangs de cijfers opgevraagd bij het Nationaal Instituut voor de Statistiek en heb daaruit de vooruitzichten voor 1997 pogen af te leiden. Wij beschikken uiteraard nog maar over de gegevens van twee en een halve maand. Het is echter zeer belangrijk dat er een correcte prognose wordt gemaakt, zoniet zullen wij in de toekomst te kampen hebben met een zee van problemen. Welnu, het is zeker dat 1997 een nieuw dieptepunt wordt.

De cruciale zin in het antwoord van minister Colla is uitermate bevreemdend. Indien dit de realiteit is waarop het huidige beleid zich baseert, wordt er een zware hypotheek gelegd op de toekomst. De ondermaatse vruchtbaarheid waarmee wij thans te

maken hebben, zou volgens de minister geen kwaad kunnen, omdat er dan ook minder kinderbijslag moet worden uitbetaald. Ik ben echt ontgoocheld over dit gedeelte van het antwoord van de minister. Het is politiek en wetenschappelijk onwaardig.

De voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Peeters.

De heer Peeters, staatssecretaris voor Veiligheid, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Volksgezondheid. — Mijnheer de voorzitter, ik stel vast dat de heer Vandembroeke heel wat insinuaties de wereld instuurt en dat hij blijkbaar zaken heeft gehoord die ik niet heb gezegd en die ook minister Colla niet heeft willen zeggen. Het zijn niet wij die menen dat uitstel tot afstel leidt. Dit werd ons door de wetenschappers van het Planbureau, het NIS en de begeleidingscommissies meegedeeld. Ik heb enkel de mechanismen aangegeven van de effecten van een veranderde vruchtbaarheid op de overheidsfinanciën. Ik heb hieraan echter geen enkele appreciatie verbonden; ik heb mij beperkt tot het aantonen van de effecten in het model.

De heer Vandembroeke (VU). — Mijnheer de voorzitter, ik vraag het woord voor een persoonlijk feit.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Vandembroeke voor een persoonlijk feit.

De heer Vandembroeke (VU) (persoonlijk feit). — Mijnheer de voorzitter, als wetenschapper kan ik moeilijk aanvaarden dat de staatssecretaris mij verwijt insinuaties te hebben gemaakt. Ik heb geen enkele insinuatie gemaakt. Ik ben het eens met de staatssecretaris dat bij wetenschappelijke interpretaties enige flexibiliteit aan de dag moet worden gelegd. In de beperkte mij toegemeten tijd heb ik enkele strikt zakelijke, objectieve cijfers gegeven. De term « insinuaties » lijkt mij hier dus niet op zijn plaats.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE M. DESMEDT AU MINISTRE DE LA JUSTICE SUR « LA MISE EN ŒUVRE DU PROGRAMME DE 'RECHERCHE SCIENTIFIQUE EN APPUI À LA POLITIQUE JUDICIAIRE' »

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DESMEDT AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE OVER « DE UITVOERING VAN HET PROGRAMMA 'WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK TER ONDERSTEUNING VAN HET JUSTITIEEL BELEID' »

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Desmedt au ministre de la Justice sur « la mise en œuvre du programme de 'Recherche scientifique en appui à la politique judiciaire' ».

La parole est à M. Desmedt.

M. Desmedt (PRL-FDF). — Monsieur le président, le Conseil des ministres du 31 janvier dernier a approuvé la mise en œuvre d'un programme de « Recherche scientifique en appui à la politique judiciaire » pour une durée de quinze mois, dont la direction opérationnelle et la gestion sont confiées aux Services fédéraux des Affaires scientifiques, techniques et culturelles.

Le *Moniteur belge* du 21 février a publié un appel aux propositions dont il résulte que ce programme vise à préparer une profonde réforme du système judiciaire.

La recherche à cet égard sera centrée sur les approches alternatives de l'exécution des peines, la réparation et la victime, la problématique « Justice et société » et l'analyse des profils spécifiques.

Un budget de 26 millions est prévu. Les projets devraient avoir une durée de quinze mois et les réseaux devraient être composés de préférence de chercheurs issus de trois universités différentes.

Le ministre pourrait-il justifier ce projet ? La démarche envisagée ne témoigne-t-elle pas d'une approche trop théorique des problèmes ? Les questions à examiner sont d'une brûlante actualité et réclament des solutions rapides. L'administration du ministère de la Justice et l'appareil judiciaire, au sens large du mot, ne suffisent-ils pas à mettre au point un programme dans un délai raisonnable ? Est-il vraiment nécessaire de lancer un programme coûteux à élaborer par des chercheurs et qui ne devrait pas donner de résultat concret avant au moins un an et demi ? Ne s'agit-il pas là d'un déplacement des rôles ?

M. le président. — La parole est à M. De Clerck, ministre.

M. De Clerck, ministre de la Justice. — Monsieur le président, il va de soi que j'approuve la position du sénateur Desmedt selon laquelle il convient de réagir de manière appropriée et très rapidement à l'actualité brûlante à laquelle la justice est confrontée. Le gouvernement lui-même l'a affirmé à plusieurs reprises. On ne s'en est cependant pas tenu à des paroles. Absolument aucune passivité ne peut être reprochée au gouvernement. Je suis tout disposé à vous fournir le document dressant l'inventaire des actions entreprises ainsi que le relevé des études qui ont été demandées. Le problème qui nous occupe aujourd'hui est toutefois différent.

J'invite M. Desmedt à prendre connaissance de mon rapport intérimaire détaillé à la commission d'enquête parlementaire Dutroux et consorts. Ce rapport a été remis aux membres de la commission le 5 mars dernier. Il donne un aperçu circonstancié des initiatives du gouvernement fédéral concernant la politique en faveur des victimes, les services de police, la magistrature et l'exécution des peines. Quelles mesures ont-elles déjà été exécutées ? Quelles sont celles en pleine exécution ou qui sont mises en chantier ? Ce rapport fait d'ailleurs uniquement le point sur les initiatives du gouvernement relatives à l'affaire Dutroux, au sens large du terme.

Le gouvernement a annoncé dès le 30 août 1996 une série de mesures en matière de prévention, de répression et d'aide aux victimes de délits sexuels. À cette occasion, le Conseil des ministres a également décidé que « les initiatives existantes et les nouvelles mesures seront accompagnées et testées scientifiquement par le biais d'un vaste programme de recherche que le ministre de la Justice élaborera ».

Cette citation traduit exactement l'intention du programme de recherche prévu. Il s'agit clairement d'appuyer la politique, et non de mener une recherche fondamentale. Le but n'est également pas d'attendre les résultats de cette recherche. La réforme en profondeur de la Justice a déjà commencé.

Le programme de recherche doit cependant permettre au gouvernement d'évaluer et de corriger certaines actions prises ou à prendre, ou de prévoir des mesures complémentaires, le cas échéant.

Dans un certain nombre de cas, il s'agit explicitement de « recherche active », au sens où les scientifiques participent au développement de l'exécution des peines sur le terrain. De cette manière, la Justice suit l'exemple de certains ministères, non seulement dans notre pays mais aussi et surtout à l'étranger.

À partir de leur expertise, les institutions scientifiques, les universités et les écoles supérieures ont une tâche importante à accomplir afin de contribuer à la réforme de la justice de manière approfondie. Cela renforcera l'efficacité de nos réformes. La mission de ces recherches est telle qu'elles ne resteront pas sans suite.

Pour être complet, monsieur Desmedt, il convient de préciser que dans le cadre du budget mis directement à la disposition du ministère de la Justice, un montant de six à dix millions est prévu pour financer des études scientifiques demandées à des professeurs dans les diverses universités du pays, dans le but de préparer des textes servant de base au travail parlementaire.

Il est heureux que dans le vaste programme d'études dont question dans le *Moniteur belge* du 21 février et dont la direction et la gestion sont confiées aux Services fédéraux des Affaires scientifiques, techniques et culturelles, un volet ait été réservé à la justice. Nous avons donc obtenu un élargissement du budget en question

afin de réaliser une approche alternative de l'exécution des peines portant sur différents points qui concernent la justice, la société, les profils, etc., tous éléments nécessaires et utiles pour la politique criminelle à mener.

J'espère que cela nous aidera à avancer davantage encore dans notre importante mission de réforme de la justice.

M. le président. — La parole est à M. Desmedt pour une réplique.

M. Desmedt (PRL-FDF). — Monsieur le président, je remercie le ministre qui nous a donné un éclairage complet du texte paru dans le *Moniteur belge*.

Je ne conteste nullement le dynamisme du ministre, mais je constate que depuis un an et demi environ un grand nombre d'études universitaires sont lancées sur des problèmes liés à la justice. Elles ne sont pas toutes imputées sur votre budget, monsieur le ministre, qui est assez limité.

Parmi les initiatives récentes, on peut citer un forum national pour une politique en faveur des victimes, une analyse de la législation pénale relative aux faits dont sont victimes des enfants, l'installation d'une commission d'experts au mois d'octobre, à la suite de la réunion qui s'est tenue au Palais royal, certaines recherches confiées à la Fondation Roi Baudouin, une étude commandée à l'U.C.L. sur la recherche proactive, etc.

En un an et demi, un budget total de 136 millions a été consacré à ce genre de recherches. Je ne désire pas mettre l'accent sur le coût de l'opération, mais j'estime que les dysfonctionnements actuels, qui sont étudiés par des commissions et autres instances, peuvent être analysés directement par vos services et les autorités judiciaires. Je ne conteste nullement l'intérêt de certaines recherches scientifiques, mais j'estime qu'il convient de ne pas exagérer en la matière.

J'ai le sentiment que l'on s'en réfère trop facilement à des recherches dont, vous le dites vous-même, monsieur le ministre, les résultats risquent d'arriver fort tardivement, alors que nous avons besoin de solutions rapides.

M. le président. — La parole est à M. De Clerck, ministre.

M. De Clerck, ministre de la Justice. — Monsieur le président, si des études scientifiques sont actuellement réalisées en faveur de la justice, il convient d'effectuer une comparaison avec les autres volets de la politique. Il est clair que certaines études ont coûté bien davantage, alors qu'elles portaient sur des matières moins importantes. Nous subissons pour le moment les conséquences du manque de travail préparatoire.

Si la justice doit absolument être réformée, c'est peut-être parce que la problématique n'a pas été suffisamment étudiée dans le passé. Nous assistons pour le moment à un rattrapage du monde scientifique à l'égard des problèmes de la justice.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER WEYTS AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «DE GESPANNEN RELATIE TUSSEN INDIA EN PAKISTAN»

QUESTION ORALE DE M. WEYTS AU MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES SUR «LES RELATIONS TENDUES ENTRE L'INDE ET LE PAKISTAN»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Weyts aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de gespannen relatie tussen India en Pakistan».

Staatssecretaris Peeters antwoordt namens zijn collega.

Het woord is aan de heer Weyts.

De heer Weyts (CVP). — Mijnheer de voorzitter, de minister van Buitenlandse Zaken heeft voor een paar weken een tiendaagse rondreis in Azië gemaakt, die hem van Singapore naar India en

Pakistan heeft geleid. In India was dit het eerste bezoek van een Belgisch minister van Buitenlandse Zaken sinds dat van Leo Tindemans in 1981. In Islamabad kon de minister als eerste hoge buitenlandse gast kennismaken met de nieuwe Pakistaanse regering. Als bevoorrecht waarnemer heeft de minister bijgevolg de onderlinge relaties tussen beide landen van dichtbij kunnen analyseren. Als virtuele kernmachten leven Pakistan en India momenteel op gespannen voet, wat voor de regio een ernstig veiligheidsrisico vormt.

Van de minister zou ik graag vernemen of de kans bestaat dat er een akkoord betreffende Kasjmir wordt gesloten en of dat akkoord niet de absolute voorwaarde vormt voor een normalisering van de betrekkingen tussen India en Pakistan. Zijn er resultaten in het vooruitzicht met betrekking tot antipersoonsmijnen door beide landen?

Heeft de minister enige duidelijkheid verkregen over het nucleaire arsenaal van beide landen en over de eventuele scenario's waarin zij dit zouden inzetten?

De voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Peeters.

De heer Peeters, staatssecretaris voor Veiligheid, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Volksgezondheid. — Mijnheer de voorzitter, reeds sinds 1948 staat de Kasjmirkwesitie op de agenda van de Verenigde Naties. In het verleden zijn de bilaterale gesprekken tussen India en Pakistan steeds gestrand op de verschillende aanpak die beide landen voor de oplossing van deze kwestie voorstaan.

India wil spreken over een brede waaier van bilaterale kwesties en pas als deze tot positieve resultaten leiden ook over bepaalde aspecten van de Kasjmirkwesitie. Pakistan wenst de Kasjmirkwesitie te internationaliseren door het organiseren van een VN-referendum waarin de bevolking van Kasjmir wordt gevraagd of zij bij India dan wel bij Pakistan wil aansluiten. Ook voor het openen van bilaterale besprekingen met India heeft Pakistan steeds geëist dat de kwestie Kasjmir bovenaan op de agenda zou staan en dat andere punten pas later zouden worden besproken.

Het is wel positief dat de Indiase premier Gowda naar aanleiding van de verkiezing van premier Nawaz Sharif op 3 februari heeft voorgesteld de gesprekken die sinds begin 1994 waren afgebroken, opnieuw te openen. Premier Sharif heeft hierop reeds gunstig gereageerd. De gesprekken zullen dus wellicht in de loop van dit jaar opnieuw worden opgenomen.

Uit de gesprekken die de minister van Buitenlandse Zaken onlangs in New Delhi en Islamabad heeft gevoerd, is evenwel gebleken dat deze kwestie zeer complex en gevoelig is en dat er in beide landen over de partijgrenzen heen een nationale consensus bestaat. De nieuwe Pakistaanse premier komt uit de zakenwereld en wil van het economisch herstel van Pakistan een absolute prioriteit maken, zodat wordt gehoopt op meer openheid voor de Indiase aanpak om op pragmatische wijze eerst een aantal concrete dossiers te bespreken alvorens het kernprobleem Kasjmir zelf aan te snijden. Hierbij wordt onder andere gedacht aan het vergemakkelijken van de bilaterale handel, het verlenen van visa, het familieverkeer, het toerisme en de uitwisseling van studenten en grensverkeer. Een echte vooruitgang in de kwestie Kasjmir kan slechts traag op gang komen en van een echte normalisatie is inmiddels nog geen sprake.

België speelt een voortrekkersrol in het dossier van de antipersoonsmijnen en van de nucleaire wapenbeheersing, meer bepaald bij het tot stand komen van de *Comprehensive Test Ban Treaty*. Dat is de vraagsteller niet onbekend. Deze thema's stonden dan ook bovenaan de agenda van de ontmoetingen die minister Derycke met zijn Indiase en Pakistaanse gesprekspartners heeft gehad. Het was niet zozeer de bedoeling een doorbraak of een fundamentele wijziging in het standpunt van beide landen te forceren, maar wel om de Belgische visie over de kwestie in een open gesprek uiteen te zetten en deze samen met de standpunten van de gesprekspartners in detail te bespreken in de hoop een opening voor de toekomst te creëren.

In verband met de productie en het gebruik van antipersoonsmijnen wezen beide landen op de noodzaak hun grenzen te verdedigen gezien de, al dan niet sluimerende, grensdisputen met een

aantal buurlanden, zoals het conflict China-India en India-Pakistan. Geen van beide landen was bereid het gebruik van landmijnen op te geven. India meldde collega Derycke wel dat het zich houdt aan een unilateraal moratorium op de export van mijnen. Belangrijk was evenwel dat de gesprekspartners blij gaven van een bereidheid om deze kwestie in internationaal verband aan te pakken, zowel in het kader van de conferentie voor ontwapening in Genève, als in het kader van de conferentie over de eliminatie van landmijnen die collega Derycke in juni 1997 in Brussel organiseert.

Collega Derycke heeft uitgebreid het Belgisch standpunt inzake nucleaire wapenbeheersing en ontwapening uiteengezet. Hij wees erop dat de *Comprehensive Test Ban Treaty* een eerste en daarom uitermate belangrijke stap was in het beheersen en verminderen van de nucleaire dreiging. Beide landen verklaarden voorstander te zijn van een totaal verbod op nucleaire wapens, op voorwaarde dat dit geldt voor alle landen, ook voor de kernmogendheden, en er een strikte ontwapeningsagenda bestaat. De Indiase gesprekspartners wezen op de dreiging die zij vanuit China en Pakistan ervaren. In Pakistan vroeg men begrip omwille van de relatie met India. Zoals men weet, bestaat er geen echte duidelijkheid over het nucleair arsenaal van beide landen. Zij worden wel tot de «dremPELLanden» gerekend die nucleaire capaciteit hebben of in staat zijn deze op korte termijn te ontwikkelen.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE MME LIZIN AU MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES SUR «UN PRISONNIER POLITIQUE EN ALBANIE»

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW LIZIN AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «EEN POLITIEK GEVANGENE IN ALBANIË»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de Mme Lizin au ministre des Affaires étrangères sur «un prisonnier politique en Albanie».

M. Peeters, secrétaire d'État, répondra en lieu et place de son collègue.

La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, il est dommage que le ministre des Affaires étrangères ne nous ait plus fait l'honneur de sa présence dans cette assemblée depuis un mois et demi. Mais M. Peeters le remplacera certainement avec beaucoup de brio!

Pouvons-nous être informés de l'état actuel des efforts diplomatiques de notre pays en ce qui concerne le respect des droits de l'homme en Albanie, en particulier, depuis les dernières élections?

Qu'en est-il de la situation particulière de M. Beqiri Idajet?

Si nous nous intéressons à l'Albanie, c'est parce que les événements qui s'y produisent ont d'importantes conséquences sur notre pays, et votre ministère est également concerné, monsieur le secrétaire d'État, puisque de nombreux réfugiés politiques viennent chez nous.

M. Beqiri a été emprisonné le 28 janvier 1996, parce que, lors d'une table ronde des partis politiques albanais, il a, se basant sur des arguments légitimes, dénoncé le non-respect des règles au niveau de la préparation des élections parlementaires de mai 1996. Celles-ci avaient d'ailleurs fait l'objet d'une critique auprès du secrétaire général des Nations unies, critiques dont le bien-fondé avait été reconnu dans le rapport de l'O.N.U. À la demande du président Berisha, la Cour avait condamné M. Beqiri à quinze ans de prison — pour une critique fondée et admise dans un rapport des Nations unies! — et ce en opposition avec les lois internationales et même albanaises. C'est, selon moi, un cas sans précédent.

Quelques leaders de parti sont aujourd'hui emprisonnés en Albanie, notamment Fatos Nano et M. Beqiri.

Compte tenu des événements actuels, une action diplomatique pourrait se révéler utile. Quelles démarches le ministre peut-il entamer à ce sujet ?

M. le président. — La parole est à M. Peeters, secrétaire d'État.

M. Peeters, secrétaire d'État à la Sécurité, adjoint au ministre de l'Intérieur et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement, adjoint au ministre de la Santé publique. — Monsieur le président, je vous donne lecture de la réponse du ministre des Affaires étrangères.

« Vous êtes certainement au courant de la situation actuelle en Albanie et des défis auxquels le pays est confronté. Dès lors, je ne m'y attarderai pas davantage et me limiterai au rôle de la Belgique et de ses partenaires européens dans la recherche d'une solution.

La Belgique a soutenu la mission de la présidence hollandaise de l'Union européenne qui s'est rendue à Tirana le 7 mars dernier, ainsi que le message clair et net délivré aux autorités albanaises. Un appel urgent a été lancé à toutes les parties pour un arrêt immédiat de tout acte de violence. Mon collègue Van Mierlo, qui présidait cette mission, a plaidé auprès des autorités albanaises, en particulier, auprès du président Berisha, pour un respect total des droits de l'homme et des droits des minorités. En outre, la mission a insisté sur la nécessité d'un vrai dialogue entre l'opposition, d'une part, et le président et le gouvernement, d'autre part. Enfin, la mission européenne a suggéré l'organisation de nouvelles élections législatives, afin de garantir un retour à une légitimité institutionnelle.

La Belgique a également soutenu l'envoi d'une délégation du Conseil de l'Europe et d'un représentant spécial de la présidence en exercice de l'Organisation pour la sécurité et la coopération en Europe, en Albanie. Ces deux organisations ont, dans leur domaine respectif, un rôle important à jouer.

Un dialogue entre le président Berisha et l'opposition a débuté la week-end dernier, ce qui est un élément important et positif. Il est nécessaire d'utiliser à fond l'opportunité ainsi créée, de continuer les négociations et d'arriver à un arrêt complet de la violence. Pour la Belgique, seul un accord négocié peut offrir les garanties nécessaires pour trouver une solution pacifique et durable. Un tel accord doit être construit autour d'un gouvernement transitoire, soutenu par toutes les forces politiques, et dont la tâche consiste à stabiliser le pays et à préparer le terrain pour de nouvelles élections législatives.

Le 9 mars dernier, un accord entre le président Berisha et les forces de l'opposition est intervenu; il prévoit notamment l'arrêt immédiat des actes de violence et l'organisation d'élections anticipées. En outre, un gouvernement transitoire d'unité nationale a été formé hier sous la direction de M. Fino, ancien maire de Gyrokaster et membre du parti socialiste. Le nouveau Premier ministre a déjà noué les contacts nécessaires avec les dirigeants de la révolte contre le président Berisha pour les persuader d'adhérer à l'accord conclus entre toutes les formations politiques légales du pays.

Quant à votre question particulière relative à la situation de M. Beqiri et de M. Nano, je vous informe que ces deux dossiers sont bien connus de mes services. Tout comme d'autres cas individuels, celui des deux politiciens précités fait partie de l'ensemble de la problématique des droits de l'homme qui est au cœur même des négociations entre le président Berisha et les forces de l'opposition. Dans ce dossier, l'Union insiste sur le respect total des droits de l'homme et des libertés individuelles en conformité avec les engagements internationaux pris par l'Albanie. Je suis persuadé que les derniers développements, et en premier lieu l'accord du 9 mars dernier, conduiront au rétablissement de la stabilité et à l'instauration d'institutions légitimes et démocratiques dans ce pays-clé pour la stabilité des Balkans. »

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1996-1997
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1996-1997

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER WEYTS AAN DE STAATSSECRETARIS VOOR VEILIGHEID EN STAATSSECRETARIS VOOR MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE EN LEEFMILIEU OVER «DE FILES OP DE AUTOSNELWEGEN»

QUESTION ORALE DE M. WEYTS AU SECRÉTAIRE D'ÉTAT À LA SÉCURITÉ ET SECRÉTAIRE D'ÉTAT À L'INTÉGRATION SOCIALE ET À L'ENVIRONNEMENT SUR «LES FILES SUR LES AUTOROUTES»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Weyts aan de staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu over «de files op de autosnelwegen».

Het woord is aan de heer Weyts.

De heer Weyts (CVP). — Mijnheer de voorzitter, de eerste verjaardag van de vreselijke kettingbotsing te Nazareth bij Gent, waarbij onze gewezen collega, de heer Deneir, het leven liet en waarbij meer dan 200 wagens betrokken waren, bracht het probleem van de filevorming en de navenante risico's opnieuw in de belangstelling. Velen nemen het ongemak van de dagelijkse files voor lief, vanuit de veronderstelling dat er hoe dan ook niets tegen te ondernemen valt. Meer autowegen of meer baanvakken leiden niet noodzakelijk tot minder filevorming, integendeel.

In Groot-Brittannië heeft men blijkbaar een methode gevonden om filevorming en botsingen op autosnelwegen gevoelig te verminderen. Files ontstaan wanneer bij vertraagd verkeer enkele wagens bruusk moeten afremmen en plotse inhaalmanoeuvres uitvoeren. Bij wijze van experiment worden op een gedeelte van de M25 — de grote ring rond Londen en de drukste autoweg van Europa — de automobilisten via signalisatie verzocht, afhankelijk van de vastgestelde vertraging van het verkeer, hun snelheid te verminderen. Alras bleek dat, door het verlagen van de algemene snelheid van het verkeer, de reistijd significant werd ingekort en de filevorming drastisch verminderde met minder botsingen en verkeersslachtoffers tot gevolg. Het project werd zo positief geëvalueerd dat het binnenkort wordt uitgebreid over de volledige lengte van de M25.

Zou deze methode ook in ons land niet kunnen bijdragen tot een vlotter en veiliger verkeer op de snelwegen? Kan ook hier een dergelijk proefproject worden gestart?

Zijn er andere maatregelen in het vooruitzicht tegen de filevorming op de snelwegen, zo ja, welke?

De voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Peeters.

De heer Peeters, staatssecretaris voor Veiligheid, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Volksgezondheid. — Mijnheer de voorzitter, eerst wens ik erop te wijzen dat het mobiliteitsprobleem, het fileprobleem, het beheren van het verkeer, de infrastructuur en het uitrusten van de wegen met de nodige signalisatie in de eerste plaats de bevoegdheid is van de wegbeheerders, in het geval van de autosnelwegen dus de gewesten. De federale bevoegdheid is beperkt tot het aanreiken van een wettelijk en reglementair instrumentarium om het verkeer veilig en vlot te laten verlopen.

Het «accordeonprobleem» bij filerijgend verkeer en de effecten ervan op de vlotheid en de veiligheid is een gekend fenomeen. Reeds in de zomer 1987 werd door de provinciale verkeers eenheid van Oost-Vlaanderen de techniek van het «blokrijden» op de E40 toegepast. De bedoeling was het verkeer richting kust op piekmomenten op de autosnelweg vlotter en veiliger te laten verlopen door de verschillen in snelheden en de rijstrookveranderingen te harmoniseren. Omdat het «blokrijden» zeer arbeidsintensief is voor de provinciale verkeers eenheden van de rijkswacht, heeft het

Vlaamse Gewest een meerjarenprogramma uitgewerkt om de zone van de aansluiting van de E17 met de E40 met signalisatie uit te rusten.

Een ander voorbeeld is de uitrusting van het viaduct van Beez op de E411 te Namen met signalisatie met veranderlijke informatie. Hierdoor kan bij dichte mist op het viaduct over de Maas de snelheid van het aankomend verkeer op de E411 door snelheidsbeperkingen progressief worden verminderd.

Het reglementair instrumentarium voor een dynamisch verkeersbeheer op federaal niveau bestaat dus. Op 1 januari 1990 traden immers de artikelen 65.3, signalisatie met veranderlijke informatie, en 65.4, rijstrooksignalisatie, van de wegcode in voege. Hierdoor kregen de wegbeheerders de mogelijkheid signalisatie met veranderlijke informatie aan te brengen. De gewesten hebben reeds locaties met dergelijke systemen uitgerust. Het is hun bevoegdheid de uitbreiding ervan te overwegen en eventueel te verwezenlijken.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

PROJET DE LOI MODIFIANT LES LOIS SUR LE CONSEIL D'ÉTAT, COORDONNÉES LE 12 JANVIER 1973

Discussion générale et vote d'articles

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WETTEN OP RAAD VAN STATE, GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973

Algemene bespreking en stemming over artikelen

M. le président. — Nous abordons l'examen du projet de loi modifiant les lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973.

Wij vatten de bespreking aan van het wetsontwerp tot wijziging van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

La parole est au rapporteur.

M. Mouton (PS), rapporteur. — Monsieur le président, le projet de loi modifiant les lois coordonnées sur le Conseil d'État constitue une étape importante dans le processus de rénovation de nos institutions.

En octobre dernier, le Parlement avait dû faire face à ce que l'on pourrait véritablement appeler une « affaire des nominations ». On se souvient en effet du climat tendu dans lequel la Chambre avait dû suspendre la nomination de six conseillers d'État, tandis que notre propre assemblée décidait de postposer d'un mois le remplacement d'un juge à la Cour d'arbitrage.

Une réflexion devait absolument être entreprise sur la problématique des nominations partisans. Mais compte tenu des tâches auxquelles le Conseil d'État doit faire face, une solution rapide devait être apportée au problème des vacances ouvertes. Il fallait donc, en plus d'un débat de principe, dégager une solution pratique.

Dès ce moment, le Premier ministre émettait trois hypothèses.

La première consistait à ne pas modifier la loi, mais à proposer au Parlement d'aligner purement et simplement sa décision sur les noms avancés par le Conseil d'État.

La deuxième hypothèse ressemblait quelque peu à la première, le Parlement procédant à la consultation d'experts. Ces deux premières possibilités étaient cependant difficiles à appliquer. Avec ou sans consultation d'experts ou audition de candidats, on ne voyait pas très bien comment respecter l'esprit et la lettre de la loi si le Parlement se contentait d'entériner le choix opéré par le Conseil d'État lui-même. Une telle solution était d'ailleurs

dommageable à tous: d'abord, à la haute magistrature, qui pouvait être taxée de corporatisme; ensuite, à toute l'institution parlementaire, qui abandonnait ainsi une partie de son pouvoir de contrôle démocratique.

La troisième solution représente sans doute la meilleure perspective d'un nouvel équilibre. Initialement, le Premier ministre envisageait que la présentation se fasse par un collège indépendant, dans lequel siègeraient, outre les conseillers d'État, des experts comme, par exemple, des professeurs d'université.

Dès la fin du mois d'octobre dernier, le gouvernement invitait le ministre de l'Intérieur à préparer une proposition en ce sens, en laissant une large part d'initiative au Parlement.

L'économie du projet examiné par la commission de l'Intérieur repose essentiellement sur deux principes: en premier lieu, la confiance faite à l'assemblée générale du Conseil d'État pour la présentation des candidats; en second lieu, une exigence de titres et de qualités supplémentaires.

L'exposé des motifs précise en effet qu'en plus des conditions déjà prévues par l'article 70 des lois coordonnées — à savoir, être âgé de 37 ans, être docteur ou licencié en droit et justifier d'une expérience professionnelle utile, de nature juridique et de dix ans au moins —, il serait exigé de chacun des candidats qu'il justifie de ses mérites et qualifications sur une base objective. Cette base est constituée par la réussite de concours ou d'examens très sélectifs, organisés par la Fonction publique. Mais l'on prendra également en considération la qualité de haut fonctionnaire — rang 15 minimum —, de magistrat du ministère public ou de juge effectif ainsi que celle de professeur de droit dans l'enseignement universitaire.

Quant au premier principe que j'ai rappelé, c'est l'assemblée générale du Conseil d'État qui reste l'organe compétent pour assurer la présentation des candidats conseillers d'État.

Cette assemblée générale opérera une sélection entre les différents candidats sur la base des qualités juridiques et humaines de chacun d'eux, mais aussi des besoins propres à l'institution. La présentation est donc maintenue à l'assemblée générale, d'autant plus que les choix s'accompagnent d'un supplément de transparence.

L'ensemble du dossier est ensuite transmis alternativement à la Chambre des représentants et au Sénat, qui disposent d'un pouvoir d'évocation à exercer dans un délai de 30 jours.

On remarquera donc que les réformes institutionnelles, qui ont défini le rôle du nouveau Sénat, ont, dans une certaine mesure, inspiré et même influencé le législateur. L'évocation prévue à l'article 3 du projet n'est en effet pas sans analogie avec le pouvoir d'évocation énoncé à l'article 78 de la Constitution.

Je voudrais terminer sur une précision qui me semble importante. La procédure de nomination est donc modifiée et les conditions d'accès au Conseil d'État en sont renforcées. Mais il est important de remarquer que l'accès au Conseil d'État reste le plus large possible. Les avocats, par exemple, par l'intermédiaire de l'examen d'aptitude professionnelle prévu par l'article 259bis du Code judiciaire, pourront également avoir accès à cette fonction. Il est en effet important que le choix des qualifications de ceux qui accéderont au Conseil d'État, compte tenu de la mission très vaste qui lui est assignée, présente le plus large éventail.

Enfin, on peut affirmer que ce projet de loi représente une étape vers une nouvelle conception des rapports entre la magistrature et le pouvoir politique.

Pour les détails, je vous renvoie bien sûr à mon rapport et je vous signale que l'ensemble du projet de loi amendé a été adopté par sept voix contre deux. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Vergote.

De heer Vergote (VLD). — Mijnheer de voorzitter, in de eerste plaats dank ik de heer Mouton voor zijn uitstekend verslag.

Het belang van dit wetsontwerp tot wijziging van de wetten op de Raad van State kan door niemand worden ontkend. Het is immers het eerste ontwerp dat zowel de benoemingsvoorwaarden als de benoemingsprocedure voor de leden van een rechtscollege

fundamenteel wijzigt met het oog op objectivering terzake. Alleen al daarom is het bijzonder jammer dat dit ontwerp op zo'n oppervlakkige wijze werd behandeld.

Het probleem van voordrachten door Kamer of Senaat doet zich ook voor bij bepaalde benoemingen in de rechterlijke macht. Voor de hervorming van die procedure heeft men wel magistraten en deskundigen gehoord en heeft men zelfs buitenlandse deskundigen uitgenodigd om zo ruim mogelijk geïnformeerd te zijn.

De hervorming van de procedure voor de benoeming van staatsraden wil de regering en de meerderheid echter op één dag afhandelen. Deze handelwijze getuigt van weinig respect voor de Raad van State. Minstens lijkt het erop dat men het belang van de Raad van State en de wijze waarop hij wordt samengesteld niet al te ernstig neemt. Hoe kan men anders verklaren dat bijvoorbeeld de eerste voorzitter en de auditeur-generaal over deze materie niet worden gehoord en dat er geen rechtsvergelijkende studie wordt gemaakt over de bevoegdheden en de benoemingswijze in de Nederlandse, de Franse en de Luxemburgse Raad van State. Dit alles is voor mij een punt van voorafgaande kritiek op het huidige ontwerp.

Ook wat de inhoud van het ontwerp betreft, zijn er ernstige bezwaren. De memorie van toelichting bij het ontwerp zegt letterlijk dat «de objectivering en de doorzichtigheid van de wijze van aanwerving van de staatsraden het mogelijk moeten maken om voor deze betrekkingen personen aan te wijzen... — en nu komt het — «... met even uiteenlopende gevoeligheden als deze die men terugvindt bij de Belgische bevolking».

Wat wil dat zeggen? Elke vorm van partijpolitieke gebondenheid moet worden uitgesloten, maar er moet wel rekening worden gehouden met ideologieën en levensbeschouwingen. Als de Raad van State verondersteld wordt «personen met uiteenlopende gevoeligheden als deze die men terugvindt bij de Belgische bevolking» te bevatten, betekent dit dan niet dat naar een zeker evenwicht moet worden gestreefd? Met deze passage van de memorie van toelichting van de minister kunnen wij niet akkoord gaan, omdat dit nog altijd ruikt naar de oude politieke cultuur.

Het komt ons voor dat er in de benoemingsprocedures van de leden van de verschillende rechtscolleges op langere termijn naar een zekere eenvormigheid moet worden gestreefd, uiteraard met respect voor de taken en eigenheden van elke instantie. De regering kiest voor een quasi bindende voordracht door de Raad van State, indien deze unaniem is. In de andere gevallen is er een keuzemogelijkheid voor de Koning en is evocatie mogelijk, beurtelings door Kamer of Senaat. Het zwaartepunt bij de voordrachten ligt dus bij de algemene vergadering van de Raad van State. Het amendement, dat ik samen met collega Boutmans bij artikel 3 heb ingediend, introduceert een advies door een selectiecommissie bestaande uit een gelijk aantal externen en ambtsdragers bij de Raad van State. Het advies van deze commissie moet normaal door de Koning worden gevolgd. Wel kan de minister in ons voorstel een tweede advies vragen indien hij van het eerste wenst af te wijken. Blijven de minister en de selectiecommissie ook na een tweede advies van mening verschillen, dan kan van dit tweede advies slechts worden afgeweken bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

De voordelen van ons alternatief zijn legio.

Een eerste voordeel is dat de selectie door een gemengde groep gebeurt. Hiervan maken naast magistraten ook buitenstaanders deel uit, zodat elke vorm van verstarring, eigen aan een systeem van louter interne voordrachten, wordt voorkomen.

Ten tweede is ons voorstel consequenter aangezien het een tussenkomst van een wetgevende kamer in de benoemingsprocedure vermijdt. Op dat vlak past ons voorstel in de huidige tijdsgeest die zich kant tegen mogelijke politieke inmenging bij benoemingen in de Raad van State of elders.

Ten derde respecteert ons voorstel het evenwicht en de verhouding tussen de verschillende machten. De uitvoerende macht blijft — zoals het hoort — bevoegd voor de benoemingen. Het uitzonderlijk karakter van afwijkingen van de gegeven adviezen wordt beklemtoond door de verplichting dat slechts kan worden afgeweken van een tweede advies bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit. Aldus wordt de voltallige regering tegenover het Parlement politiek verantwoordelijk voor haar benoemingsbeleid.

Met ons amendement bij artikel 4 willen wij een einde maken aan de detachering van auditeurs of referendarissen bij ministeriële kabinetten. Een dergelijke praktijk kan er immers toe leiden dat magistraten — onterecht — een etiket krijgen opgekleefd. Indien een minister advies nodig heeft beschikt hij over ruime mogelijkheden om dat aan de Raad te vragen, zonder dat daartoe detacheringen vereist zijn.

Het zal voor iedereen duidelijk zijn dat onze voorstellen perfect passen in de nieuwe politieke cultuur waar wij allen naar streven. Daarom zal onze fractie dit wetsontwerp slechts goedkeuren indien onze amendementen worden aangenomen. (*Applaus.*)

M. le président. — La parole est à Mme Cornet d'Elzium.

Mme Cornet d'Elzium (PRL-FDF). — Monsieur le président, comme l'a déjà souligné M. Mouton dans son excellent rapport, ce projet de loi s'inscrit dans le cadre du processus d'objectivation des nominations et de dépolitisation de nos juridictions. Vous le savez, le Conseil d'État et la Cour d'arbitrage n'appartiennent pas à l'ordre judiciaire et occupent donc une place à part.

À un moment où se développe une nouvelle culture politique tant attendue, nous ne pouvons qu'encourager ce type de réformes.

Je tiens toutefois à attirer votre attention sur le rôle particulier que joue le Conseil d'État par rapport aux pouvoirs exécutif et législatif. La section législation du Conseil d'État tient, en effet, une place importante dans le cadre de l'élaboration de notre législation. Ses avis éclairés permettent au gouvernement d'éviter une censure ultérieure et, le cas échéant, attirent l'attention des parlements sur les irrégularités et parfois même les monstruosité juridiques que voudrait nous faire avaler ce même gouvernement.

La section administration du Conseil d'État, elle, exerce ses pouvoirs de suspension ou d'annulation à l'égard d'actes des autorités administratives et, par conséquent, des ministres qui se trouvent à leur tête.

Un lien étroit existe donc entre le Conseil d'État et les autres pouvoirs. Cette spécificité que l'on ne retrouve pas dans le cadre de notre organisation judiciaire justifie, à mon sens, qu'une représentation de l'ensemble des tendances philosophiques et morales soit assurée.

J'espère alors que cette réforme, qui a pour but d'assurer davantage de garanties de qualité dans le recrutement des conseillers, n'induirait pas d'effets pervers tels que le népotisme ou encore une politisation «à sens unique» par le ministre de l'Intérieur.

Je regrette aussi que l'on ne se soit pas inspiré des réflexions en cours au sujet des nominations dans le pouvoir judiciaire, par exemple en recourant à un organe externe.

Ce projet de loi a pour finalité d'apporter plus de transparence et de clarté dans la procédure de recrutement des conseillers d'État. Je souscris entièrement à cet objectif et j'ai d'ailleurs introduit, par le biais d'un amendement, une nouvelle disposition qui prévoit expressément l'obligation pour le Conseil d'État de motiver le choix des candidats qu'il présente. L'objectivité n'en sera que plus grande.

Avec ce même souci d'objectivité, nous avons présenté un deuxième amendement exigeant la présence d'au moins trois membres de l'assemblée générale du Conseil d'État pour l'audition des candidats. En effet, nous pensons que le rapport de cette audition sera plus équilibré si plusieurs avis y sont exprimés. Une seule opinion est tout à fait insuffisante pour obtenir une évaluation correcte du candidat. Le texte initial comportait, à notre sens, un risque de subjectivité.

En ce qui concerne le rôle des Chambres dans cette procédure de nomination, nous sommes favorables à l'idée du droit d'évocation dont disposent la Chambre et le Sénat en cas de non-unanimité sur le choix du candidat. J'ai déjà exposé au début de mon intervention les raisons qui justifient de ne pas écarter totalement le pouvoir législatif du processus de nomination, à moins, bien sûr, de recourir à un organe externe. Par contre, s'il y a un avis unanime au sein de cette assemblée générale, cette possibilité d'intervention du ministre n'est plus indispensable. En effet, 30 éminents juristes néerlandophones et francophones, issus de

milieux différents, ayant sans nul doute des tendances idéologiques et philosophiques divergentes, auront réussi à se mettre d'accord sur un nom. C'est à mon sens quelque chose de tout à fait significatif et qui est le gage de la compétence et de l'impartialité du candidat.

Par ailleurs, nous regrettons que la commission ait décidé de maintenir la possibilité pour le ministre de refuser de nommer un candidat proposé à l'unanimité par le Conseil d'État quand il estime que les conditions de nomination ne sont pas respectées. Cela tombe sous le sens et nous semble superfétatoire. S'il est tellement indispensable d'inscrire cette évidence dans la loi, pourquoi ne pas la prévoir également lorsque le Conseil d'État n'est pas unanime ?

En ce qui concerne les exigences de qualification pour pouvoir se porter candidat, le projet reste un peu trop timoré puisqu'un diplôme d'agrégé en droit de l'enseignement supérieur suffit.

Enfin, j'ai introduit, ici, en séance plénière un nouvel amendement visant à étendre le champ d'une des conditions de nomination prévues dans l'article 70, paragraphe 2, 2° proposé, à savoir celle qui prévoit l'exercice d'une fonction de rang 15 au moins ou équivalente dans une administration.

Il conviendrait d'étendre cette disposition aux fonctionnaires de même rang travaillant dans les organismes publics belges. En effet, ce projet, dans sa formulation actuelle, exclut la possibilité de présenter des membres d'organes dirigeants d'organismes publics tels que la Banque nationale, les établissements publics de crédit, les établissements publics de sécurité sociale, etc., dont l'apport pourrait s'avérer précieux pour le Conseil d'État, tant en ce qui concerne les conseillers que les assesseurs. Après le dépôt du rapport, j'ai expliqué le sens de cet amendement à M. le ministre, qui a marqué son accord à ce sujet.

En conclusion, je considère qu'il serait présomptueux de présenter ce projet comme une réponse aux attentes de nos concitoyens. L'objectivation des nominations au Conseil d'État ne figure pas dans leur registre des préoccupations majeures. Même si les objectifs de ce projet sont louables, seule la pratique ultérieure pourra nous démontrer que la nouvelle procédure n'induit pas d'effets pervers. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Caluwé.

De heer Caluwé (CVP). — Mijnheer de voorzitter, de CVP-fractie zal dit ontwerp goedkeuren. Wij maken er echter geen geheim van dat wij niet even enthousiast zijn over elk onderdeel ervan. Wij zijn er met name niet zo enthousiast over dat de discussie over de objectivering van de benoemingen bij de Raad van State in dit ontwerp uitmond in een de facto absoluut coöptatierecht voor de algemene vergadering van de Raad van State. Hierin schuilt immers, hoe dan ook, het gevaar van een zekere vorm van corporatisme en van inteelt, hoe streng de criteria voor de benoemingen bij de Raad van State ook mogen zijn en ondanks het feit dat in de voorbije jaren de voordrachten die de Raad van State deed, steeds werden gevolgd. Toch was er nog altijd een stok achter de deur. Dat heeft er ongetwijfeld toe geleid dat er bij de Raad van State zelf een zekere zelfcensuur was die nu echter dreigt weg te vallen, hoezeer deze mogelijkheid van absoluut coöptatierecht ook is afgezwakt. Dat gebeurde ten eerste door de bepaling in het ontwerp dat in de commissie voorlag, namelijk dat er unanimité moest zijn, anders is er evocatierecht. Het coöptatierecht werd in de commissie nog verder afgezwakt door nog een evocatierecht in te voegen, zelfs wanneer er unanimité is, wanneer de voordracht van de Raad van State betrekking heeft op iemand die afkomstig is uit het auditoraat.

Ik herhaal dat wij dit ontwerp zullen goedkeuren, maar ik voeg er onmiddellijk aan toe dat, wanneer in de toekomst zou blijken dat de benoemingen en bevorderingen bij de hoven van beroep en bij het Hof van Cassatie zouden gebeuren met externe inmenging, wij er zullen op aandringen dat ook de benoemingen en bevorderingen bij de Raad van State op dezelfde leest worden geschoeid.

De voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Van der Wildt.

Mevrouw Van der Wildt (SP). — Mijnheer de voorzitter, de SP-fractie zal het voorliggend ontwerp met betrekking tot de aanstelling van de staatsraden goedkeuren. De procedure die hierin wordt voorgesteld, moet een belangrijk signaal zijn in de richting van de depolitisering.

Niemand wil zich nog op politieke benoemingen beroepen, niemand wil een systeem met enige politieke invloed behouden. Iedereen wil de absolute zuiverheid of objectiviteit veilig stellen, in naam van de deskundigheid en de democratie. Eenieder zal dit kunnen onderschrijven. Wij willen er allemaal in geloven. De vraag is echter of een systeem zo waterdicht, zo rechtlijnig, zo ongeschonden kan zijn dat het eenieder kan overtuigen.

Het ontwerp is daartoe volgens ons alleszins een goede poging. Het heeft de verdienste in eerste instantie de Raad van State zelf te responsabiliseren en een voorstel van benoeming te laten formuleren op basis van welomschreven motieven.

Hier wordt vertrouwen gegeven aan een hoge vergadering die zelf voldoende representatief en deskundig is samengesteld om dit voorstel op een ernstige basis te kunnen uitwerken. Wij willen erin geloven. Alhoewel wij met betrekking tot de garantie voor een objectieve keuze aanvankelijk gewonnen waren voor een selectiecommissie — zeg maar een examenprocedure — menen wij dat op dit niveau en met de gestelde degelijke kandidaatsvoorwaarden, een dergelijk examen uiteindelijk toch niet zinvol zou zijn.

Bovendien gaat de deskundigheid van de ondervraagden soms de kwalificaties en de mogelijkheden van de examinatoren te boven, wat meteen ook een beoordelingsprobleem kan stellen. Dit ontwerp opteert daarom voor de mogelijkheid dat de Raad van State de kandidaten kan laten horen door ten minste drie staatsraden. Omdat hierdoor het gevaar voor inteelt op termijn niet denkbeeldig is, is evenwel sinds lang voorzien in een beperkte aanwezigheid van leden van het auditoraat. Deze sleutel is eveneens expliciet opgenomen als een element voor evocatie door Kamer of Senaat of weigering door de minister.

Depolitisering kan echter niet betekenen dat deze aanstellingsprocedure helemaal losstaat van politieke verantwoordelijkheid. Ingevolge een unaniem voorstel van de Raad van State is de rol van de minister ons inziens beperkt tot postbus. Dit kan voor de publieke opinie misschien een duidelijk teken zijn van de ont koppeling van politieke bemoeienis inzake benoemingen. Toch menen wij dat de publieke, en dus in die strikte betekenis politieke, controle mogelijk moet blijven. Nochtans is de relatie tussen deze ministeriële ingreep en de beslissing van de Raad van State en de rol van het Parlement niet duidelijk omschreven in het ontwerp. De rol van Kamer en Senaat is enkel als veiligheidsklep ingebouwd indien geen unanimité wordt bereikt. Hoe zullen deze vergaderingen dit te weten komen? De communicatie tussen de verschillende niveaus moet zeker worden georganiseerd, zoniet kunnen Kamer en Senaat hun rol in deze niet opnemen. Hoewel de minister ons tijdens de besprekingen verzekerde dat betwistingen en vergissingen in deze procedure zo goed als uitgesloten zijn, lijkt mij de vraag naar een objectief beroepsorgaan onvoldoende beantwoord. Op welke manier en waar kan een niet-benoemd kandidaat de benoeming van een concurrent aanvechten?

Het systeem heeft veel goede kanten en moet een kans krijgen. Wij mogen onszelf echter niets wijsmaken. Ook dit systeem zal pas slagen als het met de nodige ernst wordt toegepast, als er voldoende objectieve controle is en vooral als er transparantie is. Alle elementen voor de magische depolitisering zijn voorhanden. Wij mogen ten slotte niet vergeten dat in onze samenleving niemand politiek anoniem is en elk van ons sporen draagt van een of ander engagement. Het komt er dus vooral op aan door de verscheidenheid in samenstelling in de uitvoering van de opdrachten van deze staatsraden een objectieve aanpak te garanderen.

Tot slot hebben wij naar aanleiding van dit ontwerp gemeend een aantal amendementen te moeten indienen die technische gevolgen of correcties inhouden van de wijzigingen van 4 augustus 1996 op dezelfde gecoördineerde wetten op de Raad van State.

M. le président. — La parole est à Mme Milquet.

Mme Milquet (PSC). — Monsieur le président, dans un premier temps, on ne peut que se réjouir du projet de loi qui sera soumis à notre vote tout à l'heure. Ce projet s'inscrit dans le cadre de l'objectivation et des tentatives de dépolitisation des nominations, cette dépolitisation constitue pour le moment l'objectif général poursuivi également dans d'autres matières, et notamment en matière de justice.

Le projet comporte quelques points positifs. En premier lieu, il renforce les conditions de nomination des membres du Conseil d'État et, principalement, des candidats extérieurs qui ne proviennent donc pas de l'auditorat. On exige désormais des conditions beaucoup plus strictes en matière de concours, d'examens et de profil des candidats.

Deuxième point positif: l'effort de professionnalisme qui sous-tend le projet.

Troisième point positif: la limitation drastique du pouvoir de nomination du ministre en tant que tel.

À l'instar de certains de mes collègues, je ne puis toutefois que déplorer qu'un pas supplémentaire en matière de dépolitisation et d'objectivation des nominations n'ait pas été accompli. Le fait de laisser le pouvoir à l'assemblée générale du Conseil d'État, tant en matière d'audition que de sélection et de présentation, relève encore d'un certain corporatisme et risque de permettre, en la matière, une vision trop étriquée et peut-être parfois partielle des choses.

Si je pense que cette modification doit avoir lieu pour une période relativement restreinte, j'estime cependant qu'elle ne doit être acceptée qu'à titre provisoire, dans la mesure où l'on devra se conformer, en ce qui concerne le Conseil d'État, aux décisions prises pour les nominations judiciaires.

Sachant qu'il existe une piste relative à un conseil ou un collège des nominations, composé notamment de personnes extérieures à la magistrature et qui devra présenter des listes au ministre, je pense qu'il faudra à l'avenir nous inscrire dans la ligne de cet exemple, de manière à éviter de sombrer dans une vision corporatiste.

Aussi, si cette disposition de l'article 2 peut paraître valable dans l'état actuel des choses, j'insiste pour que très rapidement, dès qu'une position aura été définie en matière de nominations judiciaires, nous réexaminions ce texte dans le but d'arriver à une équivalence des procédures de nominations tant pour le Conseil d'État que pour les juridictions de l'ordre judiciaire.

Je voudrais revenir maintenant sur quelques remarques que j'avais exprimées en commission. Parmi les conditions de nomination prévues au 2° de l'article 2, certaines ne sont peut-être pas suffisamment strictes. L'examen d'aptitude professionnelle tel qu'il est prévu par le Code judiciaire ne me semble pas être le plus adéquat parce qu'il ne prévoit rien quant aux exigences relatives à la connaissance du droit administratif, laquelle me paraît pour le moins nécessaire pour pouvoir postuler comme candidat conseiller d'État. Il faudra donc faire évoluer le contenu de l'examen d'aptitude professionnelle s'il constitue une condition d'accès à cette haute fonction.

Par ailleurs, je ne pense pas que la simple notion d'agrégation de l'enseignement supérieur en droit soit suffisamment élevée ni qu'elle soit équivalente, au stade actuel de l'évolution des législations communautaires, à la notion de doctorat telle que précisée dans le point 3.

Même si l'on tente une dépolitisation des nominations, je crains que, dans l'état actuel des choses, le pouvoir qui est laissé à la Chambre des représentants et au Sénat n'induisse encore des équilibres politiques qu'il n'est peut-être plus souhaitable de respecter en la matière.

En conclusion, il s'agit d'un projet acceptable et mon groupe votera en sa faveur.

Toutefois, si, à l'avenir, lorsque nous aurons véritablement pris position sur le plan des nominations judiciaires, nous envisageons la création d'une commission neutre, beaucoup moins corporatiste et composée de personnes extérieures, il conviendra de revenir sur cette problématique pour essayer d'élaborer une procédure équivalente, comme le proposent les amendements de M. Vergote. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Buelens.

De heer Buelens (Vl. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, onder druk van de voorbije witte marsen en van de publieke opinie poogt de regering via dit wetsontwerp de Raad van State te depolitiseren. Dit is een hoogst behartigenswaardige en noodzakelijke poging. Het Vlaams Blok is hiervoor overigens al jaren eisende partij. Jammer genoeg is het enkel bij een poging gebleven, zoals mevrouw Van der Wildt het formuleerde.

De Raad van State is als administratief rechtscollege het hoogste orgaan waarbij de burger in dit land terecht kan voor geschillen met de overheid. Tevens oefent de Raad van State, die zijn taak in volle politieke onafhankelijkheid zou moeten kunnen uitoefenen, de controle uit op de overheid. Teneinde zijn goede werking te verzekeren moet de Raad van State dus zo snel mogelijk volledig worden gedepolitiseerd. De benoeming van de staatsraden is hierbij de eerste stap.

Dit wetsontwerp garandeert de noodzakelijke depolitisering hoegenaamd niet en wel om twee redenen.

Ten eerste worden de staatsraden voorgedragen door de huidige leden van de Raad van State die ingevolge de benoemingspolitiek van de voorbije jaren al volledig gepolitiseerd zijn.

Ten tweede worden deze kandidaten nogmaals gecontroleerd door de federale assemblee. Iedereen is het er ongetwijfeld mee eens dat deze beoordeling niet veel zal verschillen van voorgaande beoordelingen van voordrachten, waarbij het toetsen van de kennis nooit primeerde.

De eis van de bevolking — een gedepolitiseerd gerecht — wordt niet in daden omgezet. Indien dit wel het geval zou zijn, dan zou de bekwaamheid het enige criterium vormen voor de benoeming van de staatsraden. Het Vlaams Blok diende in die zin een amendement in dat in de commissie werd verworpen met zeven stemmen tegen één, bij één onthouding. Ik achtte het dan ook overbodig dit overigens goede amendement opnieuw in de plenaire vergadering in te dienen.

De meest bekwame kandidaat kan enkel via een vergelijkend examen naar voren worden geschoven. Om aan dit examen te mogen deelnemen moeten de kandidaten aan de verschillende voorwaarden inzake leeftijd, behaalde diploma's of aggregaties voldoen, zoals omschreven in paragraaf 2 van artikel 70 en zoals beschreven in ons amendement. Het is niet nodig dat de helft van de voorgedragen staatsraden uit leden van het auditoraat of het coördinatiebureau bestaat.

Wat de examencommissie betreft, steunen wij het amendement van de heren Boutmans en Vergote, waarbij uit verschillende gelegingen — het auditoraat, het coördinatiebureau en de nationale orde van advocaten — één staatsraad uit de Raad van State en een paar hoogleraren worden voorgedragen door de respectieve instellingen. Deze commissie stelt dan een lijst op waarop de geslaagde kandidaten in volgorde van de behaalde resultaten worden voorgedragen. Die volgorde moet worden gerespecteerd bij de benoeming van de staatsraden door de Koning.

Enkel op die wijze kan worden tegemoetgekomen aan de begrijpelijke eis van de bevolking om komaf te maken met een gepolitiseerde magistratuur, zeker wanneer het gaat over het hoogste gerechtelijk administratief orgaan in deze, op zovele gebieden gecorrumpeerde « onstaat ». Het bewijs dat men zich niet al te veel aantrekt van de witte marsen en van de publieke opinie zal zo dadelijk worden geleverd bij de geheime stemming voor benoemingen bij het Hof van Cassatie.

In het belang van het volk zullen wij dit wetsontwerp dan ook niet goedkeuren. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, de benoemingspolitiek in de rechterlijke macht in de enge zin van het woord en in de Raad van State, die hiervan strikt genomen geen deel uitmaakt, is sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog gebaseerd op wat wij politieke benoemingen plegen te noemen. Oorspronkelijk beoogde men met deze benoemingspolitiek corrigerend op te treden ten aanzien van het fenomeen dat slechts een

bepaalde maatschappelijke laag bij de benoemingen aan bod kwam. Het correctief is echter geleidelijk verworpen tot een platte politiek van geven en nemen en tot compromissen waarbij iedere benoeming een plaats had in de stellingenoorlog tussen de traditionele politieke families waarover vaak tijdens de conclaven tot vorming van de regering wordt beslist.

Dit systeem is niet langer houdbaar en de bevolking baalt ervan; door deze zogenaamde representatieve vertegenwoordiging voelt zij zich niet meer vertegenwoordigd.

Dit beleid van benoemingen is fundamenteel in strijd met de opdracht van de rechterlijke macht en misschien nog meer met de tweevoudige opdracht van de Raad van State, te weten het verstreken van juridische adviezen aan de regering en aan de wetgevende macht en het optreden als de censor van de bestuurlijke overheid, de regering, de provinciale en gemeentelijke overheden en van de talloze ondergeschikte bestuurlijke tussenniveaus. Bij de benoemingen voor de Raad van State moet niet worden gezocht naar de weerspiegeling van de bestaande politieke evenwichten, maar dient de onafhankelijkheid van de staatsraden te worden nagestreefd waarbij eerder de verschillende opvattingen inzake bestuurskunde en staatsrecht aanwezig dienen te zijn.

Iedereen wil nu af van de politieke benoemingen. Dat is een goede zaak.

Noch voor de rechterlijke macht, noch voor de Raad van State mag de benoemingspolitiek enige inteelt met zich brengen. Het kan niet dat de Raad van State bekleed wordt met de bevoegdheid de staatsraden autonoom te benoemen, zoals het huidige regeringsontwerp stipuleert. De voordrachten kunnen gebeuren door de unanieme algemene vergadering van de Raad van State en in dat geval is de Raad van State zelf het benoemend orgaan. Hier ontstaat dus het gevaar voor inteelt. Bovendien valt te vrezen dat aan een unanieme voordracht door de algemene vergadering eindeloze onderhandelingen voorafgaan, die gepaard kunnen gaan met heel wat geven en nemen. Als er geen unanimiteit is voorziet het regeringsontwerp in een verfijnd systeem van politieke benoemingen.

Onzes inziens is dit geen goede oplossing, het is veeleer een combinatie van twee slechte oplossingen. Om die reden heeft mijn fractie een reeks amendementen ingediend die een objectieve en open benoemingspolitiek kunnen waarborgen omdat de kwaliteit en de geschiktheid van de kandidaten erin centraal staan.

Tenslotte hebben wij het er moeilijk mee dat ten minste de helft van de leden van de Raad van State uit het auditoraat komt. Deze vaste regel vinden wij onverstandig. Wanneer men de keuze heeft tussen twee voorgedragen kandidaten kan men er uit hoofde van voornoemde bepaling toe gedwongen worden de minst bekwaame kandidaat te benoemen. Om al die redenen zullen wij tegen het ontwerp stemmen.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, enkele maanden geleden dachten wij nog dat wij op weg waren naar een depolitiserende van de justitie, maar vandaag beleven wij op dit gebied opnieuw een zwarte dag, de tweede al. Straks is er de geheime stemming over de voordracht van een raadsheer voor het Hof van Cassatie, waarvan wij ons uitdrukkelijk zullen distantiëren, en nu bespreken wij het ontwerp op de Raad van State.

De argumenten zijn reeds uitgebreid aan bod gekomen. Wij hebben geen enkele reden tot tevredenheid over dit ontwerp. Ik kan alleen vaststellen dat de meerderheidspartijen, bij monde van de heer Caluwé en mevrouw Milquet, ten minste zo eerlijk zijn dit toe te geven. Het dossier is natuurlijk heel actueel. Dat destijds, onmiddellijk na de witte mars, bijna zes — en intussen zijn het reeds acht geworden — raadsheren politiek werden benoemd, werd door de politieke opinie niet aanvaard. Zij kijkt dan ook terecht met grote waakzaamheid uit naar de oplossing die wordt uitgedokterd.

Wanneer men het objectief bekijkt, is de hier voorgestelde oplossing volkomen ontoereikend. De interne consultatieperiode bij de Raad van State is op zich reeds voor kritiek vatbaar. Er zijn hier reeds harde woorden gevallen. Men had het over inteelt, corporatisme en partijdigheid. Bovendien moet men zich afvragen

of de Raad van State zoals hij nu is samengesteld, niet een te zeer gepolitiseerd orgaan is om nog onpartijdig te kunnen oordelen. Wanneer ik zie welke adviezen er op het ogenblik voor de lopende kandidaturen binnenkomen, dan heb ik toch wel mijn bedenkingen.

De VU-fractie is van oordeel dat er tot de commissie, die over de benoemingen moet oordelen, ten minste een bijdrage van buitenaf moet worden geleverd. Wij zullen het amendement dat collega's in dit verband hebben ingediend, dan ook steunen. Veel meer echter zijn wij voorstander van een totale objectivering. In de huidige prangende omstandigheden zijn radicale middelen nodig. Wij moeten door middel van examens naar een totale objectivering evolueren. Wij hebben overigens een voorstel in die zin ingediend. Voor het herstel van het vertrouwen in het gerecht in het algemeen en in de Raad van State in het bijzonder is het essentieel dit ontwerp niet goed te keuren. Een goed werkende en gedepoliteerde Raad van State moet de hoeksteen zijn van de bescherming van de burger tegen misbruik door de overheid. De stap naar een volledige depolitiserende niet doen, is dan ook onverantwoord. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Vande Lanotte.

De heer Vande Lanotte, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mijnheer de voorzitter, ik was niet van plan het woord te nemen, maar het verwondert mij dat de toon in deze plenaire vergadering zo anders is dan in de commissie. Daarom wil ik kort het volgende zeggen.

Het is evident dat dit ontwerp geen definitieve oplossing biedt. Natuurlijk zou het beter zijn dat de benoemingswijze bij de Raad van State overeenstemt met die voor de hele magistratuur.

Op het ogenblik dat de Hoge Raad voor de Magistratuur zal zijn opgericht — wat mij betreft komt die er zo vlug mogelijk — moet de benoemingswijze bij de Raad van State ook worden aangepast. In een overgangsfase hebben wij met dit ontwerp een aantal harde kanten van de huidige procedure wat verzacht. Ik heb er geen enkel probleem mee dit te verklaren.

Enerzijds zegt men dat benoemingen via een examen moeten gebeuren, maar anderzijds is men er niet voor te vinden dat er zoveel mensen uit het auditoraat komen. Indien de helft van de kandidaten uit het auditoraat komt, dan heeft ook de helft een specifiek examen moeten afleggen. Indien men blijft hameren op een selectiecommissie, dan blijf ik bij mijn vraag die ik ook in de commissie heb gesteld: wie kan voor deze selectiecommissie worden aangetrokken? Wanneer wij zien wie nu kandidaat is, dan daag ik iedereen uit een jury samen te stellen die voldoende competent is om kandidaten voor de Raad van State effectief te examineren.

Het komt natuurlijk goed over te zeggen dat er speciale examens moeten komen, maar dan weet ik dat een aantal kandidaten die zich nu, gelukkig, kandidaat stellen niet zullen meedoen omdat niemand in staat zal zijn ze te examineren.

Men heeft het over «inteelt». Welnu, ik stel alleen vast dat er van de acht kandidaten slechts drie van de Raad van State komen, de anderen zijn afkomstig uit het Rekenhof, het Arbitragehof, het hof van beroep, de universiteit en de advocatuur. Er is dus alles behalve sprake van inteelt.

M. le président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close, et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Daar niemand meer het woord vraagt in de algemene beraadslaging verklaar ik ze voor gesloten en bespreken wij de artikelen van het wetsontwerp.

L'article premier est ainsi rédigé :

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. Dans l'article 14*bis*, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, inséré par la loi du 16 juin 1989 et modifié par la loi du 4 août 1996, le chiffre «141» est supprimé.

Art. 2. In artikel 14*bis*, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, ingevoegd bij de wet van 16 juni 1989 en gewijzigd bij de wet van 4 augustus 1996, wordt het cijfer «141» geschrapt.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — L'article 3 est ainsi rédigé :

Art. 3. À l'article 70 des mêmes lois, coordonnées le 12 janvier 1973, modifié par les lois des 17 octobre 1990 et 24 mars 1994, sont apportées les modifications suivantes :

1° Au § 1er, les alinéas 1er et 2 sont remplacés par les dispositions suivantes :

«Les conseillers d'État sont nommés par le Roi sur une liste de trois noms formellement motivée, présentée par le Conseil d'État après qu'il a examiné la recevabilité des candidatures et comparé les titres et mérites respectifs des candidats.

L'assemblée générale du Conseil d'État entend les candidats d'office ou à leur demande. Elle peut, à cette fin, désigner au moins trois de ses membres qui lui feront rapport sur ces auditions.

Le candidat présenté premier à l'unanimité par l'assemblée générale du Conseil d'État peut être nommé conseiller d'État, sauf si le ministre qui a l'Intérieur dans ses attributions refuse cette présentation, soit parce que les conditions fixées au paragraphe 2 ne sont pas respectées, soit parce qu'il estime que le nombre des membres du Conseil d'État qui ont été nommés parmi les membres de l'auditorat est trop élevé par rapport au nombre des autres membres du Conseil d'État.

Dans ce cas, l'assemblée générale du Conseil d'État procède à une nouvelle présentation.

Après deux refus de la même présentation, la procédure pour celle-ci est entièrement recommencée.

En l'absence d'unanimité, en cas d'application de la disposition du troisième alinéa ou si la Chambre des représentants ou le Sénat estime que le nombre des membres du Conseil d'État qui ont été nommés parmi les membres de l'auditorat est trop élevé, par rapport au nombre des autres membres du Conseil d'État la liste présentée par le Conseil d'État est, avec l'ensemble des candidatures et les appréciations qui leur sont portées par le Conseil d'État, communiquée à la Chambre des représentants ou au Sénat qui peuvent alternativement, dans un délai ne pouvant dépasser trente jours à compter de cette réception, soit confirmer la liste présentée par le Conseil d'État, soit présenter une deuxième liste de trois noms qui fait l'objet d'une motivation formelle.

La Chambre des représentants ou le Sénat peut entendre les candidats.

Lorsque la Chambre des représentants ou le Sénat présente une deuxième liste de trois noms, le conseiller d'État ne peut être nommé que parmi les personnes qui figurent sur l'une ou l'autre des deux listes présentées.

Le ministre de l'Intérieur publie les vacances au *Moniteur belge* à l'initiative du Conseil d'État.

La publication mentionne le nombre de places vacantes, les conditions de nomination, le délai d'un mois au moins, pour l'introduction des candidatures et l'autorité à laquelle celles-ci doivent être adressées. »;

2° Au § 2, l'alinéa 1er est remplacé par la disposition suivante :

«Nul ne peut être nommé conseiller d'État s'il n'a trente-sept ans accomplis, s'il n'est docteur en droit ou licencié en droit, s'il ne peut justifier d'une expérience professionnelle utile de nature juridique de dix ans au moins et s'il ne satisfait à l'une des conditions suivantes :

1° avoir réussi le concours d'auditeur adjoint et de référendaire adjoint au Conseil d'État, le concours de référendaire à la Cour d'arbitrage, le concours d'auditeur adjoint à la Cour des comptes ou l'examen d'aptitude professionnelle prévu par l'article 259*bis* du Code judiciaire;

2° exercer une fonction administrative du rang 15 au moins ou équivalent dans une administration publique belge;

3° avoir présenté avec succès une thèse de doctorat en droit ou être agrégé de l'enseignement supérieur en droit;

4° exercer, en Belgique, des fonctions de magistrat du ministère public ou de juge effectif;

5° être titulaire d'une charge d'enseignement du droit dans une université belge. »

Art. 3. In artikel 70 van dezelfde gecoördineerde wetten, gewijzigd bij de wetten van 17 oktober 1990 en 24 maart 1994, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° In § 1 worden het eerste en tweede lid vervangen door de volgende bepalingen :

«De staatsraden worden door de Koning benoemd uit een uitdrukkelijk gemotiveerde lijst met drie namen, voorgedragen door de Raad van State, nadat hij de ontvankelijkheid van de kandidaturen heeft onderzocht en de respectieve aanspraken en verdiensten van de kandidaten heeft vergeleken.

De algemene vergadering van de Raad van State hoort de kandidaten ambtshalve of op hun verzoek. Zij kan daartoe ten minste drie van haar leden aanwijzen, die bij haar verslag uitbrengen over het horen van de kandidaten.

De kandidaat die door de algemene vergadering van de Raad van State eenparig als eerste is voorgedragen, kan tot staatsraad worden benoemd, tenzij de minister die bevoegd is voor de Binnenlandse Zaken deze voordracht weigert wanneer niet aan de in paragraaf 2 vastgestelde voorwaarden voldaan is, dan wel omdat hij meent dat het aantal leden benoemd uit het auditoraat ten aanzien van het aantal andere leden van de Raad van State te hoog wordt.

In dat geval doet de algemene vergadering van de Raad van State een nieuwe voordracht.

Na twee weigeringen van dezelfde voordracht, wordt de procedure hiervoor volledig overgedaan.

Indien er geen eenparigheid van stemmen is, indien het derde lid toepassing vindt of indien de Kamer van volksvertegenwoordigers of de Senaat van oordeel is dat het aantal leden benoemd uit het auditoraat ten aanzien van het aantal andere leden van de Raad van State te hoog wordt, wordt de door de Raad van State voorgedragen lijst, samen met alle kandidaturen en de beoordeling hiervan door de Raad van State meegedeeld aan de Kamer van volksvertegenwoordigers of aan de Senaat, die beurtelings, binnen een termijn van ten hoogste dertig dagen vanaf de ontvangst van deze mededeling, hetzij de door de Raad van State voorgedragen lijst kunnen bevestigen, hetzij een tweede lijst met drie namen kunnen voordragen, die uitdrukkelijk wordt gemotiveerd.

De Kamer van volksvertegenwoordigers of de Senaat kan de kandidaten horen.

Indien de Kamer van volksvertegenwoordigers of de Senaat een tweede lijst met drie namen voordraagt, kan de staatsraad enkel worden benoemd uit de personen die voorkomen op een van de twee voorgedragen lijsten.

De minister van Binnenlandse Zaken maakt, op initiatief van de Raad van State, de vacante betrekkingen bekend in het *Belgisch Staatsblad*.

In de bekendmaking worden het aantal vacante betrekkingen vermeld, de benoemingsvoorwaarden, de termijn voor het indienen van de kandidaturen, die ten minste een maand bedraagt, en de overheid waaraan deze moeten worden gezonden. »;

2° In § 2 wordt het eerste lid vervangen door de volgende bepaling :

«Niemand kan tot staatsraad worden benoemd tenzij hij volle zevenendertig jaar oud en doctor of licentiaat in de rechten is, een nuttige juridische beroepservaring van ten minste tien jaar kan doen gelden en aan een van de volgende voorwaarden voldoet :

1° geslaagd zijn voor het vergelijkend examen van adjunct-auditeur en adjunct-referendaris bij de Raad van State, het vergelijkend examen van referendaris bij het Arbitragehof, het ver-

gelijkend examen van adjunct-auditeur bij het Rekenhof of het examen inzake beroepsbekwaamheid bedoeld in artikel 259bis van het Gerechtelijk Wetboek;

2° een administratieve functie met minstens rang 15 of een gelijkwaardige rang uitoefenen bij een Belgische overheidsdienst;

3° met goed gevolg een proefschrift tot het verkrijgen van het doctoraat in de rechtsgeleerdheid hebben verdedigd of geaggregeerde zijn voor het hoger onderwijs in de rechten;

4° in België een ambt van magistraat van het openbaar ministerie of van werkend rechter uitoefenen;

5° houder zijn van een leeropdracht rechtswetenschappen aan een Belgische universiteit.»

De heren Boutmans en Vergote stellen volgend amendement voor:

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 3. Artikel 70 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 70. § 1. De staatsraden worden door de Koning benoemd na advies door een selectiecommissie. Deze commissie wordt, volgens de taalrol van het te begeben ambt, voor elke vacature samengesteld en bestaat uit:

— één staatsraad die de commissie voorzigt, hiertoe door de algemene vergadering van de Raad van State verkozen;

— één lid van het auditoraat, hiertoe door zijn leden verkozen;

— één lid van het coördinatiebureau, hiertoe door zijn leden verkozen;

— één advocaat die regelmatig voor de Raad van State optreedt, hiertoe verkozen door de algemene raad van de Nationale Orde van Advocaten;

— twee hoogleraren die rechtswetenschappen doceren aan een Belgische universiteit, hiertoe door de algemene vergadering van de Raad van State verkozen.

Iedere vacature wordt in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt. Die bekendmaking mag niet vroeger dan drie maanden voor het ontstaan van de vacature geschieden.

De selectiecommissie hoort de kandidaten ambtshalve of op hun verzoek. Zij rangschikt de kandidaten volgens hun bekwaamheid voor het te begeben ambt.

De adviezen en de rangschikking dienen omstandig gemotiveerd te zijn.

De adviezen en de rangschikking worden aan de minister van Binnenlandse Zaken en aan de betrokkene meegedeeld door de voorzitter van de selectiecommissie.

Indien de minister van Binnenlandse Zaken het advies van de selectiecommissie niet wenst te volgen, dient hij op omstandig gemotiveerde wijze de reden hiervoor alsmede zijn eigen keuze te laten kennen aan de selectiecommissie.

De selectiecommissie beschikt over een termijn van één maand om haar opmerkingen betreffende de keuze van de minister aan deze laatste over te zenden. Gedurende deze termijn kan zij eenieder horen waarvan zij het nuttig acht.

Indien de minister van Binnenlandse Zaken akkoord gaat met de bemerkingen van de selectiecommissie, geschiedt de benoeming door de Koning.

Indien de minister opnieuw van het advies van de selectiecommissie wenst af te wijken, geschiedt de benoeming bij een omstandig gemotiveerd en in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

§ 2. Niemand kan tot staatsraad worden benoemd tenzij hij volle zeventendertig jaar oud en doctor of licentiaat in de rechten is en een nuttige juridische beroepservaring van ten minste tien jaar kan doen gelden en aan één van de volgende voorwaarden voldoet:

1° geslaagd zijn voor het vergelijkend examen van adjunct-auditeur of adjunct-referendaris in de Raad van State of het vergelijkend examen van referendaris bij het Arbitragehof;

2° met goed gevolg een proefschrift tot het verdedigen van het doctoraat in de rechtsgeleerdheid hebben verdedigd of geaggregeerde zijn voor het hoger onderwijs in de rechten;

3° houder zijn van een leeropdracht rechtswetenschappen aan een Belgische universiteit.

Niemand kan tot staatsraad worden benoemd binnen de twee jaar nadat hij deel heeft uitgemaakt van een ministerieel kabinet.

§ 3. De Raad van State kiest uit zijn leden zijn eerste voorzitter, zijn voorzitter en zijn kamervoorzitters voor een periode van zes jaar, die kan worden hernieuwd.»

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 3. L'article 70 des lois coordonnées sur le Conseil d'État est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 70. § 1er. Les conseillers d'État sont nommés par le Roi après avis d'une commission de sélection. Cette commission est constituée pour chaque vacance, compte tenu du rôle linguistique de la fonction à attribuer, et elle se compose:

— d'un conseiller d'État qui la préside et qui est désigné par l'assemblée générale du Conseil d'État;

— d'un membre de l'auditorat qui est désigné par les membres de celui-ci;

— d'un membre du bureau de coordination qui est désigné par les membres de celui-ci;

— d'un avocat qui plaide régulièrement devant le Conseil d'État, et qui est désigné par le conseil général de l'Ordre national des avocats;

— de deux professeurs d'université qui enseignent le droit dans une université belge et qui sont désignés par l'assemblée générale du Conseil d'État.

Toute vacance est publiée au Moniteur belge. Cette publication pourra avoir lieu au plus tôt trois mois avant la vacance.

La commission de sélection entend les candidats d'office ou à leur demande. Elle classe les candidats selon leur capacité à exercer la fonction à attribuer.

Les avis et le classement doivent être motivés de manière détaillée.

Les avis et le classement sont communiqués au ministre de l'Intérieur et à l'intéressé par le président de la commission de sélection.

Lorsque le ministre de l'Intérieur ne souhaite pas suivre l'avis de la commission de sélection, il doit communiquer la raison de son refus et son propre choix à la commission de sélection en les motivant de manière détaillée.

La commission de sélection dispose d'un délai d'un mois pour transmettre au ministre ses observations relatives au choix qu'il a fait. Pendant ce délai, elle peut entendre toutes les personnes dont elle estime l'audition nécessaire.

Lorsque le ministre de l'Intérieur admet les observations de la commission de sélection, le Roi procède à la nomination.

Lorsque le ministre souhaite déroger une nouvelle fois à l'avis de la commission de sélection, la nomination se fait par un arrêté royal motivé de manière circonstanciée et délibéré en Conseil des ministres.

§ 2. Nul ne peut être nommé conseiller d'État s'il n'a trente-sept ans accomplis, s'il n'est docteur en droit ou licencié en droit, s'il ne peut justifier d'une expérience professionnelle utile de nature juridique de 10 ans au moins et s'il ne satisfait pas à l'une des conditions suivantes:

1° avoir réussi le concours d'auditeur adjoint ou de référendaire adjoint au Conseil d'État ou le concours de référendaire à la Cour d'arbitrage;

2° avoir présenté avec succès une thèse de doctorat en droit ou être agrégé de l'enseignement supérieur en droit;

3° être titulaire d'une charge d'enseignement du droit dans une université belge.

Nul ne peut être nommé conseiller d'État dans les deux ans de la période pendant laquelle il a fait partie d'un cabinet ministériel.

§ 3. *Le Conseil d'État choisit en son sein son premier président, son président et ses présidents de chambre pour une période renouvelable de six ans.* »

Le gouvernement propose l'amendement que voici :

«A. À l'article 70, § 1er, proposé au 1° de cet article, insérer l'alinéa suivant entre l'alinéa 2 et l'alinéa 3 :

«Le Conseil d'État communique sa présentation, ainsi que l'ensemble des candidatures et les appréciations qui leur sont portées par le Conseil d'État, en même temps à la Chambre des représentants ou au Sénat, et au ministre qui a l'Intérieur dans ses attributions.»

B. Remplacer les alinéas 4, 5 et 6 par les alinéas suivants :

«Lorsque le ministre accepte la présentation unanime du Conseil d'État, il en informe la Chambre des représentants ou le Sénat qui, s'ils estiment que le nombre des membres du Conseil d'État qui ont été nommés parmi les membres de l'auditorat est trop élevé par rapport au nombre des autres membres du Conseil, peuvent, alternativement, dans un délai ne pouvant dépasser trente jours à compter de cette réception, refuser cette présentation.

En cas de refus du ministre ou de la Chambre des représentants ou du Sénat, l'assemblée générale du Conseil d'État procède à une nouvelle présentation.

En l'absence d'unanimité lors d'une première présentation ou lors d'une nouvelle présentation à la suite d'un refus, la Chambre des représentants ou le Sénat peuvent alternativement, dans un délai ne pouvant dépasser trente jours à compter de la réception de cette présentation, soit confirmer la liste présentée par le Conseil d'État, soit présenter une deuxième liste de trois noms qui fait l'objet d'une motivation formelle.»

«A. In artikel 70, § 1, voorgesteld onder het 1° van dit artikel, tussen het tweede en het derde lid het volgende lid invoegen :

«De Raad van State deelt zijn voordracht alsook alle kandidaturen en de beoordeling hiervan door de Raad van State, tegelijkertijd mee aan de Kamer van volksvertegenwoordigers of de Senaat, en aan de minister die bevoegd is voor de Binnenlandse Zaken.»

B. Het vierde, vijfde en zesde lid vervangen door de volgende leden :

«Wanneer de minister de unanieme voordracht van de Raad van State aanneemt, brengt hij de Kamer van volksvertegenwoordigers of de Senaat ervan op de hoogte die, indien zij van oordeel zijn dat het aantal leden benoemd uit het auditoraat ten aanzien van het aantal andere leden van de Raad van State te hoog wordt, beurtelings, binnen een termijn van ten hoogste dertig dagen vanaf de ontvangst van deze mededeling, de voordracht kunnen weigeren.

Ingeval van weigering van de minister of van de Kamer van volksvertegenwoordigers of de Senaat, doet de algemene vergadering van de Raad van State een nieuwe voordracht.

Indien er geen eenparigheid van stemmen is bij een eerste of bij een nieuwe voordracht naar aanleiding van een weigering, kunnen de Kamer van volksvertegenwoordigers of de Senaat beurtelings, binnen een termijn van ten hoogste dertig dagen vanaf de ontvangst van de mededeling van deze voordracht, hetzij de door de Raad van State voorgedragen lijst bevestigen, hetzij een tweede lijst met drie namen die uitdrukkelijk wordt gemotiveerd, voordragen.»

Het woord is aan vice-eerste minister Vande Lanotte.

De heer Vande Lanotte, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Bij het aannemen van de amendementen in de commissie ontstond een technisch probleem, vandaar dit amendement dat in een technische aanpassing voorziet.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1996-1997
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1996-1997

M. le président. — Mme Cornet d'Elzius et M. Foret proposent l'amendement que voici :

« Compléter l'article 70, § 2, alinéa 1er, 2°, proposé au 2° de cet article, par les mots « soit dans un organisme public belge. »

« Artikel 70, § 2, eerste lid, 2°, voorgesteld in het 2° van dit artikel, aanvullen met de woorden « of bij een Belgische overheidsinstelling. »

Het woord is aan vice-eerste minister Vande Lanotte.

De heer Vande Lanotte, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mijnheer de voorzitter, ik ben het volkomen eens met dit amendement. Ik heb er dan ook geen enkel probleem mee dat het wordt aangenomen.

M. le président. — Le vote sur les amendements et le vote sur l'article 3 sont réservés.

De stemming over de amendementen en de stemming over artikel 3 worden aangehouden.

L'article 4 est ainsi rédigé :

Art. 4. L'article 80 des mêmes lois coordonnées, modifié par la loi du 4 août 1996, est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 80. Les assesseurs de la section de législation sont nommés par le Roi pour une période de cinq ans renouvelable, sur une liste de trois noms présentée par le Conseil d'État après qu'il a examiné la recevabilité des candidatures et comparé les titres et mérites respectifs des candidats.

L'article 70, § 1er, alinéas 2 à 10, est applicable à la présentation des assesseurs.

Les présentations ont lieu en observant les règles établies aux articles 348, alinéa 1er, 349, alinéa 4, deuxième membre de phrase, et alinéa 5, première phrase, du Code judiciaire.

Les articles 70, § 2, alinéa 1er, 73, § 1er, alinéa 3, et 74, alinéas 2 et 3, sont applicables aux assesseurs.»

Art. 4. Artikel 80 van dezelfde gecoördineerde wetten, gewijzigd bij de wet van 4 augustus 1996, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 80. De assessoren van de afdeling wetgeving worden door de Koning benoemd voor een hernieuwbare periode van vijf jaar, uit een lijst met drie namen, voorgedragen door de Raad van State, nadat hij de ontvankelijkheid van de kandidaturen heeft onderzocht en de respectieve aanspraken en verdiensten van de kandidaten heeft vergeleken.

Artikel 70, § 1, tweede tot tiende lid, is van toepassing op de voordracht van de assessoren.

De voordrachten geschieden met inachtneming van de regels die zijn vastgesteld in de artikelen 348, eerste lid, 349, vierde lid, tweede zinsnede, en vijfde lid, eerste zin, van het Gerechtelijk Wetboek.

De artikelen 70, § 2, eerste lid, 73, § 1, derde lid, en 74, tweede en derde lid, zijn van toepassing op de assessoren.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. À l'article 87 des mêmes lois coordonnées, modifié par la loi du 4 août 1996, il est inséré après l'alinéa 2 un alinéa nouveau, libellé comme suit :

« Une chambre de langue française connaît par priorité des demandes introduites contre les décisions administratives prises en application de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers.»

Art. 5. In artikel 87 van dezelfde gecoördineerde wetten, gewijzigd bij de wet van 4 augustus 1996, wordt na het tweede lid een nieuw lid ingevoegd, luidende:

«Eén Franstalige kamer neemt bij voorrang kennis van de vorderingen ingediend tegen administratieve beslissingen die genomen zijn met toepassing van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. Aux articles 6bis, 84 et 120 des mêmes lois coordonnées, les mots «Chambres fédérales» et «assemblées fédérales, communautaires et régionales» sont remplacés par les mots «assemblées législatives».

Art. 6. In de artikelen 6bis, 84 en 120 van dezelfde gecoördineerde wetten, worden de woorden «federale, gemeenschaps- en gewestassambles» en «wetgevende Kamers» vervangen door de woorden «wetgevende vergaderingen».

— Adopté.

Aangenomen.

De voorzitter. — De heren Vergote en Boutmans stellen voor een artikel 7 (nieuw) in te voegen luidend:

«Art. 7. Artikel 111 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State wordt aangevuld met een zesde lid, dat luidt als volgt:

«Geen detachering is mogelijk bij een ministerieel kabinet.»

«Art. 7. L'article 111 des lois coordonnées sur le Conseil d'État est complété par un sixième alinéa, qui est rédigé comme suit:

«Aucun détachement auprès d'un cabinet ministériel n'est possible.»

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

Le vote sur l'amendement est réservé.

Il sera procédé tout à l'heure aux votes réservés ainsi qu'au vote sur l'ensemble du projet de loi.

De aangehouden stemmingen en de stemming over het wetsontwerp in zijn geheel hebben zo dadelijk plaats.

ORDRE DES TRAVAUX

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

M. le président. — Mesdames, messieurs, ce matin, la commission des Affaires sociales a adopté, à l'unanimité, la proposition de résolution relative à la délocalisation et à la perte d'emplois à l'intérieur de l'Union européenne, plus particulièrement dans l'affaire Renault-Vilvorde.

Je vous propose d'en discuter immédiatement après avoir entendu un rapport oral.

Vanochtend heeft de commissie voor de Sociale Aangelegenheden met eenparigheid aangenomen het voorstel van resolutie betreffende de delocalisatie en het verlies aan banen binnen de Europese Unie, meer bepaald inzake Renault Vilvorde.

Ik stel voor dat wij de bespreking van deze resolutie aan onze agenda van vandaag toevoegen.

Is de Senaat het daarmee eens?

Le Sénat est-il d'accord? (*Assentiment.*)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE BETREFFENDE DE DELOKALISATIE EN HET VERLIES AAN BANEN BINNEN DE EUROPESE UNIE, MEER BEPAALD INZAKE RENAULT VILVORDE

Bespreking

PROPOSITION DE RÉOLUTION RELATIVE À LA DÉLOCALISATION ET À LA PERTE D'EMPLOIS À L'INTÉRIEUR DE L'UNION EUROPÉENNE, PLUS PARTICULIÈREMENT DANS L'AFFAIRE RENAULT-VILVORDE

Discussion

De voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het voorstel van resolutie betreffende de delocalisatie en het verlies aan banen binnen de Europese Unie, meer bepaald inzake Renault Vilvorde.

Nous abordons l'examen de la proposition de résolution relative à la délocalisation et à la perte d'emplois à l'intérieur de l'Union européenne, plus particulièrement dans l'affaire Renault-Vilvorde.

Het woord is aan de rapporteur die een mondeling verslag uitbrengt.

Mevrouw Cantillon (CVP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, gezien het dramatisch karakter van de gebeurtenissen bij Renault Vilvorde heeft de commissie voor de Sociale Aangelegenheden het voorstel van resolutie gisteren bij hoogdringendheid op haar agenda geplaatst. Dit werd trouwens vorige week reeds door de plenaire vergadering gevraagd.

De auteur van de oorspronkelijke tekst, de heer Anciaux, heeft bij zijn toelichting in de commissie gewezen op twee belangrijke ideeën die aan de basis van het voorstel liggen. De eerste idee is dat de ondernemingen belangrijke verantwoordelijkheden hebben op het sociale en het ethische vlak, die evenzeer tot de essentie van hun bestaan behoren. De tweede gedachte is dat de problemen van bedrijfssluitingen, delocalisatie en herlocalisatie geen zaak zijn van ons land alleen of van onze beleidsmakers alleen. Het betreft hier een kwestie die een Europese en internationale aanpak vereist. Daarom is de resolutie niet alleen gericht tot de federale regering, maar evenzeer tot de betrokken internationale instellingen, namelijk de Internationale Arbeidsorganisatie, de OESO en vanzelfsprekend de Europese Unie.

De Europese en internationale organisaties leggen de ondernemingen minimale sociale gedragsregels op. De plicht de werknemers voldoende lang op voorhand in te lichten over belangrijke aangelegenheden die een invloed hebben op de werkgelegenheid is hiervan een van de belangrijkste. De praktijk leert evenwel dat deze bepalingen vaak dode letter blijven, onder meer omdat de sanctiemogelijkheden beperkt zijn. Voorbeelden hiervan zijn helaas terug te vinden in alle regio's van het land en in diverse sectoren van de economie.

Dit probleem kwam pijnlijk onder onze aandacht naar aanleiding van de gebeurtenissen bij Renault Vilvorde. Het probleem reikt echter veel verder, naar andere sectoren en naar andere regio's. Daarom heeft de commissie geoordeeld dat het niet goed zou zijn geweest om de zaak af te handelen binnen het beperkte bestek van de resolutie alleen. De commissie voor de Sociale Aangelegenheden heeft er zich integendeel toe verbonden om op korte termijn een werkgroep op te richten die de problematiek in haar totaliteit moet onderzoeken om concrete aanbevelingen te kunnen doen.

De herwerkte resolutie, die bij eenparigheid van de elf aanwezige leden werd goedgekeurd, wil een betuiging van solidariteit zijn met allen die rechtstreeks of onrechtstreeks door de sluiting van dit bedrijf worden getroffen. De resolutie is tevens een signaal naar alle verantwoordelijken op alle niveau's en een vraag om zich over deze kwestie te bezinnen.

Wat betreft de tekst van de resolutie heeft het amendement van de heer Hazette onze aandacht gevestigd op enkele tekstuele onnauwkeurigheden. Wij stellen voor alsnog volgende verbeteringen aan te brengen. De titel van de Franstalige versie zou worden:

« Proposition de résolution consécutive à la fermeture de Renault-Vilvorde ». In punt 6 van de Nederlandstalige en de Franstalige tekst de woorden « ondernemingen » en « entreprises » te vervangen door « Renault Vilvorde » en « Renault-Vilvorde ». Als derde tekstcorrectie wordt voorgesteld in punt 6 het woord « questions » te vervangen door « propositions ». (*Applaus.*)

M. le président. — La parole est à M. Hazette.

M. Hazette (PRL-FDF). — Monsieur le président, je voudrais tout d'abord préciser que les sénateurs de communauté wallonne ont été invités ce matin au Parlement wallon. Je n'ai donc pu participer à la réunion du groupe de travail de la commission des Affaires sociales et je prie mes collègues de bien vouloir m'en excuser. Dès lors, je suis intervenu dans la rédaction du texte de cette résolution en déposant un amendement.

Je voudrais rappeler à cette tribune notre souci de manifester notre solidarité dans cette pénible affaire de Vilvorde, mais nous ne pouvons le faire dans n'importe quelle condition. La précipitation est certainement mauvaise conseillère en la matière. Ce matin, un texte a été rédigé qui ne pouvait être accepté tel quel, tant les différences entre la version flamande et la version française étaient importantes. Je n'insisterai que sur ce point.

Les corrections que Mme Cantillon vient d'annoncer peuvent nous donner satisfaction à cet égard.

Pour manifester cette solidarité sur laquelle M. Foret reviendra dans un instant, je retire l'amendement que j'ai déposé ce matin. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Merchiers.

Mevrouw Merchiers (SP). — Mijnheer de voorzitter, de plotse mededeling van de sluiting van Renault Vilvorde en het letterlijk op straat gooien van de arbeiders zijn dermate schokkend dat wij ons als politici met overtuiging aansluiten bij de woede en de gevoelens van onmacht van de 3 100 arbeiders in hun families.

De SP-fractie vraagt de regering met klem alle in haar bereik liggende middelen aan te wenden om deze brutale beslissing van « Renault-France » alsnog te doen intrekken. Creativiteit moet hier zeker aan de dag worden gelegd, aangezien het onaanvaardbaar is dat wij op het ogenblik over geen afdoend juridisch antwoord beschikken om deze sluiting ongedaan te maken. Blijkbaar zijn wij slechts in staat kleine sancties op te leggen die een veel te zwak effect hebben om Renault-France te dwingen op haar beslissing terug te komen. De demarches van de regering zijn gelukkig zeer snel op gang gekomen. Zij moeten tot doel hebben de Europese richtlijnen te versterken, zodat een herhaling van dit sociaal drama onmogelijk wordt. Voor de arbeiders van Renault moeten er echter oplossingen worden uitgedokterd.

Voor de SP is een Europa dat louter op monetaire en economische ontwikkeling gebaseerd is, geen goed Europa. Wij zijn voorstander van meer Europa, maar vooral willen wij vechten voor een sterkere sociale dimensie in het Europa van morgen. Misschien zal de schokgolf die het drama van Renault heeft teweeggebracht de strijd voor een sociaal Europa een beetje vergemakkelijken.

Om deze redenen zal de SP-fractie de ingediende resolutie goedkeuren. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Buelens.

De heer Buelens (Vl. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, uiteraard zal het Vlaams blok als een sociaal voelende partij deze resolutie goedkeuren. Zij betreft een bedrijf waarvan iedere bedrijfsleider zou dromen, flexibel, met een grote mogelijkheid tot aanpassing met het oog op de verhoging van de productie. Kortom een floreerend, winstgevend bedrijf. Een sociaal potentiaat, nochtans afkomstig uit zogenaamde socialistische kringen, zet met één penntrek meer dan 4 000 arbeiders en hun gezinnen van Renault Vilvorde en van nevenbedrijven op straat. Dit is een ongezonde, ziekelijk te noemen praktijk. Dit is al even ongezond als het feit dat de eerste minister die een week voor de sluiting van Renault al op de hoogte was van de beslissing, bangelijk zweeg om zijn

onkonde en onmacht niet te moeten bekennen. Niettegenstaande in punt *d*) wordt vermeld dat de loonkost niet het doorslaggevende argument voor het collectieve ontslag vormde, wil ik er de regering op wijzen dat het waarschijnlijk toch een rol heeft gespeeld. Na de reis van president Chirac naar Roemenië lekte uit dat Renault met het Roemeense bedrijf Dacia, waar de arbeiders tegen zeer lage lonen worden tewerkgesteld, zou willen werken en vanuit Roemenië wagens naar West-Europa zou willen uitvoeren.

Het is een zoveelste vingerwijziging in dit sociale debat waar de regering als een kat rond een hete brij blijft draaien.

Het Vlaams Blok kan als gezinspartij niet voorbijgaan aan de sociale nood van de vele getroffen gezinnen en staat daarom geheel achter de resolutie. (*Applaus.*)

M. le président. — La parole est à Mme Dardenne.

Mme Dardenne (Écolo). — Monsieur le président, les écologistes vont bien évidemment voter cette proposition de résolution, même si au regard de la gravité des événements, elle nous paraît encore très faible. Comment pourrait-il en être autrement, puisque depuis toujours, nous défendons l'idée que l'Union monétaire européenne ne se justifie que si l'on construit une Europe sociale et soucieuse de l'environnement? De plus, nous avons toujours affirmé qu'une harmonisation fiscale est la condition sine qua non pour renforcer l'unification européenne. Nous avons toujours dénoncé la naïveté ou la pseudo-naïveté qui a amené nos responsables politiques à proclamer avec le ton de la profession de foi « d'abord l'économie, le social voire l'écologique suivront ».

Aujourd'hui, on feint de découvrir que les deux termes de l'axiome ne sont pas liés et que la relation de cause à effet n'est plus une évidence.

Nous avons toujours refusé de voter, sur le plan européen ou international, des décisions dont nous savions que tôt ou tard elles amèneraient la désolation sociale et écologique. Nous ne nous découvrons donc pas aujourd'hui atteints de schizophrénie. Ce qui arrive à Renault-Vilvorde ne nous fait pas tomber des nues. Le phénomène est cette fois très visible parce qu'il touche un grand nombre de travailleurs et qu'il concerne une entreprise performante, y compris dans la flexibilité. Mais nous pensons qu'il s'agit d'une conséquence parmi d'autres de la politique économique des gouvernements nationaux — le nôtre y compris — et de l'Union européenne, politique économique fondée uniquement sur la libre circulation des biens et des capitaux.

Nous regrettons que la prise de conscience vienne si tardivement, mais nous osons espérer que cet événement jouera le rôle de catalyseur et amènera nos dirigeants à corriger le tir et à prendre des décisions qui enfin donneront la priorité à l'Europe des gens et de l'environnement, par rapport à l'Europe de la monnaie et des marchands.

Quant à nous, pour joindre le geste à la parole, nous déposons à la Chambre et au Sénat une proposition de loi visant à améliorer la protection des travailleurs en cas de licenciement collectif et tendant à dissuader de telles pratiques. C'est d'ores et déjà une petite contribution que nous voulons apporter à l'Europe sociale qu'il faut réinventer. Comme la proposition de résolution emprunte le chemin à suivre nous la voterons bien évidemment.

M. le président. — La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, notre groupe votera bien entendu cette résolution qui nous donne l'occasion de rappeler que l'on peut, au sein de l'Europe, défendre les objectifs des travailleurs sans pour autant en revenir à des visées nationalistes. Le problème qui se pose ne peut pas devenir une simple question anti-française.

Nous voulons une Europe fiscale, une Europe sociale. Nous ne l'avons pas et nous le disons depuis des années. C'est pourtant la seule contrepartie acceptable à une série de mesures qui ont privé l'Europe de véritables instruments de politique industrielle.

Il est vrai que nous avons accepté de jouer le jeu de l'Organisation mondiale du commerce. Dès lors, si nous n'avons pas de véritable instrument de politique industrielle, nous perdrons de plus en plus d'occasions d'emplois et d'investissements dans l'Europe développée où nous sommes.

Le secteur particulier de l'automobile ne pourra survivre industriellement que s'il est renforcé, comme l'a été la sidérurgie, par une véritable politique qui vise à concentrer les choix commerciaux, à les revoir et les adapter au niveau de vie des Européens. Il faut opérer des choix quant au nombre et au type de voitures que l'on produit et quant à leur adéquation au marché.

Le problème de la «reprotection» de certains marchés que nous considérons comme importants en Europe devra inévitablement être posé. Il faudra donc, d'une manière ou d'une autre, affronter un jour les règles d'un libéralisme excessif.

Il est vrai que la fermeture de Renault est la goutte qui fait déborder le vase. Pour nous, cette résolution ne représente qu'un moment dans ce combat. Nous pensons qu'il est temps non seulement de reparler d'une Europe différente mais surtout d'agir enfin ensemble avec ceux qui comprennent que les choix libéraux excessifs qui ont été opérés — et ici, je ne vise pas un parti plus qu'un autre — sont en train de détruire toute perspective d'emploi dans la partie la plus développée de l'Europe. Nous devons en quelque sorte en revenir à ce qui était notre débat initial sur la question européenne et poser des actes.

J'en reviens à ce que nous souhaitons pour la Conférence intergouvernementale et ce n'est pas éloigné du tout du débat sur Renault. Notre souhait est d'arriver à ce que la Belgique utilise d'une façon constructive sa position unique et qu'elle dise «non» à un traité qui n'aura pas le contenu que nous voulons en matière sociale et en matière fiscale. Et croyez-moi, comme il est parti, il ne l'aura pas!

Donc, ne nous contentons pas de prendre une résolution sur Renault mais rappelons-nous aussi, au moment opportun, lorsque nous devrons nous montrer forts dans le débat européen, que Renault ne représente qu'un moment parmi d'autres et que cette Europe à construire nous attend.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, wij zullen dit voorstel van resolutie vanzelfsprekend steunen. Vandaag en in de huidige omstandigheden moet de solidariteit met en de steun aan de werknemers van Renault alles overheersen. Dat belet mij echter niet om twee kanttekeningen te maken.

Ten eerste, onze geestesgenoten hebben dit destijds, bij de debatten over de verdragen aan Maastricht, voorspeld en op dit gevaar gewezen. Wanneer men een vrije circulatie van kapitaal, goederen en personen instelt maar geen sociale en fiscale harmonisering of minimumnormen inbouwt, gaat men automatisch naar een dumping. Dan is de vrijheid van personenverkeer er nog alleen om de PDG van Renault de mogelijkheid te bieden te verklaren dat de arbeiders van Vilvoorde gerust in Frankrijk kunnen komen werken.

Ten tweede moet de arbeidersbeweging zich in de toekomst meer internationaal en Europees organiseren. Zij heeft die verantwoordelijkheid, maar heeft dat tot nu toe te weinig gedaan. Wanneer het kapitaal internationaal wordt georganiseerd, kunnen de vakbonden niet anders dan zich eveneens internationaal te organiseren. (*Applaus.*)

M. le président. — La parole est à M. Jonckheer.

M. Jonckheer (Écolo). — Monsieur le président, je ne comptais pas intervenir puisque ma collègue Mme Dardenne s'est exprimée au nom du groupe Écolo et a surtout annoncé — ce qui me paraît un point politique important — le dépôt d'une proposition de loi visant à renforcer la législation belge en vigueur sur les licenciements collectifs.

Dans ce débat, si l'on ne veut pas seulement se payer de mots et si l'on veut tirer des leçons pour l'avenir, il convient que le législateur belge que nous sommes vérifie si la législation belge en vigueur en la matière est suffisante. De notre point de vue, elle ne l'est pas. C'est la raison pour laquelle nous avons décidé de déposer une proposition de loi visant à renforcer les dispositions à respecter en matière de licenciements collectifs.

La déclaration de Mme Lizin me pousse aussi à intervenir à cette tribune. Comme toujours, elle tient des propos «perçants» dans lesquels je peux me retrouver. J'espère qu'elle parle non

seulement en son nom mais aussi au nom du groupe socialiste du Sénat et, plus globalement, au nom du parti socialiste tout entier. J'ai retenu de ses déclarations que son parti ne marquerait pas son accord sur la réforme des traités si un certain nombre de points ne figuraient pas dans les conclusions de la négociation.

Par conséquent, vous le savez, nous avons toujours été attentifs au développement de la C.I.G. et nous le serons d'autant plus que l'échéance d'Amsterdam se rapproche.

M. Swaelen prend la présidence de l'assemblée

Il est temps pour tous les partis — et donc, aussi pour le vôtre, madame Lizin — de préciser le contenu de ce qui est acceptable et de ce qui ne l'est pas.

Chers collègues, je vous sou mets en vrac trois exigences liées à la problématique de Renault. En matière d'harmonisation fiscale, une harmonisation de l'impôt des sociétés s'impose. Le traité doit contenir une disposition interdisant la concurrence entre les aides publiques nationales, voire européennes. Il faut non seulement intégrer le protocole social dans le traité, mais encore obtenir un article introduisant la notion de convergence sociale en liaison avec l'article 117 actuel du traité, lequel prévoit une harmonisation dans le progrès. Le mémorandum présenté par le gouvernement, certes allusif, n'est pas en contradiction avec ces exigences. Il évoque une harmonisation fiscale et une convergence sociale, sans préciser de manière détaillée — tel n'est pas son objet — la formulation des articles que nous souhaitons.

Si nous voulons passer du discours aux actes, nous devons, dans nos partis respectifs, mais aussi ensemble, au sein du Parlement, préciser différents concepts, notamment ceux que je viens de mentionner. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, de VU-fractie is tevreden met de zeer snelle afhandeling van de resolutie. Het dossier Renault Vilvoorde is inderdaad weezinwekkend. Ik denk dat zelfs de felste verdedigers van een ongebreideld vrijemarktsysteem ermee moeten instemmen dat hier de waardigheid van de werknemers op flagrante wijze werd geschonden.

Rond deze tekst die grotendeels gebaseerd is op een voorstel dat werd ingediend door de VU-fractie, meer bepaald door de heer Anciaux zal wellicht een grote consensus ontstaan. Uit de tekst zijn enkele gevoelige passages geschrapt. Ik denk hierbij aan punt 9 dat luidde: «De Senaat verzoekt de Europese autoriteiten en de regeringen van de Lid-Staten doeltreffender op te treden tegen de sociale dumping die een duidelijke vorm van concurrentiedistorsie betekent.»

Ik stel vast dat het volstaat om de Lid-Staten op te roepen tot enige verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat een tekst die een beetje kritisch is voor de regering-Dehaene, te wijzigen. Nochtans meen ik dat er genoeg redenen zijn om fundamentele kritiek op de regering te uiten en een aantal bedenkingen te formuleren.

In de eerste plaats menen wij dat deze regering net als de vorige onvoldoende heeft gedaan om het ondernemingsklimaat aantrekkelijker te maken. Ik denk hierbij aan de loonkost en ook aan het algemeen beleid inzake de kleine en middelgrote ondernemingen, de zogenoemde endogene-ontwikkeling, die vooral in Vlaanderen te situeren is en die men totaal uit het oog heeft verloren in tegenstelling tot het beleid dat men voert ten aanzien van een aantal grote ondernemingen.

In de tweede plaats stellen wij vast dat er in bepaalde kringen soms schamper wordt gereageerd op het verankeringsdebat. Renault Vilvoorde toont alleszins aan dat het levensnoodzakelijk is dat eigen mensen in de beslissingsstructuren zetelen.

Ten derde stellen we vast dat er zowel door de huidige meerderheid op federaal niveau als door de Vlaamse regering onvoldoende inspanningen worden gedaan voor de bevordering, zowel op kwalitatief als op kwantitatief gebied, van het wetenschappelijk onderzoek.

Tenslotte zijn wij ontroerd door de hevige roep naar een Europees sociaal luik. Wij stellen echter vast dat de grote socialistische en christen-democratische politieke families, die al jaren tegen vele oproepen in weigeren om een doortastend Europees sociaal luik te realiseren, een verpletterende verantwoordelijkheid dragen. De heer Jonckheer heeft zojuist terecht ingespeeld op de intenties van de PS-fractie. We zullen zien wat er over enkele maanden zal gebeuren.

De VU-fractie zal de resolutie goedkeuren, maar stelt tegelijkertijd dat zij als impuls voor de federale en de regionale regeringen ontoereikend is.

M. le président. — La parole est à M. Foret.

M. Foret (PRL-FDF). — Monsieur le président, le groupe PRL-FDF votera en faveur de la proposition de résolution soumise à notre examen. Nous remercions Mme Cantillon ainsi que les membres de la commission d'avoir accepté les amendements déposés — quelque peu tardivement mais pour de bonnes raisons — par M. Hazette. En effet, ceux-ci améliorent sensiblement le texte, auquel ils confèrent une meilleure lisibilité.

Il ne m'appartient pas — pas plus d'ailleurs qu'à quiconque d'entre nous — de m'immiscer dans le choix et les décisions stratégiques du groupe Renault ou de toute autre groupe industriel. J'ignore les données industrielles, économiques et budgétaires qui sont à la base de la décision de fermeture du site de Vilvorde.

De manière générale, nous n'avons pas le droit — ce ne serait pas sain — de nous substituer aux chefs d'entreprise dans la sphère de compétence qui est la leur. Mon rôle est politique. C'est à ce titre que je voudrais formuler quelques réflexions.

Tout d'abord, sur le plan de la procédure, j'ai été choqué, ainsi que tous les membres de mon groupe, par la manière «barbare» dont la direction française a communiqué sa décision à son personnel. Cette attitude est d'autant plus inacceptable qu'elle contrevient gravement à plusieurs dispositions nationales et européennes. Ces éléments justifiaient déjà à eux seuls notre adhésion à la résolution. Nous tenons à témoigner notre soutien aux travailleurs concernés. Nous avons été horrifiés et très déçus par cette décision du groupe Renault.

Sur le plan économique, je voudrais que nous retenions la leçon, notamment dans le cadre de nos comportements vis-à-vis des autres multinationales établies sur notre territoire. N'oublions pas que les plus importantes d'entre elles emploient, en Belgique, plus de 70 000 personnes et réalisent un chiffre d'affaires de 1 000 milliards, soit presque 15% de l'économie globale de notre pays. Bayer, Alcatel et Philips représentent chacune plus de deux fois et demie la dimension de Renault du point de vue du personnel; cette proportion est de trois fois et demie en ce qui concerne Ford.

Il ne faudrait pas que l'exemple se répète car cela pourrait entraîner un véritable séisme pour notre économie. La meilleure façon d'éviter de tels échecs est de renforcer le dialogue avec les responsables de toutes ces sociétés. Nous devons, une fois pour toutes, cesser de considérer les entreprises et leurs dirigeants comme des adversaires et adopter davantage un comportement de partenaires.

Ce n'est pas sans inquiétude que j'ai observé, ces derniers mois, le climat d'affrontement social qui sévissait — voire sévit toujours — dans des entreprises comme Volkswagen, à Forest, et Caterpillar, à Charleroi, pour prendre des exemples en région wallonne comme en région bruxelloise. Là, comme dans les entreprises situées en Flandre, nous devons trouver des points de rencontre et de dialogue. Essayons de chasser cet esprit d'opposition qui implique des relations difficiles avec les chefs d'entreprise. La meilleure façon de prévenir le risque et d'éviter la répétition de telles catastrophes est certainement d'améliorer le dialogue.

Sur le plan de la construction européenne, au moment où la Conférence intergouvernementale aborde des étapes décisives, il me plaît de souligner la nécessité de mettre en place toutes les conditions de l'Europe sociale. La plupart des orateurs qui m'ont précédé à cette tribune ont insisté sur ce point, notamment Mme Lizin, et ce avec beaucoup de détermination et de conviction. Je m'en réjouis.

Je voudrais cependant rappeler que malgré huit années de présidence de la Commission européenne par le socialiste Jacques Delors, malgré l'existence d'un axe franco-allemand qui a été véritablement «cornaqué» pendant quatorze ans par le président socialiste François Mitterrand, malgré la composition du Parlement européen qui est pratiquement deux tiers de parlementaires socialistes et sociaux-chrétiens, et ce depuis plus de vingt ans, c'est finalement l'ancien chef de cabinet de M. Laurent Fabius, M. Schweitzer, qui a adopté les comportements les plus répréhensibles de l'ultra-libéralisme économique ou, plus exactement, de ce que Mme Lizin appelait tout à l'heure du libéralisme excessif. Je laisse évidemment à Mme Lizin la responsabilité de ses propos, mais force est de constater cependant que bon nombre de ses amis ont été responsables de la répétition de tels comportements.

Pendant ce temps, en Belgique, qu'ont fait M. Van Miert et M. Di Rupo? Qu'a fait M. Van den Brande qui n'est toutefois pas socialiste, j'en conviens? Qu'a fait M. Collignon, qu'a fait M. Dehaene, qui a pourtant été averti dix jours avant la prise de la décision, et enfin, qu'a fait Mme Smet? Finalement, vous avez beau évoquer sans cesse le libéralisme excessif — peu importe le nom que vous lui donnez —, son contenu et sa mise en œuvre sont le fait essentiellement des socialistes, d'ici ou d'ailleurs.

Enfin, sur le plan politique, permettez-moi de souligner, pour m'en étonner, les discriminations positives — le terme est à la mode — qu'un certain nombre de membres du gouvernement ont adoptées en la circonstance. Il me semble notamment que le Premier ministre a retrouvé une tonicité qu'on ne lui connaissait plus guère. Serait-ce parce qu'il s'agit d'une entreprise établie dans son jardin? Serait-ce parce que Vilvorde est la commune dans laquelle son épouse est conseillère communale? J'estime que M. Dehaene a fort bien plaidé à la télévision française, devant l'opinion publique française mais aussi devant l'opinion publique belge, toutes les raisons pour lesquelles il lui apparaît qu'il ne faut pas fermer l'usine Renault de Vilvorde. Par contre, M. Dehaene a été beaucoup plus silencieux lorsqu'il s'est agi de défendre la société Boston Scientifics, établie sur les hauteurs de Verviers, ou la société Michelin, et je regrette ce silence.

On peut se demander également où était M. Van Miert lorsqu'il s'agissait de parler de Clabecq. Il était bien présent lorsqu'il fut question de couper des subsides ou de fermer Renault en Espagne. Mais quand le sort de Maribel, en Belgique, ou celui de Clabecq est en jeu, M. Van Miert se montre lui aussi très silencieux, et je le déplore tout autant.

Ces dernières considérations doivent, plus que jamais, nous rendre conscients que les drames économiques et les drames sociaux sont toujours très difficiles à vivre par ceux qui en sont victimes. Je suis heureux qu'aujourd'hui, nous nous trouvions probablement unis à travers cette résolution qui souligne le drame des travailleurs de l'usine de Vilvorde et que tous, à l'unisson, nous réclamions que l'Europe sociale soit plus active et, notamment, que des solutions puissent être trouvées pour Renault à Vilvorde. J'espère qu'à l'avenir, dans d'autres dossiers, qui n'auront pas nécessairement de lien avec la Région flamande, la même unanimité se fera jour sur ces bancs pour faire en sorte que l'Europe sociale ne soit pas un vain mot. (*Applaudissements.*)

M. le président. — La parole est Mme Delcourt.

Mme Delcourt-Pêtre (PSC). — Monsieur le président, nous avons constaté une fois de plus — nous avons l'habitude en Wallonie de ce type de restructuration sauvage et je pense notamment au cas ancien de l'usine B.M.C. de Seneffe — qu'une entreprise à dimension internationale, afin de répondre à une logique de compétitivité, a négligé gravement les droits des travailleurs dans ses choix de restructuration.

Devant une telle attitude, il faut constater l'impuissance du pouvoir politique fédéral à imposer des règles encadrant le marché. Nous savons que c'est au plan européen, dans une uniformisation fiscale et la construction d'une Europe sociale, notamment par l'introduction dans le Traité du protocole social, que pourront s'ébaucher des dispositions rétablissant pour l'avenir la primauté de l'homme sur l'économie.

Nous avons une histoire sociale longue et féconde. Lorsque, dans le passé, il a fallu définir les règles sociales des droits des travailleurs, nous avons été, devant le développement du capitalisme industriel à l'échelon national, capables d'accomplir cette mission.

Dans la mondialisation de l'économie, nous sommes appelés à une tâche identique, mais celle-ci est loin d'être achevée.

C'est dans cet esprit que le groupe PSC votera en faveur de la résolution. (*Applaudissements.*)

M. le président. — La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, M. Jonckheer a formulé une question assez directe dont la portée a été précisée dans la suite du débat.

Indépendamment de la présente résolution, la démarche sur la Conférence intergouvernementale pourra être affinée à partir du moment où nous disposerons de ses conclusions en matière de fiscalité et de politique sociale.

Une grande partie des propos de M. Jonckheer est proche de ce que nous souhaitons. S'il représente bien le groupe Écolo, il est très intéressant de lui faire savoir que nous souhaitons que le support en faveur d'une attitude ferme de la Belgique soit le plus large possible.

M. le président. — La parole est à M. Jonckheer.

M. Jonckheer (Écolo). — Monsieur le président, l'attitude de Mme Lizin et la mienne présentent de fortes convergences. Il ne s'agit toutefois pas d'attendre le résultat final de la C.I.G., mais il convient que le Parlement, comme le prévoit l'article 168 de la Constitution, suive de près les négociations et fasse connaître son point de vue au gouvernement en temps utile. Dont acte.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Coene.

De heer Coene (VLD). — Mijnheer de voorzitter, de VLD-fractie zal deze resolutie goedkeuren omdat zij de brutale manier van optreden van de Renaultdirectie bij de sluiting van de fabriek in Vilvoorde onaanvaardbaar vindt.

In tegenstelling tot wat sommige sprekers hebben gezegd, is het optreden van de Renaultdirectie voor ons geen voorbeeld van wild, ongebreideld kapitalisme of van het gebrek aan een sociale dimensie in Europa. De sluiting van Renault Vilvoorde heeft immers weinig te maken met Europa, maar veeleer met de uitwassen van het staatskapitalisme, zoals de heer Foret duidelijk heeft aangetoond, met de uitwassen van de Franse *raison d'État* en vooral met de arrogantie van de Franse overheid, die van oordeel is dat de regels die gelden voor privé-ondernemingen niet van toepassing zijn op haar staatsbedrijven.

De Franse overheid is trouwens niet aan haar proefstuk toe. In het verleden werden bij de sluiting van Citroën en Peugeot identiek dezelfde procedés aangewend als in het geval Renault Vilvoorde.

Het is duidelijk dat de redenen van de sluiting minder te maken hebben met economische motieven, maar wel met politieke en nationalistische motieven. Zij zijn dus een negatie van de Europese gedachte.

De regering probeert de schuld natuurlijk af te schuiven op het «gebek» aan Europa om haar eigen verantwoordelijkheid in deze zaak te verdoezelen. Wij stellen vast dat de eerste minister een aanzienlijk aantal dagen vooraf op de hoogte was van de aankondiging. In de cruciale periode, toen het nog mogelijk was de beslissingen om te buigen zonder al te groot gezichtsverlies voor de Franse directie, is de eerste minister niet tussenbeide gekomen. Hij heeft de Renaultdirectie evenmin gewezen op haar informatieplicht overeenkomstig de Belgische en Europese wetgeving. Hij heeft blijkbaar helemaal niets gedaan om het dossier vooralsnog in goede banen te leiden. Sindsdien speelt de regering in dit dossier paniekvoetbal en dreigt zij in deze zaak het kind met het badwater weg te gooien. Door haar acties en vooral door haar retoriek versterkt zij immers het bedrijfsvriendelijke klimaat dat in België heerst. Door haar stoer, maar hol woordgebruik schrikt zij poten-

tiële investeerders af om zich in België te vestigen. Eens te meer wordt in dit dossier geïllustreerd dat de coalitie totaal onbekwaam is om een bedrijfsvriendelijk klimaat te creëren, hoewel dit essentieel is indien men effectief werkgelegenheid wil creëren. Een meer positief beleidsklimaat voor bedrijven en de creatie aan werkgelegenheid zijn de beste steun voor de getroffen werknemers en hun gezinnen, een veel betere steun dan holle frasen over solidariteit. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt in de algemene beraadslaging verklaar ik ze voor gesloten.

Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close.

Rekening houdend met de verbeteringen voorgesteld door de rapporteur, luidt de resolutie als volgt:

La résolution, compte tenu des corrections annoncées par la rapporteure, est ainsi libellée:

Le Sénat,

A. Indigné par la fermeture des établissements Renault à Vilvorde, qui jette 3 100 travailleurs à la rue et supprime plus de 1 000 emplois chez les sous-traitants;

B. Considérant que la direction et les travailleurs des établissements Renault à Vilvorde avaient déjà conclu, en 1993, un accord de flexibilité qui devait permettre d'organiser la production en tenant compte davantage de la demande;

C. Vu les efforts énormes que les travailleurs ont consentis pour atteindre une productivité très élevée et eu égard à leur bonne volonté concernant l'amélioration de la flexibilité;

D. Considérant que l'on justifie la fermeture des établissements Renault à Vilvorde en tirant argument, non pas du niveau des coûts salariaux, qui serait trop élevé, mais de la nécessité de concentrer la production;

E. Considérant que beaucoup de ces décisions sont prises au niveau des sociétés-mères, sans concertation avec les conseils d'administration, les conseils d'entreprise et les travailleurs, ce qui est contraire à l'esprit de la Charte sociale, du protocole social, de la directive 94/45/C.E.E. et des codes de conduite de l'O.C.D.E. et de l'O.I.T.;

F. Considérant que de telles décisions ont aussi été prises dans d'autres secteurs et régions;

1. Exprime son entière solidarité avec les 3 100 travailleurs et leurs familles et tous ceux qui sont touchés par la fermeture de l'entreprise;

2. Juge inacceptable qu'une entreprise transnationale puisse licencier des travailleurs sans concertation préalable;

3. Demande au gouvernement fédéral de mettre tout en œuvre pour amener Renault à rapporter sa décision;

4. Souhaite que les droits sociaux de base soient inscrits dans les conventions internationales qui sont adoptées dans le cadre de l'Organisation mondiale du commerce;

5. Appelle l'Organisation mondiale du travail à accroître ses efforts en vue de la ratification générale des conventions de base et d'un contrôle plus strict de leur respect;

6. Rappelle à Renault-Vilvorde que tant les règles nationales et européennes que celles de l'O.C.D.E. obligent les entreprises à informer leurs travailleurs suffisamment longtemps à l'avance des propositions importantes ayant une incidence sur l'emploi, afin que subsiste une possibilité de concertation avec les travailleurs en vue d'influencer une décision éventuelle;

7. Demande au gouvernement fédéral d'insister auprès de toutes les entreprises qui ont des dimensions européennes et qui exercent leurs activités en Belgique, de renoncer à prendre des décisions qui défavorisent l'emploi sans avoir informé et consulté préalablement les travailleurs conformément à l'esprit de la directive 94/45/C.E.E. susvisée;

8. Invite son président à communiquer la présente résolution au gouvernement fédéral, à la Commission européenne, au Conseil des ministres et aux partenaires sociaux.

De Senaat,

A. Verontwaardigd over de sluiting van de Vilvoordse vestiging van Renault, waar 3 100 werknemers op straat komen te staan en waardoor ook bij toeleveranciers meer dan 1 000 banen sneuvelen;

B. Overwegende dat er in de vestiging van Renault Vilvoorde reeds in 1993 tussen de directie en de werknemers een flexibiliteitsakkoord werd gesloten dat het mogelijk moest maken de productie meer volgens de vraag te organiseren;

C. Gelet op de enorme inspanningen van de werknemers om een zeer hoge productiviteit te bereiken en hun bereidheid tot grotere flexibiliteit;

D. Overwegende dat niet het argument van te hoge loonkosten maar wel dat van de nood aan productieconcentratie wordt aangevoerd voor de beslissing tot het sluiten van de Vilvoordse Renault-vestiging;

E. Overwegende dat een groot aantal van dergelijke beslissingen op het niveau van de moederondernemingen worden genomen, zonder overleg met de raden van bestuur, de ondernemingsraden en de werknemers, hetgeen indruist tegen de strekking van het Sociaal Handvest, het sociaal protocol en de richtlijn 94/45/EG en de gedragscodes van de OESO en de IAO;

F. Overwegende dat zulke beslissingen ook in andere sectoren en regio's werden getroffen;

1. Spreekt zijn volledige solidariteit uit met de 3 100 werknemers en hun gezinnen en allen die getroffen zijn door de sluiting van het bedrijf;

2. Vindt het onaanvaardbaar dat een transnationaal bedrijf werknemers zonder voorafgaand overleg op straat kan zetten;

3. Vraagt de federale regering alles in het werk te stellen om de door Renault genomen beslissing om te keren;

4. Wenst dat in de internationale overeenkomsten gesloten in het kader van de Wereldhandelsorganisatie de sociale basisrechten worden opgenomen;

5. Roept de Internationale Arbeidsorganisatie op haar inspanningen op te drijven op het vlak van de algemene ratificatie van de basisconventies en van een striktere controle op de naleving ervan;

6. Herinnert aan Renault Vilvoorde dat zowel de nationale, de Europese als de OESO-regels de ondernemingen verplichten over belangrijke aangelegenheden die een impact hebben op de werkgelegenheid hun werknemers voldoende lang op voorhand te informeren zodat er nog ruimte is voor overleg met de werknemers met het oog op de beïnvloeding van een eventuele beslissing;

7. Verzoekt de federale regering er bij alle ondernemingen van Europese omvang, actief in België, op aan te dringen dat zij afzien van besluiten die nadelige gevolgen hebben voor de werkgelegenheid en waarover de werknemers niet van tevoren zijn ingelicht en geraadpleegd overeenkomstig de strekking van bovengenoemde richtlijn 94/45/EG;

8. Verzoekt zijn voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de federale regering, de Europese Commissie, de Raad van ministers en de sociale partners.

De commissie stelt een nieuw opschrift voor dat luidt: Voorstel van resolutie naar aanleiding van de sluiting van Renault Vilvoorde.

La commission propose un nouvel intitulé également corrigé comme annoncé par la rapporteuse qui est ainsi rédigé: Proposition de résolution consécutive à la fermeture de Renault-Vilvoorde.

Is de Senaat het met die tekst eens?

Ce texte rencontre-t-il l'accord de l'assemblée? (*Assentiment.*)

Het nieuw opschrift is goedgekeurd.

Le nouvel intitulé est approuvé.

We stemmen zo dadelijk over het voorstel van resolutie.

Il sera procédé tout à l'heure au vote sur la proposition de résolution.

PRÉSENTATION DE CANDIDATS À LA COUR DE CASSATION

VOORDRACHT VAN KANDIDATEN VOOR HET HOF VAN CASSATIE

M. le président. — Il va être procédé au scrutin pour la présentation de deux candidats à la place de conseiller à la Cour de cassation, qui est actuellement vacante.

Le sort désigne MM. Raes et Philippe Charlier pour remplir les fonctions de scrutateurs.

Cette désignation se fait au scrutin conformément aux articles 74 et 75 du règlement.

Pour la présentation des candidats, deux tours de scrutin devront donc en principe avoir lieu, l'un pour désigner le premier candidat et l'autre pour désigner le second.

Le document portant les noms des candidats au mandat à pourvoir, a été distribué sous le n° 1-550/1.

Vous avez reçu une enveloppe contenant les bulletins de vote requis.

Wij moeten nu overgaan tot de geheime stemming voor de aanwijzing van twee kandidaten voor het ambt van raadsheer in het Hof van Cassatie, dat thans vacant is.

Het lot wijst de heren Raes en Philippe Charlier aan om de functie van stemopnemers te vervullen.

Deze voordracht geschiedt bij geheime stemming, overeenkomstig de artikelen 74 en 75 van het reglement.

Voor de voordracht van de kandidaten moeten in principe twee stembeurten worden gehouden, één voor de aanwijzing van de eerste kandidaat en één voor de tweede.

Het gedrukte stuk met de namen van de kandidaten voor het te begeven ambt, werd rondgedeeld onder het nr. 1-550/1.

U hebt een omslag ontvangen die de nodige stembriefjes bevat.

Premier candidat — Eerste kandidaat

M. le président. — Nous allons procéder à la présentation du premier candidat.

À l'appel de son nom, chaque membre est prié de venir déposer son bulletin non signé dans l'urne.

Le vote commence par le nom de Mme Cantillon.

Wij gaan nu stemmen over de voordracht van de eerste kandidaat.

Ik moge elk lid verzoeken om bij het oproepen van zijn naam zijn ongetekend stembriefje in de stembus te komen deponeren.

De stemming begint met de naam van mevrouw Cantillon.

— Il est procédé au scrutin.

Er wordt tot geheime stemming overgegaan.

M. le président. — Le scrutin est clos.

De stemming is gesloten.

Il conviendra sans doute au Sénat de reprendre la suite de son ordre du jour pendant que les scrutateurs dépouillent les bulletins.

De Senaat zal waarschijnlijk zijn agenda willen voortzetten, terwijl de stemopnemers de stembriefjes nakijken. (*Instemming.*)

Il en sera donc ainsi.

Dan is hiertoe besloten.

ORDRE DES TRAVAUX

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

M. le président. — Mesdames, messieurs, le bureau vous propose pour la semaine prochaine l'ordre du jour suivant.

Mardi 18 mars 1997 à 14 h 30.

Demandes d'explications:

a) de M. Mahoux au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «la préparation du nouvel arrêté royal relatif aux O.N.G.»;

b) de Mme Willame-Boonen au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «le nouvel arrêté royal relatif aux O.N.G.»;

c) de Mme Mayence-Goossens au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «la situation à l'est du Zaïre»;

d) de M. Mahoux au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «l'aide aux réfugiés dans la région des Grands Lacs»;

e) de M. Hostekint au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «la crise dans l'est du Zaïre»;

f) de M. Destexhe au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «ses déclarations à propos d'un génocide au Kivu»;

g) de M. Jonckheer au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «la crise dans la région de l'est du Zaïre»;

h) de Mme Lizin au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «la politique belge à l'égard des événements qui se déroulent au Zaïre ainsi que nos relations avec l'Ouganda et le Rwanda»;

i) de Mme Thijs au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «la visite du secrétaire d'État au Zaïre et la situation dans l'est de ce pays»;

j) de M. Anciaux au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «l'E.I.C.D. (l'équipe d'inspection à la coopération au développement)».

Jeudi 20 mars 1997 à 15 heures.

1. Prise en considération de propositions.

2. Questions orales.

3. Procédure d'évocation: projet de loi modifiant certaines dispositions en matière de baux.

Proposition de loi visant à modifier un certain nombre de dispositions de la nouvelle section II, intitulée «Des règles particulières aux baux relatifs à la résidence principale du preneur» et insérée à la suite de l'article 1762bis du Code civil par la loi du 20 février 1991.

4. Projet de loi relative aux traitements des titulaires de certaines fonctions publiques.

À partir de 17 h 30: votes.

Het bureau stelt voor aanstaande week de volgende agenda voor.

Dinsdag 18 maart 1997 om 14.30 uur.

Vragen om uitleg:

a) van de heer Mahoux aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de voorbereiding van een nieuw koninklijk besluit betreffende de NGO's»;

b) van mevrouw Willame-Boonen aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «het nieuwe koninklijk besluit betreffende de NGO's»;

c) van mevrouw Mayence-Goossens aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de toestand in het oosten van Zaïre»;

d) van de heer Mahoux aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de hulp aan de vluchtelingen in de regio van de Grote Meren»;

e) van de heer Hostekint aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de crisis in Oost-Zaïre»;

f) van de heer Destexhe aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «zijn verklaringen over een genocide in Kivu»;

g) van de heer Jonckheer aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de crisis in Oost-Zaïre»;

h) van mevrouw Lizin aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de Belgische politiek ten aanzien van de gebeurtenissen in Zaïre en onze betrekkingen met Oeganda en Rwanda»;

i) van mevrouw Thijs aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «het bezoek van de staatssecretaris aan Zaïre en de situatie in het oosten van dit land»;

j) van de heer Anciaux aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «het OSI-team (het ontwikkelings-samenwerkingsinspectieteam)».

Donderdag 20 maart 1997 om 15 uur.

1. Inoverwegingneming van voorstellen.

2. Mondelinge vragen.

3. Evocatieprocedure: wetsontwerp tot wijziging van sommige bepalingen betreffende de huurovereenkomsten.

Wetsvoorstel houdende wijziging van een aantal bepalingen van de nieuwe afdeling II met als opschrift «Regels betreffende de huurovereenkomsten met betrekking tot de hoofdverblijfplaats van de huurder in het bijzonder», door de wet van 20 februari 1991 ingevoegd na artikel 1762bis van het Burgerlijk Wetboek.

4. Wetsontwerp betreffende de wedden van de titularissen van sommige openbare ambten.

Vanaf 17.30 uur: stemmingen.

Le Sénat est-il d'accord sur cet ordre des travaux ?

Is de Senaat het eens met deze regeling van de werkzaamheden ? (Instemming.)

Il en est donc ainsi décidé.

Dan is hiertoe besloten.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE, GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973

Aangehouden stemmingen

PROJET DE LOI MODIFIANT LES LOIS SUR LE CONSEIL D'ÉTAT, COORDONNÉES LE 12 JANVIER 1973

Votes réservés

De voorzitter. — Dames en heren, wij moeten thans stemmen over de aangehouden amendementen en over het aangehouden artikel van het wetsontwerp tot wijziging van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Nous devons procéder maintenant au vote sur les amendements et article réservés du projet de loi modifiant les lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973.

Wij moeten ons eerst uitspreken over het amendement van de heren Vergote en Boutmans bij artikel 3.

Nous avons à nous prononcer, en premier lieu, sur l'amendement déposé par MM. Vergote et Boutmans à l'article 3.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

62 leden zijn aanwezig.

62 membres sont présents.

35 stemmen neen.

35 votent non.

21 stemmen ja.

21 votent oui.

6 onthouden zich.

6 s'abstiennent.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd :

Ont voté non :

M. Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, D'Hooghe, Erdman,

Happart, Hostekint, Hotyat, Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Maximus, Merchiers, MM. Moens, Mouton, Nothomb, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobbyack, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Boutmans, Buelens, Ceder, Coene, Mme Cornet d'Elzcius, MM. Coveliers, De Decker, Desmedt, Destexhe, Devolder, Mme Dua, MM. Foret, Goris, Hatry, Mme Leduc, MM. Loones, Raes, Vautmans, Vergote, Verhofstadt et Verreycken.

Onthouden hebben zich :

Se sont abstenus :

M. Daras, Mme Dardenne, M. Jonckheer, Mmes Milquet, Nelis-Van Liedekerke et M. Vandembroeke.

De voorzitter. — Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

De heer Vandembroeke (CVP). — Mijnheer de voorzitter, ik ben afgesproken met de heer Olivier.

Mevrouw Nelis-Van Liedekerke (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik ben afgesproken met mevrouw de Bethune.

De voorzitter. — Wij stemmen over het amendement van de regering bij artikel 3.

Nous passons au vote sur l'amendement du gouvernement à l'article 3.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

61 leden zijn aanwezig.

61 membres sont présents.

44 stemmen ja.

44 votent oui.

17 onthouden zich.

17 s'abstiennent.

Derhalve is het amendement aangenomen.

En conséquence, l'amendement est adopté.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

M. Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mme Cornet d'Elzcius, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, D'Hooghe, Erdman, Foret, Happart, Hatry, Hostekint, Hotyat, Lallemand, Mme Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mmes Maximus, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Nothomb, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobbyack, Vandenberghe, Vandembroeke, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Onthouden hebben zich :

Se sont abstenus :

MM. Boutmans, Buelens, Ceder, Coene, Coveliers, Daras, Mme Dardenne, M. Devolder, Mme Dua, M. Goris, Mmes Leduc, Nelis-Van Liedekerke, MM. Raes, Vautmans, Vergote, Verhofstadt et Verreycken.

M. le président. — Nous passons au vote sur l'amendement de Mme Cornet d'Elzcius et M. Foret à l'article 3.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1996-1997
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1996-1997

Wij stemmen over het amendement van mevrouw Cornet d'Elzcius en de heer Foret bij artikel 3.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

62 membres sont présents.

62 leden zijn aanwezig.

58 votent oui.

58 stemmen ja.

4 s'abstiennent.

4 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement est adopté.

Derhalve is het amendement aangenomen.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Bourgeois, Boutmans, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzcius, MM. Coveliers, Daras, Mme Dardenne, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Erdman, Foret, Goris, Happart, Hatry, Hostekint, Hotyat, Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mmes Maximus, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobbyack, Vandenberghe, Vandembroeke, Mme Van der Wildt, MM. Vautmans, Vergote, Verhofstadt, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Buelens, Ceder, Raes et Verreycken.

M. le président. — Je mets aux voix l'article 3.

Ik breng artikel 3 in stemming.

— L'article 3 ainsi amendé est adopté.

Het aldus geamendeerde artikel 3 is aangenomen.

De voorzitter. — Wij stemmen over het amendement van de heren Vergote en Boutmans dat ertoe strekt een artikel 7 (nieuw) in te lassen.

Nous passons au vote sur l'amendement de MM. Vergote et Boutmans tendant à insérer un article 7 (nouveau).

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

62 leden zijn aanwezig.

62 membres sont présents.

35 stemmen neen.

35 votent non.

21 stemmen ja.

21 votent oui.

6 onthouden zich.

6 s'abstiennent.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd :

Ont voté non :

M. Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, D'Hooghe, Erdman,

Happart, Hostekint, Hotyat, Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Maximus, Merchiers, MM. Moens, Mouton, Nothomb, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Boutmans, Buelens, Ceder, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, De Decker, Desmedt, Destexhe, Devolder, Mme Dua, MM. Foret, Goris, Hatry, Mme Leduc, MM. Loones, Raes, Vautmans, Vergote, Verhofstadt et Verreycken.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

M. Daras, Mme Dardenne, M. Jonckheer, Mmes Milquet, Nelis-Van Liedekerke et M. Vandembroeke.

M. le président. — En vertu de l'article 11 de la loi de 1995 sur la commission parlementaire de concertation, nous devons attendre un délai de cinq jours avant de voter sur l'ensemble de ce projet.

Ingevolge artikel 11 van de wet van 6 april 1995 houdende inrichting van de parlementaire overlegcommissie, moeten wij vijf dagen wachten alvorens wij over het geheel van het ontwerp kunnen stemmen.

COMMUNICATION DE M. LE PRÉSIDENT

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

M. le président. — Mesdames, messieurs, voici le résultat du scrutin pour la présentation du premier candidat à la Cour de cassation.

Hier volgt de uitslag van de stemming over de voordracht van de eerste kandidaat voor het Hof van Cassatie.

Nombre de votants: 55.

Aantal stemmenden: 55.

Bulletins blancs ou nuls: 22.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 22.

Votes valables: 33.

Geldige stemmen: 33.

Majorité absolue: 17.

Volstreckte meerderheid: 17.

M. de Codt obtient 32 suffrages.

De heer de Codt behaalt 32 stemmen.

M. Werquin obtient 1 suffrage.

De heer Werquin behaalt 1 stem.

En conséquence, M. de Codt ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé premier candidat.

Bijgevolg wordt de heer de Codt die de volstreckte meerderheid der stemmen bekomen heeft, tot eerste kandidaat uitgeroepen.

Deuxième candidat — Tweede kandidaat

M. le président. — Mesdames, messieurs, en principe, nous devons procéder maintenant à la présentation du deuxième candidat.

Wij moeten nu in principe stemmen over de voordracht van de tweede kandidaat.

Étant donné qu'il ne reste qu'un seul candidat, il me semble que le Sénat peut se dispenser d'un scrutin pour cette présentation.

Aangezien er evenwel slechts één kandidaat overblijft, meen ik dat de Senaat het overbodig zal achten een geheime stemming te houden voor deze voordracht.

En conséquence, M. Werquin est proclamé deuxième candidat.

Bijgevolg wordt de heer Werquin tot tweede kandidaat uitgeroepen.

Il sera donné connaissance de ces présentations au ministre de la Justice et au procureur général près la Cour de cassation.

Van deze voordrachten zal kennis worden gegeven aan de minister van Justitie en aan de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie.

PROPOSITION DE RÉSOLUTION CONSÉCUTIVE À LA FERMETURE DE RENAULT-VILVORDE

Vote

VOORSTEL VAN RESOLUTIE NAAR AANLEIDING VAN DE SLUITING VAN RENAULT VILVORDE

Stemming

M. le président. — Mesdames, messieurs, nous devons nous prononcer maintenant sur la proposition de résolution consécutive à la fermeture de Renault-Vilvorde.

Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp van resolutie naar aanleiding van de sluiting van Renault Vilvorde.

M. Foret (PRL-FDF). — Monsieur le président, je demande le vote nominatif.

M. le président. — Cette demande est-elle appuyée? (*Plus de quatre membres se lèvent.*)

Le vote nominatif étant régulièrement demandé, il va y être procédé.

— Il est procédé au vote nominatif sur la proposition de résolution.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het voorstel van resolutie.

62 membres sont présents.

62 leden zijn aanwezig.

Tous votent oui.

Allen stemmen ja.

En conséquence, la proposition de résolution est adoptée.

Derhalve is het voorstel van resolutie aangenomen.

Ont pris part au vote:

Aan de stemming hebben deelgenomen:

MM. Bourgeois, Boutmans, Mme Bribosia-Picard, MM. Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, Mme Dardenne, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Erdman, Foret, Goris, Happart, Hatry, Hostekint, Hotyat, Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mmes Maximus, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Mouton, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Vandenberghe, Vandembroeke, Mme Van der Wildt, MM. Vautmans, Vergote, Verhofstadt, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

WETSVOORSTELLEN

Inoverwegingneming

Mededeling van de voorzitter

PROPOSITIONS DE LOI

Prise en considération

Communication de M. le président

De voorzitter. — Er werden geen opmerkingen gemaakt betreffende de inoverwegingneming van de wetsvoorstellen waarvan sprake bij het begin van onze vergadering. Ik veronderstel dus dat de Senaat het eens is met de voorstellen van het bureau.

Aucune observation n'ayant été formulée quant à la prise en considération des propositions de loi dont il a été question au début de la séance, puis-je considérer qu'elles sont renvoyées aux diverses commissions compétentes? (*Assentiment.*)

Dan zijn de wetsvoorstellen in overweging genomen en naar de aangeduide commissies verwezen.

Ces propositions de loi sont donc prises en considération et renvoyées aux commissions indiquées.

De lijst van die wetsvoorstellen, met opgave van de commissies waarnaar ze zijn verwezen, verschijnt als bijlage bij de *Parlementaire Handelingen* van vandaag.

La liste des propositions de loi, avec indication des commissions auxquelles elles sont renvoyées, paraîtra en annexe aux *Annales parlementaires* de la présente séance.

Mesdames, messieurs, notre ordre du jour est ainsi épuisé.

Onze agenda voor vandaag is afgewerkt.

Le Sénat se réunira le mardi 18 mars 1997 à 14 h 30.

De Senaat vergadert opnieuw dinsdag 18 maart 1997 om 14.30 uur.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(*La séance est levée à 18 h 15.*)

(*De vergadering wordt gesloten om 18.15 uur.*)

ANNEXE — BIJLAGE

Prise en considération — Inoverwegingneming

Liste des propositions de loi prises en considération :

modifiant la loi du 12 juin 1991 relative au crédit à la consommation (de M. Santkin);

— Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

visant à renforcer l'économie belge et à réduire la dette publique (de M. Weyts);

— Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

modifiant la loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence en vue d'y insérer un complément logement (de Mme Delcourt-Pêtre);

— Envoi à la commission des Affaires sociales.

modifiant l'article 867 du Code judiciaire (de M. Erdman et consorts).

— Envoi à la commission de la Justice.

Lijst van de in overweging genomen wetsvoorstellen :

tot wijziging van de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet (van de heer Santkin);

— Verzending naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

ter consolidatie van de Belgische economie en ter vermindering van de openbare schuld (van de heer Weyts);

— Verzending naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

tot wijziging van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum door invoeging van een huisvestingsbijslag (van mevrouw Delcourt-Pêtre);

— Verzending naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

tot wijziging van artikel 867 van het Gerechtelijk Wetboek (van de heer Erdman c.s.).

— Verzending naar de commissie voor de Justitie.